

Planavimo organizatorius	KAIŠIADORIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS DIREKTORIUS
Plano pavadinimas	RUMŠIŠKIŲ MIESTELIO BENDROJO PLANO KEITIMAS
Planavimo proceso etapas	RENGIMO ETAPAS
Planavimo proceso stadija	SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMAS
Teritorijų planavimo lygmuo	VIETOVĖS
Teritorijų planavimo dokumento rūšis	KOMPLEKSNIO TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTAS
Objekto numeris	K-VT-49-23-118
Bylos (segtumo) žymuo	BP-05
TPDRIS dokumento numeris	K-VT-49-23-118

ATESTATO NR.	PAREIGOS	VARDAS PAVARDĖ	PARAŠAS
Nr. TPV 0081	TERITORIJŲ PLANAVIMO PADALINIO VADOVAS	ŽILVINAS GRABAUSKAS	
Nr. ATP 1682	PROJEKTO VADOVĖ	ANDŽELIKA KAŽIENĖ	

Plano rengėjai:	
	<p>UAB „Atamis“ Žirmūnų g. 139-319, LT 09120 Vilnius Įm. kodas 300564438</p> <p><i>Projekto vadovė</i> <i>Andželika Kažienė</i> <i>El. paštas: a.kaziene@atamis.lt</i> <i>Tel.: +370 68674252</i></p>

Teritorijų planavimo dokumentą parengusių specialistų sąrašas:

Eil. Nr.	Pareigos	Vardas Pavardė	Parašas
1.	Projekto vadovas	Andželika Kažienė (ATP1682)	
2.	PDV	Žilvinas Grabauskas (TPV 0034)	
3.	PDV	Dalia Bagdonaitė	
4.	Ekonomistas	Artūras Makarevičius	
5.	PDV	Nijolė Kučinskienė (TPV 0080)	

TURINYS

ĮVADAS.....	5
1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS	9
1.1. Sprendinių konkretizavimo rengimo bendros nuostatos.....	9
1.2. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas	10
1.3. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai	10
1.4. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas	11
2. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA	12
2.1. Išorės struktūra.....	12
2.2. Vidaus struktūra	13
2.3. Funkcinis zonavimas	17
2.4. Žemės naudojimas	22
2.5. Teritorijos plėtojimo būdai	24
2.7. Užstatymo aukštis ir intensyvumas	26
2.8. Mažmeninės prekybos įmonių išdėstymas	27
1.9. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetai	28
3. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA.....	31
3.1. Demografinės raidos prognozė	31
3.2. Gyvenamojo fondo vystymas ir plėtros teritorijų poreikis	33
3.3. Socialinės aplinkos vystymas	35
3.4. Ekonominės aplinkos vystymas	36
4. SUSISIEKIMO SISTEMA	38
4.1. Susisiekimo sistemos plėtojimo prielaidos	38
5.2. Kelių, gatvių tinklas.....	40
4.3. Viešasis transportas	43
4.4. Bemotorio transporto infrastruktūra	44
4.5. Automobilių parkavimas	44
4.6. Kita susisiekimo infrastruktūra	45
4.7. Susisiekimo infrastruktūros įgyvendinimo prioritetai	46
5. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA	47
5.1. Inžinerinės infrastruktūros plėtojimo prielaidos	47
5.2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas.....	49
5.3. Centralizuotos šilumos tiekimas.....	52
5.4. Gamtinių dujų tiekimas	53
5.5. Elektros energijos tiekimas.....	53
5.6. Ryšių infrastruktūra	54
5.7. Atliekų tvarkymas	54
5.8. Gaisrinė sauga.....	55
5.9. Atsinaujinantys energijos ištekliai	55

5.10. Inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimo prioritetai.....	56
5.11. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūra ir tarifų dydžiai.....	57
6. GAMTINĖS APLINKOS APSAUGOS SPRENDINIAI.....	61
6.1. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga.....	61
6.2. Gamtinio karkaso teritorijos	70
6.2.1. Bendrosios nuostatos	71
6.2.2. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijos ir jų geoekologinis potencialas	72
6.2.3. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas.	75
6.3. Žaliųjų plotų - atskirųjų želdynų ir miškų sistemos vystymas	79
6.3.1. Bendrosios nuostatos	79
6.3.2. Žaliųjų plotų sistemos vystymas.....	80
7. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS.....	84
7.1. Nekilnojamasis kultūros paveldo apsaugos kryptys	84
7.2. Planuojamoje teritorijoje registruotos nekilnojamąsios kultūros vertybės	85
7.3. Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo priemonės ir naudojimas	88
8. REKREACIJA IR TURIZMAS.....	90
8.1. rekreacijos ir turizmo plėtojimo prielaidos.....	90
8.2. rekreacijos ir turizmo infrastruktūra	91
9. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI.....	94
9.1. Bendros nuostatos	94
9.2. Pagrindiniai tvarkymo ir naudojimo reikalavimai	94

IVADAS

Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas (toliau – Bendrasis planas).

Teritorijų planavimo dokumento rūšis: kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas, savivaldybės dalies bendrasis planas.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo pagrindas:

- 1) Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. kovo 30 d. sprendimas Nr. V17-88 „Dėl Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo ir planavimo tikslų patvirtinimo“;
- 2) Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V1E-2185 „Dėl Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo planavimo darbų programos patvirtinimo ir planuojamos teritorijos nustatymo“ planavimo darbų programa.

Planavimo organizatorius: Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktorius, Katedros g. 4, LT-56121 Kaišiadorys, tel. 8 346 20450, el. paštas: direktorius@kaisiadorys.lt.

Plano rengėjas: UAB „Atamis“, Žirmūnų g. 139, LT-09120 Vilnius, tel. 8 52 728334, El. paštas: info@atamis.lt.

Projekto vadovė – Andželika Kažienė, tel. +370 686 74252, el. paštas: a.kaziene@atamis.lt.

Planavimo tikslai:

1. Sudaryti sąlygas darniai miesto teritorijos raidai, nuosekliai erdvinei ir funkcinei integracijai, teritorijų sanglaudai, kompleksiskai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius uždavinius.
2. Nustatyti gyvenamųjų vietovių, inžinerinės ir socialinės infrastruktūros bei kitų svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas.
3. Sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui.
4. Numatyti gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimą, tikslingą naudojimą ir pažinimą, ekologinei pusiausvyrai būtino gamtinio karkaso formavimą.
5. Kurti sveiką, saugią, darnią gyvenamąją aplinką ir visavertes gyvenimo sąlygas gyvenamosiose vietovėse.
6. Sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas.
7. Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybės ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų.
8. Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui.

Planavimo uždaviniai ir privalomieji reikalavimai:

1. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimą rengti įvertinant Rumšiškių miestelio geografinę padėtį ir prioritetą teikiant intensyvaus urbanistinio vystymo interesams tenkinti bei tobulinti anksčiau suplanuotų teritorijų principų realizaciją, plėtoti ir stiprinti kompaktišką užstatymo tipą, atsižvelgiant į jau parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentus.

2. Būtina įvertinti tai, kad Rumšiškių miestelis yra šalia Lietuvos Liaudies buities muziejaus ir Kauno marių pakrantės, todėl turi būti vystomas kaip aktyvaus poilsio ir kultūros centras su plečiamu paslaugų sektoriumi.
3. Suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinio ir erdvinio vystymo kryptis.
4. Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę struktūrą, socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą, numatyti atsparumo ekstremaliems klimato reiškiniams stiprinimo priemones.
5. Sudaryti palankias sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, tinkamos kokybės gyvenimo sąlygas, skatinančioms alternatyvių energijos šaltinių ir technologijų plėtrą, didinančioms energijos vartojimo efektyvumą ir užtikrinančioms atsparumą klimato kaitos reiškiniams.
6. Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius ir integruoti parengtus žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinius, galiojančius planuojamai teritorijai.
7. Numatyti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą.
8. Tobulinti ir vystyti architektūrinę erdvinę kompoziciją, numatyti urbanistinių struktūrų formavimo ir pertvarkymo principus.
9. Nustatyti teritorijas, kurių tolesniam vystymui turi būti rengiami detalieji ir (ar) specialieji planai bei teritorijas, kuriose architektūriniu, urbanistiniu ar viešojo intereso požiūriu reikšmingi objektai būtų planuojami ar projektuojami rengiant architektūrinius konkursus.
10. Bendrąjį planą papildyti privalomaisiais teritorijos naudojimo reikalavimais (funkcinių zonų tipais, jų turiniu, naudojimo paskirtimis, galimais naudojimo būdais, plėtros parametrais, įgyvendinimo prioritetais, reikalavimais prekybos objektų plėtrai), kurie stiprintų miestelio urbanistinės plėtros vystymą ir leistų kurti kokybišką gyvenamąją ir darbo aplinką, paslaugų teikimą, užtikrintų vertingų gamtinių komponentų išsaugojimą ir jų integravimą į naują urbanistinę miestelio struktūrą bei sukurtų optimalų gamtinės aplinkos panaudojimą gyventojų poilsiui.
11. Patikslinti numatytą urbanizuoti teritorijų vystymo poreikį, atsižvelgiant į Rumšiškių miestelio bendrojo plano įgyvendinimo rodiklius.
12. Detalizuoti Kaišiadorių rajono bendrąjį planą, patikslinant teritorijų naudojimo privalomuosius reikalavimus, nustatant leidžiamuosius užstatymo intensyvumo rodiklius, galimus užstatymo tipus, užstatymo aukštį, teritorijos naudojimo tipą su didžiausiais leidžiamaisiais užstatymo tankio rodikliais, nustatant urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų naudojimo reglamentus, įvertinti parengtus ir galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, žemės valdos projektus ir dokumentus dėl žemės naudojimo paskirties keitimo.
13. Patikslinti žemės ūkio paskirties teritorijų vystymo bei formavimo kryptis, detalizuoti Kaišiadorių rajono bendrajame plane nustatytų neurbanizuotų ir neurbanizuojamų (žemės ūkio) teritorijų naudojimą, numatant užstatymo reglamentus žemės ūkio paskirties žemės sklypuose ūkininko ūkio sodybų statybai, kaimo turizmo paskirties pastatų ir (ar) kitų žemės ūkio veiklai reikalingų statinių ir pastatų statybai bei specializuotų ūkių pastatų ir (ar) statinių statybai, įvertinant pastarųjų SAZ poveikį aplinkinėms teritorijoms, nustatyti žemės ūkio paskirties sklypų dalinimo principus atsižvelgiant į kraštovaizdį ir gamtinę aplinką.

14. Numatyti planuojamoje teritorijoje esančių daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir visuomeninių pastatų atnaujinimo (modernizavimo), jų energetinio efektyvumo didinimo priemonės vadovaujantis Kvartalų energetinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu.
15. Numatyti teritorijas socialinei ir inžinerinei infrastruktūrai, nustatyti jų vystymo reikalavimus, numatyti galimybę kurti plataus spektro apgyvendinimo (svečių namai, kempingai, viešbučiai, nakvynės namai, senelių namai ir kt.) paslaugas.
16. Patikslinti esamų objektų, kuriems buvo ir (ar) yra taikomos apsaugos zonos (kapinės, sąvartynai ir pan.) SAZ ribas.
17. Nustatyti ir (ar) patikslinti turistinių trasų ir rekreacinių teritorijų išdėstymą, jų tvarkymo ir naudojimo reglamentus, esamų ir siūlomų apželdinti mišku teritorijų išdėstymą, miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis galimybes.
18. Patikslinti bendro naudojimo viešųjų erdvių, želdynų teritorijas, numatyti priemonės jiems atkurti, esamų apsaugą ir naudojimą, patikslinti esamus ir numatyti perspektyvinius turizmo ir poilsio infrastruktūros elementus.
19. Numatyti 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingų inžinerinių statinių ir atsinaujinančių išteklių energijos objektų išdėstymo reikalavimus ir numatyti šių statinių ir objektų išdėstymą, suplanuojant atskiras inžinerinės infrastruktūros funkcines zonas (išskyrus pavienius objektus, kurie gali būti ir kitose funkcinėse zonose).
20. Nustatyti sąlygas subalansuotai transporto sistemai, leidžiančiai pasiekti užsibrėžtus darnaus judumo tikslus, vystyti, plėsti nemotorizuotų transporto priemonių infrastruktūros (dviračių, pėsčiųjų takų) tinklą, numatyti tokios infrastruktūros plėtros prioritetus.
21. Patikslinti miestelio planinei struktūrai svarbių gatvių išdėstymą, įvertinti esamų gatvių kategorijų racionalumą ir, jei reikia, jas patikslinti, numatyti gatvių išdėstymą planuojamose urbanizuoti teritorijose, nurodyti ir pateikti esamų ir planuojamų gatvių kategorijas ir gatvių pločius, apsaugos zonas ir jų ribas.
22. Įvertinti planuojamoje teritorijoje esančių civilinių kapinių plėtros poreikį ir numatyti galimybę jų plėtrai ir (ar) naujų civilinių kapinių steigimui, įvertinant sanitarinės apsaugos zonos atsiradimą.
23. Vadovaujantis darnios plėtros principais, atsižvelgiant į visuomenės ir viešąjį interesus, planuojamoje teritorijoje išskirti prioritетines ir neprioritetines inžinerinės ir socialinės infrastruktūros teritorijas.
24. Detalizuoti prioritетinėse teritorijose inžinerinės ir socialinės infrastruktūros vystymo principus, nustatant inžinerinių komunikacijų koridorių ribas, rezervuojant teritorijas, reikalingas komunikaciniams koridoriams, socialinės infrastruktūros ir kitiems visuomenės poreikiams tenkinti reikalingiems objektams statyti ir (ar) eksploatuoti.
25. Numatyti suplanuotai prioritетinei savivaldybės infrastruktūrai vystyti reikalingų preliminarinių lėšų poreikį.

Planuojama teritorija: apie 1109,2 ha.

Dokumento sugeneravimo data: 2024-01-08

1 pav. Planuojamos teritorijos schema (*Duomenų šaltinis: www.tpdri.lt*)

Planuojamas laikotarpis: Rumšiškių miestelio bendrojo plano raidos kryptys ir teritorijos plėtros koncepcija rengiami iki 2050 metų, o konkretizuoti sprendiniai – iki 2035 metų. Bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja neterminuotai arba tol, kol bus parengtas ir patvirtintas jį keičiantis to paties lygmens teritorijų planavimo dokumentas.

1. SPRENDINIŲ KONKRETIZAVIMO BENDROS NUOSTATOS

1.1. Sprendinių konkretizavimo rengimo bendros nuostatos

1. Bendrojo plano Bendrieji sprendiniai (konceptija) parengti **30 metų** laikotarpiui (iki 2054 m.), sprendinių konkretizavimo sprendiniai - **10 metų** laikotarpiui (iki 2034 m.).
2. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimą sudaro aiškinamasis raštas ir grafiniai sprendiniai brėžiniuose:
 - 1 brėžinys. Pagrindinis brėžinys M 1:5000;
 - 2 brėžinys. Inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1:5000;
 - 3 brėžinys. Susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinys M 1:5000;
 - 4 brėžinys. Gamtinio karkaso brėžinys M 1:5000;
3. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimas parengtas Rumšiškių miestelio bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) I alternatyvos pagrindu ir vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos ir Kaišiadorių rajono savivaldybės vyriausiojo architekto pritarimais ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo išvada.
4. Kaišiadorių rajono savivaldybės taryba 2024 m. balandžio 29 d. sprendimu Nr. T2-361 „Dėl pritarimo Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo koncepcijai“ pritarė Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo koncepcijai, pasirenkant I alternatyvą. \
5. Kaišiadorių rajono savivaldybės vyriausias architektas 2024 m. gegužės 9 d. raštu Nr. ARCHE-5 „Dėl pritarimo Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo bendrųjų sprendinių studijos sprendiniams“ pritarė bendrųjų sprendinių formavimo (konceptijos) studijai – Rumšiškių miestelio bendrojo plano bendrųjų sprendinių integruotos plėtros koncepcijos variantui (I alternatyva).
6. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija) bendrųjų sprendinių formavimo studijoje parengtas plėtros alternatyvų strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau -SPAV) ir pasirinkta optimaliausia plėtros alternatyva.
7. Vertinimo metu nustatyta, kad ilgalaikės perspektyvos požiūriu I -oji alternatyva vertinama kaip pranašesnė už II-ąją alternatyvą ir turi būti plėtotina. I-oje alternatyvoje siūlomas pranašesnis miestelio funkcinės struktūros vystymo modelis, rekreacinio miestelio formavimo įvaizdžio, rekreacinių sąlygų, investicijų pritraukimo, gyvenimo kokybės ir didesnių konversijos galimybių aspektais. I-oji alternatyva, numatanti racialesnius teritorijos planinės erdvinės struktūros vystymo sprendinius, turi geresnes integralumo, funkcinės struktūros efektyvumo, kraštovaizdžio apsaugos, investicijų pasiūlos, plėtros reguliavimo (valdymo) nenutrūkstamas galimybes.
8. Bendrojo plano sprendinių konkretizavimo studijoje tikslinami ir detalizuojami bendrųjų sprendinių formavimo I-osios alternatyvos sprendiniai, nekeičiant jų esmės.

1.2. Teritorijų planavimo dokumentų galiojimas

1. Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybai patvirtinus Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimą nustoja galioti:

1.1. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrasis planas, T00071404, 2014-05-15.

2. Patvirtinto Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniai detalizuoja Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo koregavimo sprendinius (rengiami, TPDRIS Nr.K-RJ-49-22-429).

3. Planuojamai teritorijai taikomi galiojančių aukštesnio ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų sprendinių ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentų nuostatų reikalavimai:

3.1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789, T00087007;

3.2. Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas (pripažintas Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789, T00087007, sudėtinė dalimi);

3.3. Nacionalinio lygmens autoturizmo specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-68, T00053906 (100002000239);

3.4. Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2009 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. 4-67, T00053907 (100002000240);

3.5. Kauno marių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr.D1-624 ;

3.6. Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų planas (T00088288)

3.7. Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų infrastruktūros specialiojo plano keitimas, T00087161;

3.8. Vietinės reikšmės kelių Kaišiadorių rajone specialiojo plano keitimo planas, T00089805;

3.9. Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detalusis planas, patvirtintas Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V1-1301, T00078822;

3.10. Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buties muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalusis planas, patvirtintas Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. V1-1302, T00078823;

3.11. Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės – Tadarava detalusis planas, T00078813.

4. Bendrojo plano sprendiniai nepanaikina galiojančių detaliųjų planų sprendinių.

5. Rengiant naujus, keičiant ar koreguojant galiojančius teritorijų planavimo dokumentus privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais.

6. Iki Bendrojo plano keitimo patvirtinimo įsigaliojimo datos pradėti rengti žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentai ir žemės valdos projektai gali būti baigti rengti ir teikiami tvirtinti pagal iki tos datos išduotas planavimo sąlygas.

7. Bendrojo plano sprendiniai netaikomi suprojektuotiems pastatams ir statiniams, kuriems išduotas statybą leidžiantis dokumentas.

1.3. Bendrojo plano įgyvendinimui privalomi parengti dokumentai

1. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsniu detalieji planai Rumšiškių miestelio bendrojo plano galiojimo ribose rengiami urbanizuotoms ir urbanizuojamoms teritorijoms, kai:

a) numatomas teritorijos vystymas, o numatomiems sprendiniams nepakanka esamos ir (ar) suprojektuotos inžinerinės ir (ar) socialinės savivaldybės infrastruktūros ir ją reikia planuoti;

b) numatoma keisti ar koreguoti galiojančius detaliuosius planus, keičiant juose nustatytą teritorijos naudojimo reglamentą;

2. Detalieji planai rengiami kvartalams. Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymo 17 straipsnio 7 dalimi, kvartalo, kaip planuojamos teritorijos, ribos kiekvienu konkrečiu atveju nustatomos planavimo darbų programoje, vadovaujantis šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalyje¹ nurodytais požymiais ir atsižvelgiant į konkrečius planavimo tikslus ir detaliojo plano uždavinius.

3. Parengti teritorijų planavimo dokumentą naujoms civilinėms kapinėms.

4. Parengti dviračių tako nuo Marių g. iki krašto kelio Nr.188 specialųjį planą.

5. Parengti formavimo pertvarkymo projektus kvartalams, kurie suplanuoti Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detalajame plane, T00078822;

6. Parengti formavimo pertvarkymo projektus kvartalams, kurie suplanuoti Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buities muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalajame plane, T00078823;

7. Parengti formavimo pertvarkymo projektus kvartalams, kurie suplanuoti Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės – Tadarava detalajame plane, T00078813.

1.4. Architektūros įstatymo nuostatų įgyvendinimas

1. Įgyvendinant Architektūros įstatymo 13 straipsnio „Architektūrinių konkursų organizavimas“ nuostatas, architektūriniu, urbanistiniu, valstybinio ar viešojo intereso požiūriu reikšmingiems objektams Kaišiadorių rajono savivaldybėje organizuojami architektūriniai konkursai, skiri geriausiai architektūrinei idėjai, pateikiamai projektiniuose pasiūlymuose, ir urbanistinei idėjai, pateikiamai teritorijos vystymo koncepcijoje, išreikšti. Konkursų tikslas – siekti šių objektų architektūros kokybės, optimalaus kokybės ir kainos santykio.

2. Objektus, kurių architektūrinėms ir urbanistinėms idėjoms įvertinti privaloma skelbti projektų architektūrinius konkursus ir teritorijų vystymo koncepcijas, tvirtina savivaldybės taryba

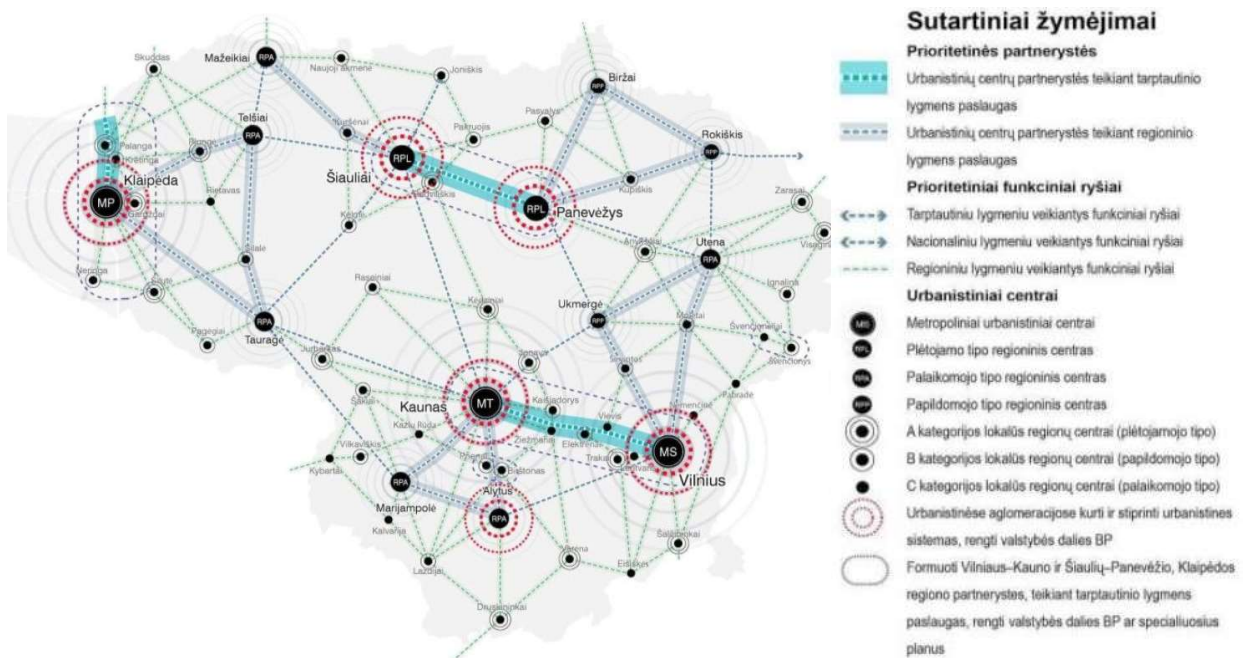
¹ **Kvartalas** – gyvenamosios vietovės urbanizuotos ar urbanizuojamos teritorijos struktūros elementas, kurį mažiausiai iš trijų pusių riboja inžinerinių komunikacijų koridoriai ar natūralūs barjerai – žemės reljefo formos, vandens telkiniai, želdiniai, antropogeniniai komponentai ir kt.

2. ERDVINĖ IR FUNKCINĖ STRUKTŪRA

2.1. Išorės struktūra

Rumšiškių miestelio plėtros tendencijas ir perspektyvas formuoja Lietuvos Respublikos regioninės politikos ir jos pagrindu suformuoti šalies teritorijos strateginiai teritoriniai – erdviniai struktūrų formavimo principai, kurie įtvirtinti Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės Seimo 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789 (T00087007), sprendiniuose, ir globalizacijos veiksniai:

1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane išskirta išskirtinė Rumšiškių miestelio padėtis funkcinį ryšių aspektu: miestelio teritorija patenka į tarptautiniu lygmeniu veikiančių Vilniaus ir Kauno metropolinių centrų funkcinį ryšį. Regioninio lygmens funkcinį ryšiu miestelis apjungiamas su Kaišiadorių, Alytaus, Birštono ir Trakų savivaldybėse esančiais regioniniais ir lokaliniais urbanistiniais centrais;

2.1.1 pav. Ištrauka iš nacionalinio ir regioninio lygmenų urbanistinės struktūros *schemos* (Šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (T00087007)).

2. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane Rumšiškių miestelis pagal jame vykdomą funkciją, teikiamas paslaugas ir gyventojų skaičių priskirtas žemiausio lygmens vietinių centrų kategorijai, kurios paskirtis – užtikrinti būtino poreikio paslaugas ir aptarnauti mažiausius teritorinius vienetus. Miestelio palankią demografinę padėtį ir socioekonominių gyvybingumą sąlygoja Kauno metropolinio centro aglomeracijos procesai.

3. Šalies regioninė politika iki 2030 metų realizuojama per partnerystės ryšius. Lietuvos Respublikoje išskiriamos trys tarptautinių partnerystės grupės, kurios išskiriamos nacionalinio lygmens urbanistinėje struktūroje, ir penkios partnerystės grupės, kurios suformuotos plėtros prioritetų pagrindu, siekiant regionų gyvybingumo. Rumšiškių miestelis patenka į Vilniaus–Kauno partnerystės įtakos zoną,

kurios tikslas teikti tarptautinio lygmens paslaugas, užtikrinti aukšto lygio judumą, daugiaryšių kelionių, daugiaryšių ir įvairiarūšių krovinių logistikos galimybes, formuoti bendrą ryšį turinčias inovacijų politikos sistemas ir kt.

4. Išoriniai veiksniai, įtakojantys miesto plėtrą: globalizacijos veiksniai, susiję su energetinių išteklių brangimu, emigracija ir imigracija, kapitalo ir darbo rinkos laisvu judėjimu, turizmo plėtra, savitumo išsaugojimu, tiesioginių užsienio kapitalo investicijų stoka tiek valstybėje, tiek savivaldybėje.

5. Kaišiadorių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane nustatyta išsaugoti sukurtą ir kurti darnią, patrauklią ir tinkamos kokybės, viešuosius interesus atitinkančią ir išliekamąją vertę turinčią aplinką rajono gyventojams ir svečiams, sudaryti sąlygas verslo plėtrai, įtraukti į teritorijų planavimo, vystymo procesus gyventojus, veiklos vystytojus, įmones ir pan., kartu kurti aplinką, kuri būtų patogi gyventi ir dirbti, derinti visuomenės ir verslo grupių interesus planuojant teritorijų naudojimą, gerinti aplinkos infrastruktūrą, sutvarkyti miestelio viešąsias erdves, įrengti Rumšiškių parką Senosioms Rumšiškėms atminti.

2.2. Vidaus struktūra

1. Rumšiškių miestelio teritorijos urbanistinės struktūros plėtojimo kryptys formuojamos įvertinant Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007) nustatytus vietinių urbanistinių centrų vystymo kompaktiškumo principus, t. y. prioritetą teikiamas urbanizuotų teritorijų intensyviai naudojimui ir tankumui, regeneracijai, efektyviausio mobilumo ir susisiekimo užtikrinimui, miestelio žalių ir viešų erdvių formavimui, kokybiškų paslaugų teikimui.

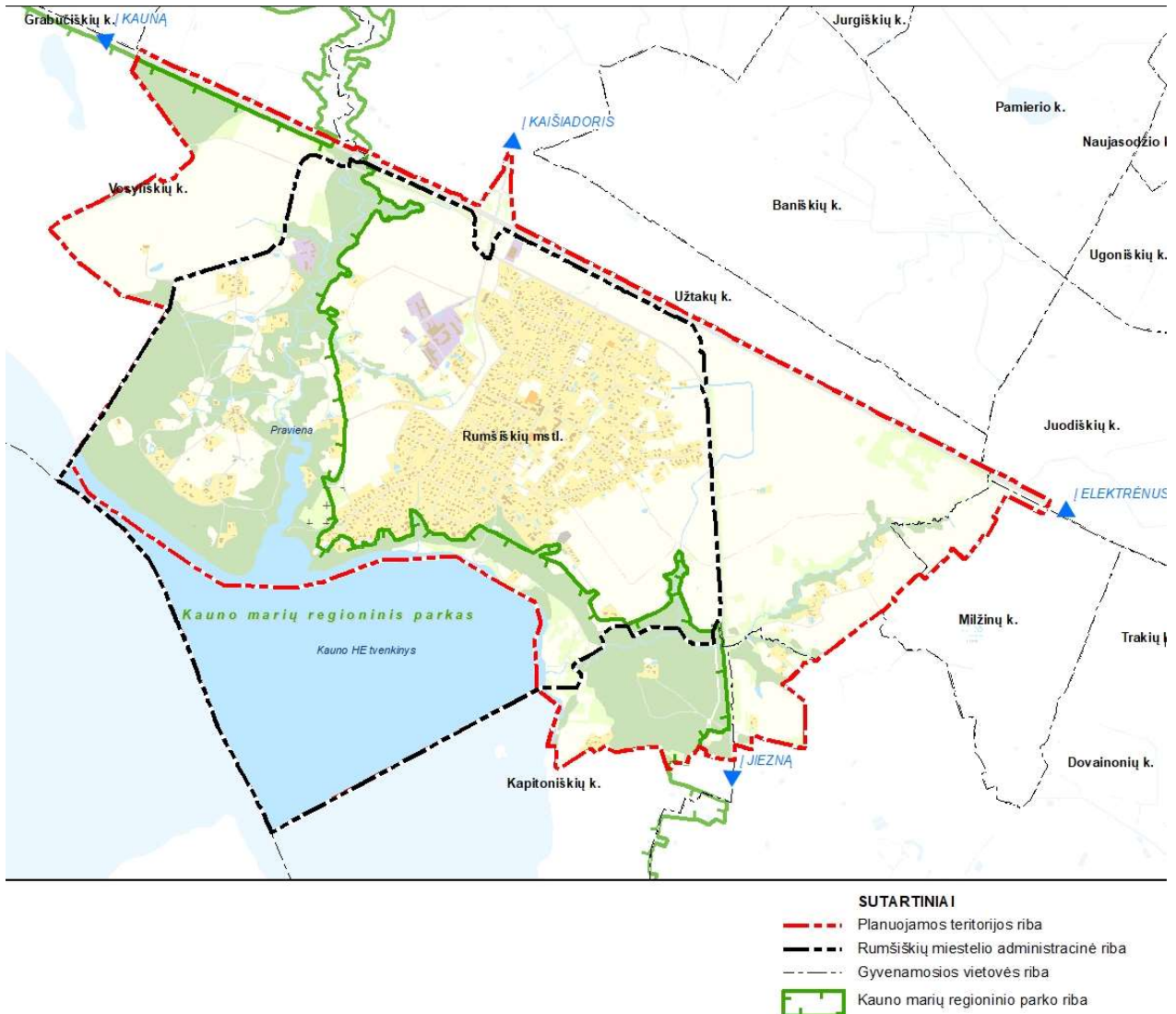
2. Teritorinis miestelio vystymas ir būsto plėtra numatyti vadovaujantis labiausiai tikėtina gyventojų skaičiaus prognoze (2672 gyventojai 2053 m. pradžioje). Gyvenamųjų teritorijų plėtros poreikį, kuris sudaro apie 27 ha, planuojamu laikotarpiu numatoma realizuoti Rumšiškių miestelio ribose pirmoje eilėje užbaigiant esamų gyvenamųjų kvartalų formavimą ir įgyvendinant Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buities muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detaliojo plano sprendinius.

Esamos būklės vertinimo metu nustatyta, kad Rumšiškių miestelyje yra 3 neurbanizuotos rezervinės teritorijos, kurių plotas apie 137 ha, kas pilnai tenkina urbanistinės plėtros poreikį miestelio ribose koncepcijos galiojimo periodu. Tuo pagrindu Rumšiškių miestelio teritorijos plėtra, naujų urbanizuojamų teritorijų kompaktiškas vystymas ir žemės ūkio paskirties keitimas Užtakų, Dovainonių kaimo, Juodiškių kaimo, Kapitoniškių kaimo, Milžinų kaimo, Vosyliškių kaimo teritorijose neplanuojamas. Rumšiškių miestelio administracinės ribos keitimo poreikio nėra.

3. Rumšiškių miestelio planinė erdvinė kompozicija ir funkcinė sandara plėtojami ir tobulinami išlaikant principines sąsajas su galiojančio Rumšiškių miestelio bendrojo plano sprendiniais įvertinant ekonominę ir socialinę raidą regioniniame kontekste, Kauno metropolinio centro aglomeruojantį poveikį bei investicijų strategiją.

4. Perspektyvinis vystymas orientuotas į efektyvų Rumšiškių miestelio teritorijos panaudojimą ir architektūrinio-urbanistinio savitumo išsaugojimą, reprezentacinio rekreacinio miestelio įvaizdžio

formavimą, patrauklios gyvenamosios aplinkos kūrimą, neefektyviai naudojamų teritorijų transformaciją ir ekstensyvų žemės ūkio teritorijų naudojimą.

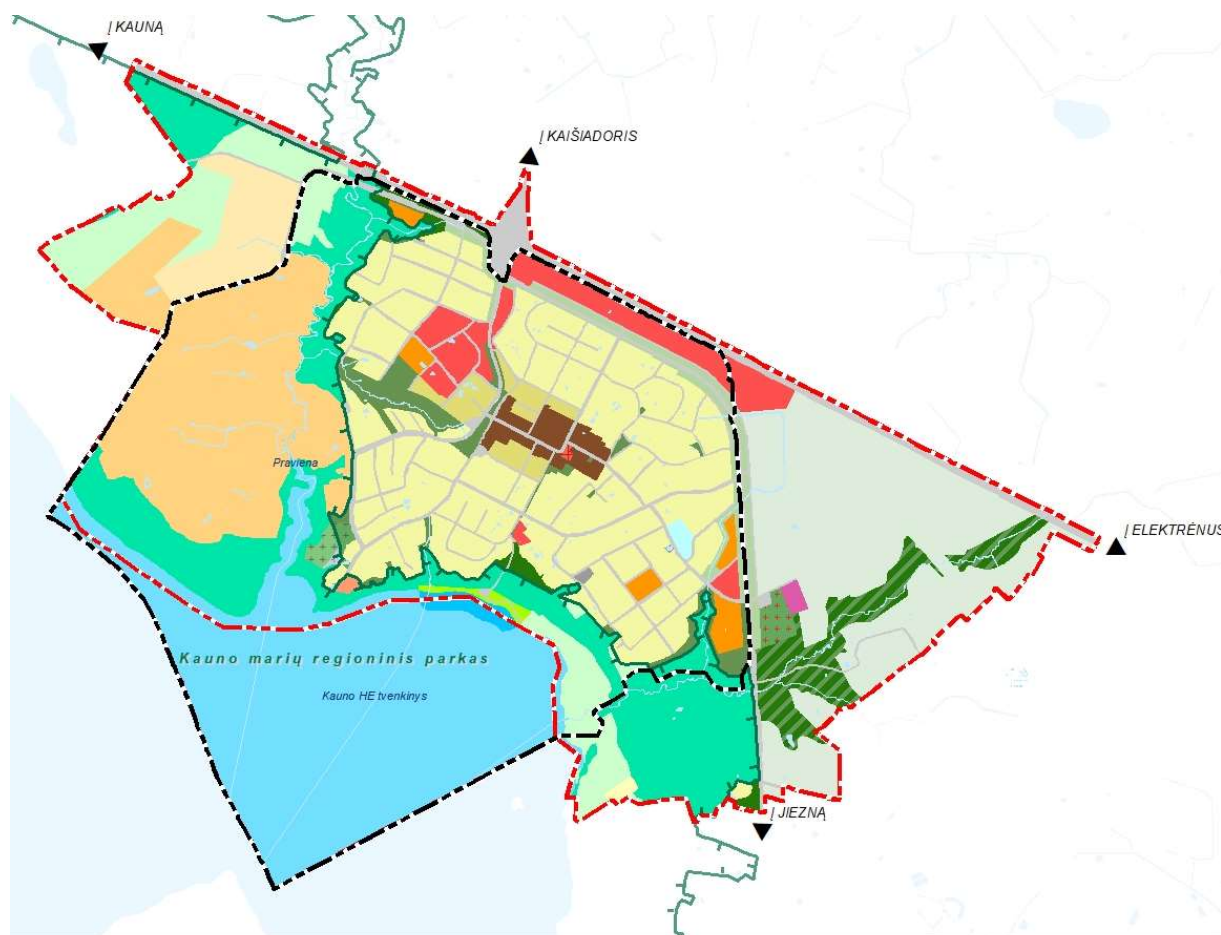
1.2.1 pav. Rumšiškių miestelio ir priemiesčio ribų schema

5. Rumšiškių miestelio teritorijos vystymo sprendiniai:

- Vystoma monocentrinė miestelio struktūra esamo miestelio centro pagrindu, kuris kartu su besiribojančių kvartalų užstatymu formuoja miestelio kompozicinį branduolį. Centro teritorijai taikomas atnaujinimo vystymo režimas, o besiribojančių kvartalų teritorijos konvertuojamos į centro funkcionalumą palaikančių teritorijų naudojimo būdų teritorijas su vidutinio užstatymo intensyvumo užstatymu. Iš esmės gerinama miestelio centro ir besiribojančių teritorijų aplinkos kokybė.
- Miestelio erdvinė struktūra formuojama taikant kompaktiškai urbanizuotos struktūros formavimo principus: tankinant ir intensyvinant esamus gyvenamuosius kvartalus, konvertuojant teritorijas, kuriose plėtojamos su Rumšiškių miestelio reprezentaciniu rekreaciniu įvaizdžiu nesuderinamos ūkinės veiklos, ir įsavinant naujas teritorijas išlaikant funkcinį ir ryšių tęstinumą su užstatytais teritorijomis. Iš esmės gerinama esamų teritorijų būsto ir aplinkos kokybė. Dominuojantis vystymo režimas – nauja plėtra.

- Miestelio planinė struktūra plėtojama įgyvendinant Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detaliojo plano, Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buties muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detaliojo plano, Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės – Tadarava detaliojo plano sprendinius.
- Numatoma neefektyviai naudojamų teritorijų prie Vajakiškių ir Byliškių g. konversija į paslaugų teritorijas. Pramonės funkcija neplėtotina. Formuojamos dvi darbo vietų zonos: teritorijoje tarp Vajakiškių ir Byliškių g., ir tarp Topolių g. ir magistralinio kelio A1 kelio.
- Pilnai įsisavinamos naujos teritorijos Lietuvos etnografijos muziejaus prieigose pagal Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buties muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalų planą ir, dalinai, pagal Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detaliojo plano sprendinius. Užbaigiami formuoti gyvenamieji kvartalai prie L. Lekavičiaus, Įlankos, Užtakų, Maironio, Vytauto ir Slėnio gatvių.
- Žaliosios ašys apjungia miestelio centrinės dalies želdynus su Kauno marių krantų ir priemiesčio želdynais į vientisą žalią sistemą, kurią papildo formuojami Kauno marių regioninio parko prieigų atskirieji želdynai ir miškai.
- Kauno marių apatinėje terasoje formuojama miestelio rekreacinė infrastruktūra: paplūdimys, prieplaukos, laivų nuleidimo vietos, apžvalgos vietos bei formuojama dviračių ir pėsčiųjų takų sistema pagal Kauno marių regioninio parko planavimo schemą.
- Taikomas polifunkcinis teritorijos naudojimo modelis leidžia formuoti daugiafunkciniam teritorijos naudojimui. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos planuojamos teritorijos ribose užima 603,43 ha (45,29 proc.), neurbanizuojamos teritorijos – 728,84 ha (54,71 proc.). Kauno marių regioninio parko teritorija užima 685,20 ha, t. y. 51,4 proc. planuojamos teritorijos.
- Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis nenumatomas. Žemės ūkio veiklai nepalankiose teritorijose ir parko prieigose numatomas miško įvesimas.
- Priemiestyje esančiose žemės ūkio funkcinėse zonose plėtotina gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas² tik sodybos reikmėms, išskyrus kitos (fermų) paskirties pastatų – pastatų galvijams, gyvuliams, paukščiams auginti (kiaulidės, karvidės, arklidės, veršidės, paukštidės ir kita), kitos (ūkio) paskirties pastatų – žemės ūkiui tvarkyti skirti pastatai (svirnai, angarai, garažai ir kita), kitos (šiltnamių) paskirties pastatų – augalams auginti skirti pastatai (šiltnamiai, oranžerijos, žiemos sodai ir kita) statybą.
- Priemiestyje esančiose žemės ūkio funkcinėse zonose prioritetas teikiamas kaimo turizmo plėtrai.

² *Ūkininko sodyba* - nuosavybės teise priklausančiame žemės sklype pastatytas vienas gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio ir kitos paskirties (fermų, ūkio, šiltnamių, kaimo turizmo) pastatais reikalingais ūkininko veiklai vykdyti. Statyba galima teisės aktų nustatyta tvarka parinkus vietą statybai ir parengus statinių projektus.

2.2.3 pav. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniai

2.3. Funkcinis zonavimas

1. Rumšiškių miestelio perspektyvinės plėtros modelis formuojamas taikant polifunkcinio zonavimo metodą. Miestelio teritorija skaidoma į funkcinių prioritetų zonas išskiriant vyraujančią (prioritetinę) žemės naudojimo funkciją pagal teritorijos įsavinimo intensyvumo laipsnį. Planuojamos teritorijos polifunkcinis zonavimas pagal žemės naudojimo funkcijas atliekamas siekiant konkretizuoti vyraujančių funkcijų tendencijas ir jų sąveika su kitomis funkcijomis. Funkcinio naudojimo prioriteto zonos apima atskiras miesto dalis, pasižyminčias gamtinės aplinkos ir urbanistinių sąlygų bei prioritetinių funkcinių interesų panašumu.

2. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavime yra suformuota funkcinės struktūros sandara, kuri numatyta vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ reikalavimais. Planuojama teritorija skirstoma į 17 funkcinių zonų tipų pagal funkcinės struktūros bei architektūrinės / urbanistinės erdvinės kompozicijos elementų sandarą:

2.1. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos:

- **Pagrindinio centro zona** – didelio užstatymo intensyvumo teritorijos, kuriose vyrauja gyvenamoji aplinka, administravimo, paslaugų, prekybos ir kitos taršos nesukeliančios ūkinės veiklos kartu su šių veiklų aptarnavimui reikalinga socialine, inžinerine, susisiekimo ir kita infrastruktūra, rekreacijai reikalingais atskiraisiais želdynais ir viešosiomis erdvėmis.
 - *Pagrindinio centro funkcinėse zonose užstatymo formavimas susietas su nauja architektūrine išraiška, teritorijos intensyvinimu, funkcijos konversija ir išbaigtos urbanistinės struktūros formavimu. Taikomos architektūrinės priemonės ryškinti miesto centro identitetą, tausoti tai, kas jame vertinga, kurti patogias ir patrauklias erdves.*
 - *Galima į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių statyba, kurių įrengtoji galia neribojama.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – modernizavimas (atnaujinimas) ir konversija.*
- **Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona** – daugiabučių, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos su visa reikalinga aptarnavimo infrastruktūra bei aplink pagrindinį miesto centrą esančios gyvenamosios teritorijos.
 - *Prioritetas skiriamas esamų neišbaigtų urbanistinių struktūrų užbaigimui ir tankinimui.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – konversija ir nauja plėtra.*
 - *Galimas į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia neribojama, įrengimas.*
- **Gyvenamoji mažo užstatymo intensyvumo zona** – vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos su visa reikalinga aptarnavimo, susisiekimo ir inžinerine infrastruktūra.
 - *Prioritetas teikiamas kompaktiškos urbanistinės struktūros formavimui, esamų gyvenamųjų kvartalų užbaigimui ir tankinimui.*
 - *Funkcinėse zonose (indeksas GM-3) ir Kauno marių regioninio parko buferinės apsaugos zonoje, siekiant išsaugoti reprezentacinę erdvę Lietuvos liaudies buities muziejaus prieigose, draudžiama statyti statinius, aukštesnius kaip 9 metrai.*

- *Funkcinėje zonoje (indeksas GM-4) paslaugų teritorijos turi sudaryti ne mažiau 40 proc. funkcinės zonos ploto.*
 - *Miestelio teritorijoje taikomi vizualinės apsaugos reikalavimai: Kauno marių regioninio parko prieigose architektūrinio-urbanistinio savitumo išsaugojimo tikslais laikytis kontekstualaus užstatymo taikant tradicinės architektūros formas ir įrengiant šlaitinius stogus.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – be esminių pokyčių (status quo) ir nauja plėtra.*
 - *Galimas į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia neribojama, įrengimas.*
- **Specializuotų kompleksų zona** – funkcinė zona, kurioje dominuoja kompaktiškai užstatytos teritorijos, skirtos visuomenės poreikiams, specializuotai socialinei, aptarnavimo ir paslaugų veiklai (parodų, sporto, turizmo, pramogų, rekreacijos, mokslo, sveikatos apsaugos, religinei paskirčiai).
- *Specialios paskirties teritorijų užstatymo rodikliai (užstatymo tankis (UT), užstatymo intensyvumas (UI) ir aukštis (metrai)) gali būti padidinti, kai 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ nurodyti rodikliai neleidžia realizuoti planuojamos ūkinės veiklos. Šiuo atveju užstatymo rodikliai nustatomi parengus projektinius pasiūlymus.*
 - *Miestelio teritorijoje taikomi vizualinės apsaugos reikalavimai: riboti negyvenamųjų pastatų užstatymo plotą žemės sklype. Konkrečiame žemės sklype pastatais užstatytas plotas negali viršyti 500 kv. m., o tūris – 5000 kub. m.*
 - *Funkcinėse zonose (indeksas SK-5s ir SK-6s) ūkinė veikla vystoma vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimais (T00088661).*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – nauja plėtra.*
 - *Galimas į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia neribojama, įrengimas.*
- **Paslaugų zona** - teritorijos, kuriose dominuoja smulkaus verslo ir paslaugų bei prekybos ūkinė veikla su šių veiklų aptarnavimui reikalinga susisiekimo, inžinerine, paslaugų ir kita infrastruktūra. Įvertinant miesto ekonominės veiklos orientaciją į santykinai dažno ir būtiną poreikio paslaugų suteikimą, išplėstos paslaugų funkcinės zonos, kuriose taikomi sekantys funkciniai apribojimai:
- *Teritorijos skirtos regioniniu, savivaldybės ir lokaliu lygmeniu veikiančioms aptarnavimo, prekybos, paslaugų objektams ir administracinės paskirties pastatams, kitiems negyvenamosios paskirties pastatams, kuriuose vykdoma ūkinė veikla nesusijusi su gamyba, kuriai turi būti išduotas taršos leidimas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymo Nr. D1-425 redakcija) Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių reikalavimais.*
 - *Miestelio įvaizdžio formavimo aspektu keliami reikalavimai pastatų architektūrinei išraiškai.*
 - *Miestelio teritorijoje taikomi vizualinės apsaugos reikalavimai: riboti negyvenamųjų pastatų užstatymo plotą žemės sklype. Konkrečiame žemės sklype pastatais užstatytas plotas negali viršyti 500 kv. m., o tūris – 5000 kub. m.*

- *Funkcinėse zonose (indeksas K1, K-2) galimas visų tipų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia neribojama, įrengimas. Elektrinėms užimamas plotas neturi viršyti 50 proc. konkretaus žemės sklypo ploto.*
 - *Naujų pramonės ir sandėliavimo teritorijų plėtojimas negalimas.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – konversija (pertvarkymas) ir pagal poreikį – nauja plėtra.*
- ***Inžinerinės infrastruktūros zona*** - funkcinė zona, skirta susisiekimo komunikacijų ir inžinerinių tinklų aptarnavimo objektams, aplinkos kokybei gerinti reikalingiems objektams.
 - *Galima į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių statyba, kurių įrengtoji galia neribojama.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – be esminių pokyčių (status quo).*
 - ***Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona*** - neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriami svarbiausių gatvių ir kelių, magistralinių inžinerinių tinklų koridoriai, automobilių stovėjimo aikštelės.
 - *Bendrojo plano grafinėje dalyje nurodyti susisiekimo infrastruktūros koridoriai yra privalomi ir jiems formuojami kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių naudojimo būdo žemės sklypai.*
 - *Bendrojo plano sprendiniuose nepavaizduotos pagalbinės (kvartalinės) gatvės įrengiamos vadovaujantis Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detaliojo plano (T00078822), Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buities muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detaliojo plano (T T00078823, Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės – Tadarava detaliojo plano (T T00078813) sprendiniais.*
 - *Kitų Bendrojo plano sprendiniuose nepavaizduotų pagalbinių (kvartalinių) gatvių įrengimui ribojimų nėra, jos įrengiamos pagal poreikį.*
 - *Gatvių raudonųjų linijų parametrai nustatomi vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – kitas (esamos būklės palaikymas ir minimalus pritaikymas).*
 - *Saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas negalimas.*
 - ***Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (intensyviai naudojamų želdynų zona)*** – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų viešosios erdvės ir bendram naudojimui pritaikytų atskirųjų želdynų teritorijos.
 - *Funkcinės zonos skirtos skverų ir parkų įrengimui.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – konversija; nauja plėtra; be esminių pokyčių (status quo).*
 - ***Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (ekstensyviai naudojamų želdynų zona)*** – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų viešosios erdvės ir bendram naudojimui pritaikytų atskirųjų želdynų teritorijos.

- *Funkcinė zona skirta gamtinių teritorijų, skirtų urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje esančių gamtinio karkaso elementų apsaugai, ekosistemų apsaugai ir stabilizacijai, reljefo, vandenų, visų gamtinių vertybių apsaugai ir aplinkos kokybės palaikymui.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – konversija; be esminių pokyčių (status quo).*
 - *Saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas negalimas.*
- **Bendro naudojimo erdvių zona** – neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų reprezentacinės viešosios erdvės teritorijos.
- *Funkcinė zona (indeksas BZ-3) skirta esamų ir naujų civilinių kapinių eksploatavimui ir priežiūrai. Planuojamoms kapinėms nustatoma 100 m pločio sanitarinė apsaugos zona, kurioje ūkinei veiklai taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimai.*
 - *Funkcinė zona (indeksas BZ-3s) skirta esamų civilinių kapinių eksploatavimui ir priežiūrai Kauno marių regioninio parko teritorijoje. Taikomi Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661). Sanitarinė apsaugos zona nenustatoma.*
 - *Funkcinė zona (indeksas BZ-4) skirta aikštės eksploatavimui.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – modernizavimas, be esminių pokyčių (status quo), nauja plėtra.*
 - *Saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas negalimas.*
- **Kita specifinė zona (Rekreacinė zona)** - neužstatyta funkcinė zona, kuria išskiriamos urbanizuotų teritorijų viešosios erdvės ir poilsui bei rekreacijai pritaikytos teritorijos.
- *Funkcinėje zonoje (indeksas R-1s) galima laikinų su poilsiu ir rekreacija susietų statinių statyba pagal poreikį.*
 - *Taikomi Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661).*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – be esminių pokyčių (status quo), nauja plėtra.*
 -
- **Kita specifinė zona (Atliekų saugojimo zona)** - funkcinė zona, kuri skirta komunaliniams poreikiams tenkinti, didelių gabaritų (stambiagabaričių) atliekų surinkimo aikštelės įrengimui.
- *Galima į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių statyba, kurių įrengtoji galia neribojama.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – be esminių pokyčių (status quo), nauja plėtra.*

2.2. Neurbanizuotų ir neurbanizuojamų teritorijų funkcinio prioriteto zonos:

- **Konservacinės teritorijos zona** - funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 28 straipsnyje nurodyta konservacinės paskirties žemė.
 - *Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.*
 - *Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai.*
 - *Taikomi Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661).*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – saugojimas.*

- *Saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas negalimas.*
- **Miškų ir miškingų teritorijų zona** - apibendrinta funkcinė zona, kurioje dominuoja Miškų įstatymo 3 straipsnyje nurodyti visų grupių miškai.
 - *Funkcinė zona (indeksas M-1) tvarkoma vadovaujantis Miškų įstatymo reikalavimais. Pagal poreikį galimas miško įveisimas.*
 - *Funkcinė zona (indeksas M-2s) tvarkoma taikant Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661).*
 - *Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis neplanuojamas.*
 - *Saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas negalimas.*
- **Žemės ūkio teritorijų zona** - apibendrinta funkcinė zona, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė.
 - *Funkcinėje zonoje (indeksas Z-1) plėtotina intensyvi agrarinė veikla, gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas tik sodybos reikmėms, išskyrus kitos (fermų) paskirties pastatų – pastatų galvijams, gyvuliams, paukščiams auginti (kiaulidės, karvidės, arklidės, veršidės, paukštidės ir kita), kitos (ūkio) paskirties pastatų – žemės ūkiui tvarkyti skirtų pastatų (svirnai, angarai, garažai ir kita), kitos (šiltnamių) paskirties pastatų – augalams auginti skirti pastatai (šiltnamiai, oranžerijos, žiemos sodai ir kita) statybą. Prioritetas teikiamas kaimo turizmo plėtrai.*
 - *Funkcinė zona (indeksas Z-2s) tvarkoma pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimus (T00088661).*
 - *Galimas visų tipų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia iki 1 MW, įrengimas.*
- **Vandeny zona** - funkcinė zona, kurioje dominuoja Žemės įstatymo 27 straipsnyje nurodyta vandens ūkio paskirties žemė.
 - *Galimi vandens telkinio išvalymo darbai ir pritaikymas rekreacijai, tiltų įrengimas.*
 - *Funkcinės zonos (indeksas V-1s) sąlytyje su rekreacinės funkcinės zonos (indeksas R-1s) teritorija galimi paplūdimio įrengimas ir liepto statyba.*
 - *Funkcinės zonos (indeksas V-2s) vandens telkinys skirtas bendram naudojimui, galima laivyba, prielaukų ir kitos vandens infrastruktūros įrengimas pagal Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimus (T00088661).*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – kitas (esamos būklės palaikymas).*
- **Vandenvietės zona** - griežto režimo vandenviečių apsaugos juostos neužstatyta teritorija.
 - *Taikomi vandenvietės apsaugos zonų Lietuvos Respublikos specialiuųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo VI skyriaus 11 skirsnio 106 straipsnio reikalavimai.*
 - *Teritorijos naudojimo plėtros būdas – be esminių pokyčių (status quo).*
 - *Galimas visų tipų saulės šviesos energijos elektrinių, kurių įrengtoji galia neribojama, įrengimas.*

2.3. Kitos teritorijos, kurios nepriskirto funkcinėms zonoms.

- **Naudingosios iškasenų teritorijos** -

Lietuvos geologijos tarnybos naudingųjų iškasenų telkinių žemėlapiu duomenimis planuojamoje teritorijoje yra vienas Žemės gelmių registre registruotas naudingųjų iškasenų telkinys (dalis). Informacija apie šį telkinį pateikiama 2.3.1 lentelėje, lokalizacija 2.3.1 pav. ir grafinės dalies brėžinyje. Naudingųjų iškasenų telkinys yra Kauno HE tvenkinio dugne, patenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją. Gamtosauginiu požiūriu šio telkinio eksploatacijos sąlygos yra nepalankios. Tuo atveju, kai naudingųjų iškasenų telkiniai yra saugomų teritorijų ribose, telkinių teritorijoms taikomi Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir Saugomų teritorijų įstatymo reikalavimai. Kiti naudingųjų iškasenų telkiniai ar prognoziniai plotai nuo Rumšiškių miestelio yra nutolę nuo 3,8 km ir didesniu atstumu.

2.3.1 lentelė. Duomenys apie Rumšiškių miestelyje esančius naudingųjų iškasenų telkinius

Telkinio kodas	Pavadinimas	Naudingų iškasenų rūšis	Geologinis ištirtumas	Būklė	Telkinio plotas/ dalis teritorijoje, ha
1637	Rumšiškės	žvyras	DŽ	nenaudojamas	86,3 / 28,3

* **DŽ** – *detaliai išžvalgyti ištekliai* – tai telkinio arba jo dalies naudingųjų iškasenų ištekliai, kurių kiekis, kokybė, technologinės savybės, hidrogeologinės, kasybos ir kitos slūgsojimo sąlygos yra ištirti detalumu, pakankamu sudaryti naudojimo projektą.

2.3.1 pav.
Ištrauka iš Lietuvos naudingųjų iškasenų telkinių

žemėlapiu (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba www.lgt.lt).

2.4. Žemės naudojimas

1. Miestelio funkcinės struktūros plėtojimo sprendiniuose išlaikomos sąsajos su galiojančiame Rumšiškių miestelio teritorijos bendrajame plane suplanuota funkcinė struktūra. Bendrojo plano sprendiniuose esamos funkcinės struktūros pokyčiai susieti su:

- fragmentiniu esamų funkcinių zonų ribų keitimu, kuris susietas su pasikeitusios dominuojančios ūkinės veiklos faktu atskirose funkcinėse zonose;
- esamų funkcinių zonų konversija į kitas funkcines zonas miestelio ir priemiesčio teritorijose;
- teritorijos intensyvinimu ir neracionaliai suformuotų susisiekimo koridorių performavimu;
- specializuotų kompleksų, paslaugų ir inžinerinės infrastruktūros funkcinių zonų plėtimu.

2. Esamos būklės vertinimo metu nustatyta, kad Rumšiškių miestelyje yra 3 neurbanizuotos rezervinės teritorijos, kurių plotas apie 137 ha, kas pilnai tenkina urbanistinės plėtros poreikį miestelio ribose koncepcijos galiojimo periodu. Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos, kurios suplanuotos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detalajame plane (T00078822), Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buties muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalajame plane (T00078823), Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės – Tadarava detalajame plane (T00078813), akumuliuoja pagrindinį potencialiai urbanizuotųjų gyvenamųjų teritorijų rezervą, kuris planuojamu laikotarpiu pilnai tenkina gyvenamosios statybos teritorijos plėtros poreikį, kuris sudaro apie 27 ha, iš jų teritorijos poreikis daugiabučių gyvenamųjų namų statybai sudaro apie 1 ha, vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų – 26 ha. Sprendinių laikotarpyje teritorijos poreikio naujam socialiniam būstui statyti nėra.

3. Planuojamos teritorijos, kuri nepatenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją, funkcinėje struktūroje dominuoja urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos, kurios užima 445,53 ha plotą, t. y. 33,44 proc. planuojamos teritorijos. Neurbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos, kurios nepatenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją, užima 201,54 ha plotą, t. y. 15,13 proc. planuojamos teritorijos.

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų grupėje dominuoja gyvenamosios funkcinės zonos, kurios užima 231,94 ha, t. y. 17,42 proc. planuojamos teritorijos. Neurbanizuojamų teritorijų grupėje dominuoja vandenų zonos, kurios užima 257,04 ha, t. y. 19,47 proc. planuojamos teritorijos.

2.4.1 lentelė. Planuojamos teritorijos funkcinių zonų teritorijos balansas

Eil. Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Planuojamos teritorijos plotas	
		ha	proc.
FUNKCINĖS ZONOS NEPATENKANČIOS Į SAUGOMĄ TERITORIJĄ			
I.	Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos		
1	Pagrindinio centro zona	12,34	0,92
2	Specializuotų kompleksų zona	11,32	0,85
3	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	13,54	1,02
4	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	218,40	16,40
5	Paslaugų zona	38,99	2,93
6	Inžinerinės infrastruktūros zona	0,68	0,05
7	Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona	101,23	7,60
8	Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona	41,20	3,09
9	Bendro naudojimo erdvių (kapinių zona)	5,89	0,44
10	Bendro naudojimo erdvių (aikščių zona)	0,34	0,02
11	Kita specifinė zona (Atliekų saugojimo zona)	1,60	0,12
	Viso:	445,53	33,44

Eil. Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Planuojamos teritorijos plotas	
		ha	proc.
II. Neurbanizuojamos teritorijos			
12	Žemės ūkio zona	155,85	11,70
13	Miškų ir miškingų teritorijų zona	43,82	3,33
14	Vandenvietės teritorija	1,87	0,14
Viso:		201,54	15,13
FUNKCINĖS ZONOS SAUGOMOJE TERITORIJOJE			
III. Neurbanizuojamos teritorijos			
15	Konsevacinė zona saugomoje teritorijoje	1,02	0,08
16	Miškų ir miškingų teritorijų zona saugomoje teritorijoje	164,76	12,39
17	Žemės ūkio zona saugomoje teritorijoje	67,67	5,08
18	Rekreacinių vandenių zona	5,48	0,59
19	Bendro naudojimo vandenių zona	251,56	18,88
20	Specializuotų kompleksų neurbanizuojama zona saugomoje teritorijoje	30,93	2,32
21	Rekreacinė zona saugomoje teritorijoje	3,04	0,24
Viso:		527,30	39,58
IV. Urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos			
22	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona saugomoje teritorijoje	1,46	0,11
23	Specializuotų kompleksų urbanizuojama zona saugomoje teritorijoje	153,14	11,49
24	Bendro naudojimo erdvių (kapinių zona)	2,37	0,18
25	Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona	0,93	0,07
Viso:		157,90	11,85
Iš viso saugomoje teritorijoje:		685,20	51,43
Iš viso:		1332,27	100

2.5. Teritorijos plėtojimo būdai

1. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų plėtros kryptių vystymo režimų nustatymas parengtas vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ reikalavimais. Konkrečiai funkcinėi zonai nustatyti teritorijos plėtojimo būdai pateikti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ lentelės stulpelyje „Tekstiniai reikalavimai“ lentelės stulpelyje „Teritorijos plėtojimo būdas“.

2. Miestelio teritorijoje išskiriami urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų tvarkymo režimai:

2.1. **Saugojimas** – nustatomas kultūros vertybių teritorijoms, kurių vertingąsias savybės būtina išsaugoti.

2.2. **Modernizavimas** - modernizavimo režimas skirtas urbanizuotoms teritorijoms, kai būtinas kompleksinis užstatymo ir infrastruktūros, fizinės ir socialinės aplinkos atnaujinimas. Galimi

modernizavimo būdai: *atgaivinimas (revitalizacija)*³, *humanizavimas (rehabilitacija)*⁴, *atnaujinimas (renovacija)*⁵.

3.3. **Konversija** - neefektyviai naudojamų užstatytų teritorijų (miestų centruose ir jų priegose esančios taršios ar neefektyvios pramonės) naujas (antrinis) panaudojimas plėtrai. Konversijos tikslai – didinti urbanizuotų teritorijų funkcinės ir fizinės struktūros integralumą, sudaryti sąlygas taršos mažinimui, kurti palankią investicijoms aplinką, tolygiau išdėstyti gyvenamąsias teritorijas ir darbo vietas, sukurti sąlygas aplinkos, užstatymo, susisiekimo sistemos ir inžinerinės įrangos atnaujinimui urbanizuotoje miesto dalyje. Galimi konversijos būdai:

- Konversija į miestelio centro funkcinės zonos teritorijų naudojimo būdus;
- Konversija į atskirųjų želdynų, kapinių teritorijas;
- Konversiją į paslaugų funkcinės zonos teritorijų naudojimo būdus.

3.4. **Nauja plėtra** – neužstatytų teritorijų urbanizavimas.

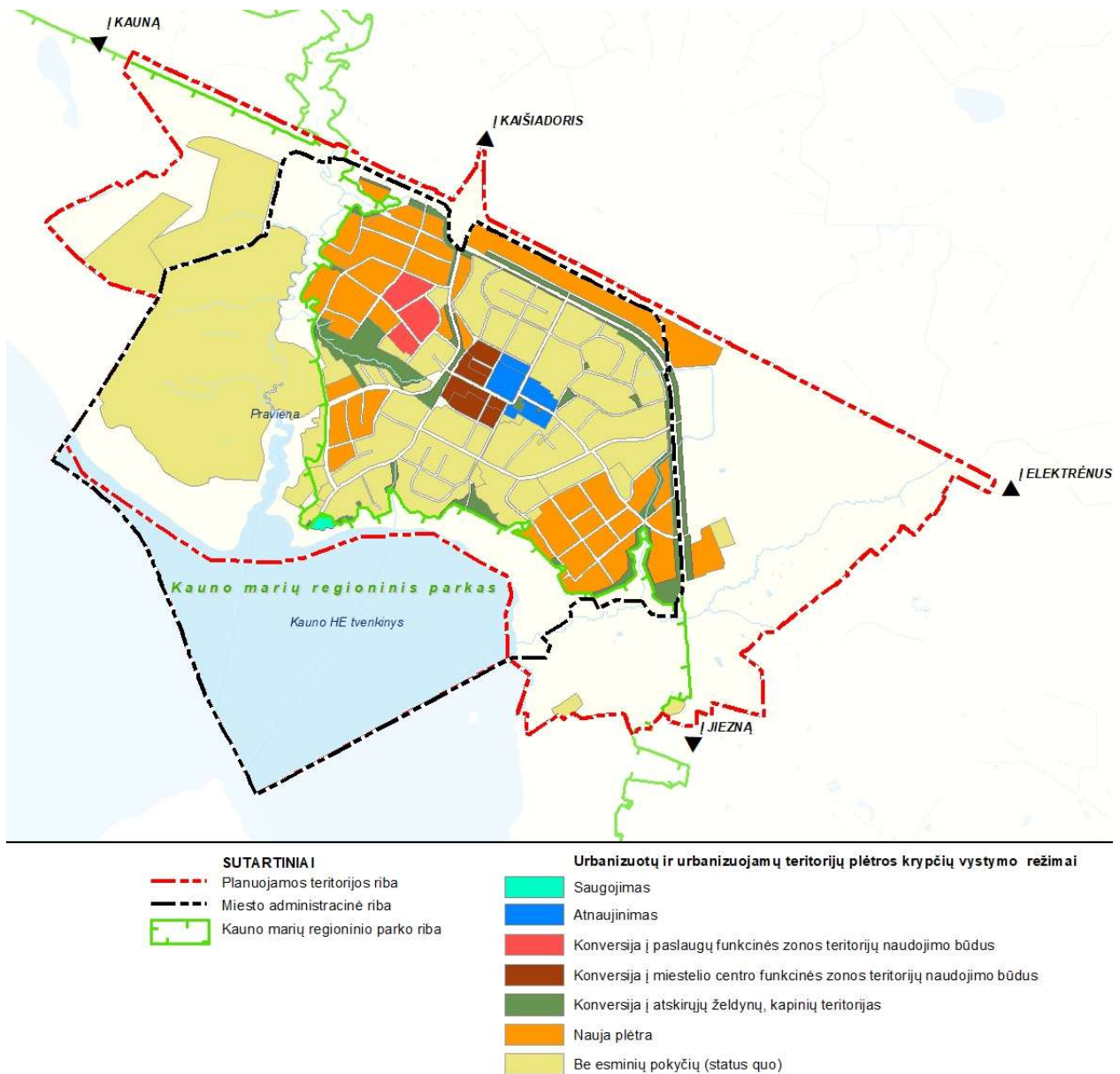
3.5. **Be esminių pokyčių (status quo)** - teritorijos, kuriose paliekama esama padėtis. Esminiai pokyčiai teritorijų funkcinėje ir fizinėje struktūroje nenumatomi.

3.6. **Kiti plėtojimo būdai** – nustatomas teritorijose, kuriose palaikomas tvarkymas ir minimalus pritaikymas.

³ gyvybingumo grąžinimas degraduojančioms miesto struktūrinėms dalims, fizinės aplinkos kokybės, ekonominio aktyvumo, socialinės integracijos skatinimas. Revitalizacija – naujų funkcijų atsiradimas, senųjų skatinimas su atitinkamais statybos darbais, kurie pagyvina socialinę ir ekonominę veiklą, suteikia naujas funkcines, estetines savybes, padidina teritorijos patrauklumą, pritraukia į ją naujus, įvairesnius socialinių sluoksnių gyventojus.

⁴ miesto funkcionavimo neigiamo poveikio veikiamų teritorijų grąžinimas gyventojams, transporto srautų iškėlimas, pėsčiųjų zonų įrengimas ir panašiai;

⁵ – pastatų ir (ar) inžinerinių sistemų fizinių ir energinių savybių atkūrimas ar pagerinimas, energetinio efektyvumo padidinimas, architektūrinės išraiškos atnaujinimas. Galimas gyvenamosios aplinkos perplanavimas, dalinis pastatų griovimas ir nauja statyba. Atnaujinimo vystymo režimas nustatomas funkcinėse zonose, kuriuose atliktas arba turi būti atliekamas kvartalų kompleksinis atnaujinimas (modernizavimas) ir nepritaikytos energetinio efektyvumo didinimo priemonės vadovaujantis Kvartalų energetinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. birželio 1 d. nutarimu Nr. 547 „Dėl Kvartalų energetinio efektyvumo didinimo programų rengimo ir įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

2.6.1 schema. Teritorijos plėtojimo būdų schema

2.7. Užstatymo aukštis ir intensyvumas

1. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų nustatymas parengtas vadovaujantis Teritorijų planavimo normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ reikalavimais. Konkrečioje funkcinėje zonoje nustatyti maksimalūs pastatų aukščio rodikliai (metrai ir aukštai), didžiausi leistini tankio ir intensyvumo rodikliai pateikti 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ lentelės stulpelyje „Didžiausi leistini užstatymo reglamentai (taikomi naujai statybai)“.

2. Specialios paskirties, kulto, inžinerinių ir technologinių įrenginių aukštis (metrai, aukštai) neribojamas.

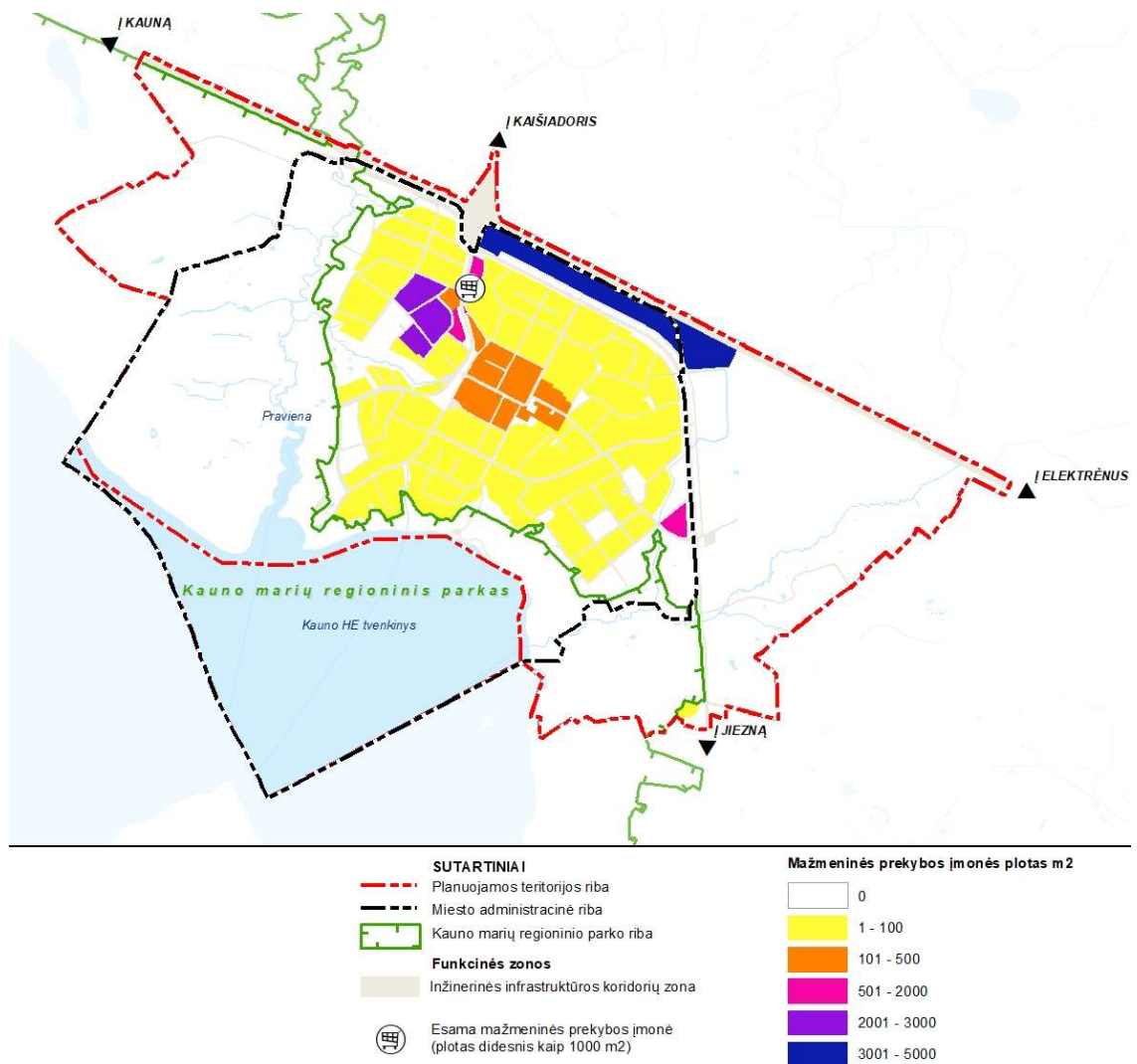
2.8. Mažmeninės prekybos įmonių išdėstymas

1. Planuojamu laikotarpiu mažmeninės prekybos įmonių plėtra Rumšiškių miestelyje planuojama įvertinant esamų įmonių išdėstymą, aptarnavimo poreikį ir lygį. Pagal šiuos kriterijus funkcinėse zonose planuojama diferencijuota esamų ir naujų įmonių plėtra.

2.8.1 lentelė. Maksimalus mažmeninės prekybos įmonių išdėstymo reikalavimai.

Eil. Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Maksimalus mažmeninės prekybos įmonės plotas, kv.m.	Reikalavimai
1	Pagrindinio miesto centro zona	500	Galima esamų mažmeninės prekybos įmonių pastatų atnaujinimas (renovacija), įskaitant griovimą, plėtra ir naujų pastatų statyba neviršijant 500 kv.m. bendro ploto. Keliami architektūrinės išraiškos reikalavimai.
2	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GV-1), kuri nurodyta Mažmeninės prekybos įmonių išdėstymo schemoje (2.8.1 pav.)	100	Galima naujų mažmeninės prekybos įmonių pastatų statyba neviršijant 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ funkcinėje zonoje nurodytų pagrindinių naudojimo reikalavimų rodiklių reikšmių: užstatymo tankio (UT), užstatymo intensyvumo (UI), aukščio (metrai, aukštai). Keliami architektūrinės išraiškos reikalavimai.
3	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GV-1)	500	
4	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GM-1, GM-2, GM-4), kuri nurodyta Mažmeninės prekybos įmonių išdėstymo schemoje (2.8.1 pav.)	100	
5	Paslaugų zona (indeksas K-1)	5000	
6	Paslaugų zona (indeksas K-2)	3000	Galimi esamų mažmeninės prekybos įmonių pastatų atnaujinimas (renovacija), įskaitant griovimą, plėtra ir naujų pastatų statyba, esamų pastatų konversiją į mažmeninės prekybos įmonių pastatus neviršijant 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ funkcinėje zonoje nurodytų pagrindinių naudojimo reikalavimų rodiklių reikšmių: užstatymo tankio (UT), užstatymo intensyvumo (UI), aukščio (metrai, aukštai). Keliami architektūrinės išraiškos reikalavimai.
7	Paslaugų zona (indeksas K-3, K-4, K-6)	2000	

2. Funkcinėse zonose, kurios nenurodytos 2.8.1 lentelėje, mažmeninės prekybos įmonių išdėstymas nenumatomas. Suminis mažmeninės prekybos įmonių pastatų bendras plotas vienoje funkcinėje zonoje ir mažmeninės prekybos įmonių skaičius konkrečioje funkcinėje zonoje neribojami.

1.8.1 pav. Mažmeninės prekybos įmonių išdėstymo schema.

1.9. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetai

1. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetų nustatymą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymo nuostatos, Teritorijų planavimo normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-7 „Dėl teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ ir Teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacija, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr.D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdviųjų duomenų specifikacijos patvirtinimo“.

2. Įgyvendinimo prioritetų nustatymas susijęs su 2020 m. gegužės 7 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo (Nr.XIII-2895) reikalavimais, kuriuose nustatyti inžinerinės ir socialinės infrastruktūros vystymo etapai, infrastruktūros plėtros įmokos zonų, infrastruktūros eksploatavimo tarifo zonų nustatymo principai. Funkcinėse zonose, kurioms nustatytas 1 įgyvendinimo prioritetas, yra privalomas savivaldybės prioritetingas inžinerinės infrastruktūros vystymas. Įvertinant įstatymo reikalavimus ir realias savivaldybės inžinerinės infrastruktūros vystymo galimybes planuojamoje teritorijoje, nustatomas optimalus teritorijų priskyrimas prioritetingai plėtros teritorijoms:

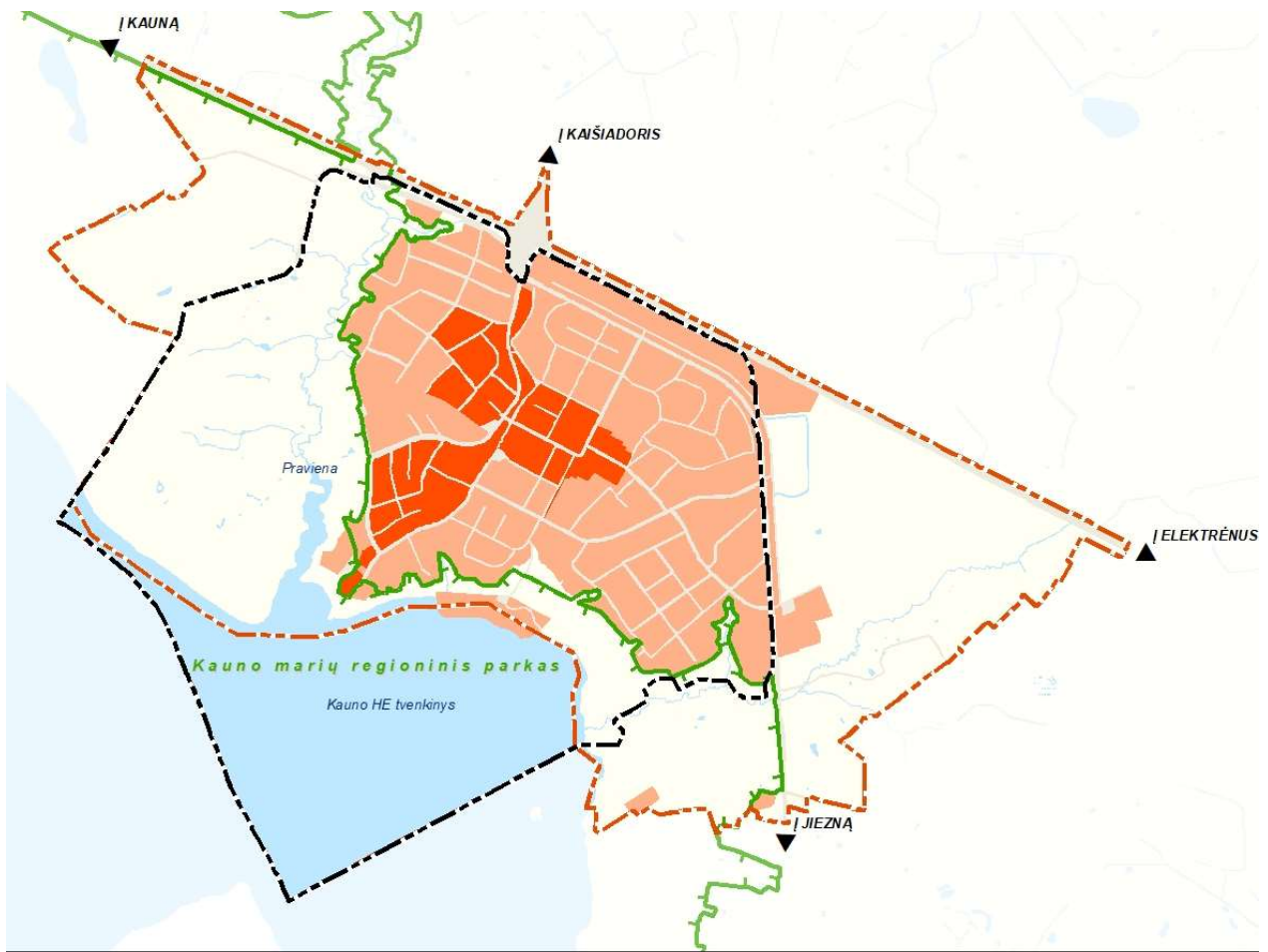
- 1 įgyvendinimo prioriteto (prioritetinės plėtos) teritorijoms, kuriose planuojama vystyti savivaldybės prioritetinę inžinerinę infrastruktūrą, priskirtas apie 67 ha plotas, kas sudaro 7,3 proc. miestelio teritorijos;
- 2 įgyvendinimo prioriteto (neprioritetinės plėtos) teritorijoms, kuriose neplanuojama vystyti prioritetinės savivaldybės inžinerinės infrastruktūros, yra priskirtas apie 298 ha plotas, kas sudaro 32,7 proc. miestelio teritorijos.

Įgyvendinimo prioriteto indeksai priskirti funkcinėms zonoms, kurios nepatenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją. Konkrečiai funkcinėi zonai priskirtas įgyvendinimo prioriteto indeksas, kuris integruotas į 1 PRIEDO „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ lentelės stulpelį „Teritorijos įgyvendinimo prioritetas“. Įgyvendinimo prioriteto priskyrimas įgyvendinimo prioriteto pateiktas Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetų schemeje (1.9.1 pav.).

3. Funkcinėse zonose nustatomi įgyvendinimo prioritetai:

- pagrindinio centro zona – 1 prioritetas;
 - specializuotų kompleksų zonos – 2 prioritetas;
 - vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona – 1 prioritetas;
 - mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GM-1) – 2 prioritetas;
 - mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GM-2) – 1 prioritetas; 2 prioritetas;
 - mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GM-3) – 1 prioritetas; 2 prioritetas;
 - mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona (indeksas GM-4) – 2 prioritetas;
 - paslaugų zona (indeksas K-1; K-5; K-6) – 2 prioritetas;
 - paslaugų zona (indeksas K-2; K-3; K-4; K-7) – 1 prioritetas;
 - intensyviai naudojamų želdynų zona - 1 prioritetas; 2 prioritetas;
 - ekstensyviai naudojamų želdynų zona - 1 prioritetas; 2 prioritetas;
 - bendro naudojimo erdvių (aikštės) zona - 1 prioritetas;
 - bendro naudojimo erdvių (esamų, planuojamų kapinių) zona - 2 prioritetas;
 - vandenvietės zona – 2 prioritetas.
4. Funkcinės zonos, kurioms erdviniuose duomenyse⁶ priskiriamas 2 įgyvendinimo prioritetas:
- miškų ir miškingų teritorijų zona;
 - vandenių zonos;
 - funkcinės zonos, kurios nepatenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją.

⁶ Vadovaujantis Teritorijų planavimo erdvių duomenų specifikacijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr.D1-1009 „Dėl teritorijų planavimo erdvių duomenų specifikacijos patvirtinimo“ reikalavimais, visoms funkcinėms zonoms turi būti priskirtas erdvinio objekto žymėjimas pagal 7 lentelėje pateiktą įgyvendinimo prioritetų erdvių objektų žymėjimo reikšmę.

SUTARTINIAI		Teritorijos įgyvendinimo prioriteto zonos	
	Planuojamos teritorijos riba		1 - Prioritetinė plėtros teritorija
	Miesto administracinė riba		2 - Neprioritetinė plėtros teritorija
	Kauno marių regioninio parko riba		
Funkcinės zonos			
	Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona		

1.9.1 pav. Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų įgyvendinimo prioritetų schema

3. SOCIALINĖ IR EKONOMINĖ APLINKA

3.1. Demografinės raidos prognozė

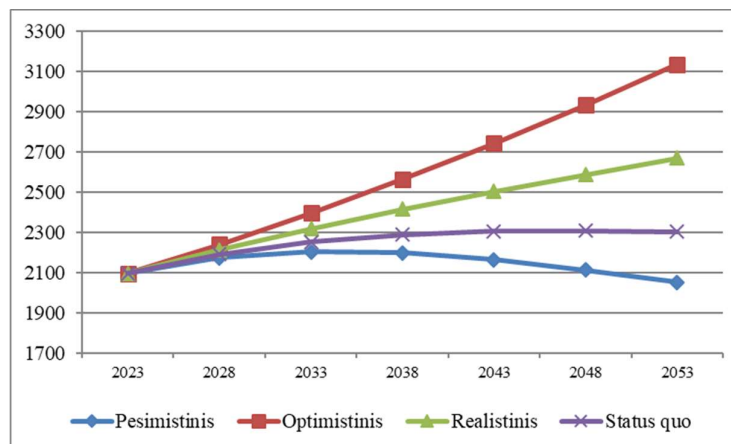
Gyventojų skaičius Rumšiškėse, priešingai nei visoje Lietuvoje, auga (nuo 2010 m. iki 2023 m. gyventojų skaičius Rumšiškėse padidėjo 15,6 proc.). Tuo pačiu laikotarpiu buvo stebimi ne tik bendro gyventojų skaičiaus, bet ir gyventojų amžiaus struktūros neigiami pokyčiai. Šie pokyčiai (gyventojų skaičiaus ir struktūros) nulemia teigiamų tendencijų prailginimo neišvengiamumą demografinėse Rumšiškių miestelio prognozėse (trumpuoju ir vidutiniu prognozės laikotarpiu).

Esant tokiai situacijai ir atsižvelgiant į pasaulines metropolizacijos tendencijas, kurios dėsningai būdingos ir Rumšiškių miesteliui dėl geografinio artumo Kauno miestui, kai demografinė plėtra vyksta išimtinai didmiesčių ir jų priemiesčių drėkos bazėje, dėsninga, kad nepriklausomų kintamųjų rinkinys, nulemiantis būsimąjį Rumšiškių gyventojų skaičių, pasižymi reikšmėmis, kurios leidžia tikėtis teigiamų demografinių pokyčių vidutinės trukmės ir ilguoju (iki 30 m.) laikotarpiu.

Prognozei sudaryti yra naudojamas dviejų demografinio prognozavimo metodų derinys, apimantis integralios gimusiųjų skaičiaus prognozės ir komponentų (slenkančių amžiaus grupių arba kartų) metodus, analizuojančius skirtingus kintamuosius, kiekvienam iš kurių nustatoma atitinkamas reikšmės pokytis vienam iš keturių nagrinėjamų scenarijų:

- Status quo (išlaikant esamas kintamųjų reikšmes);
- Pesimistinis (dalies kintamųjų reikšmėms nuosaikiai (nuo 1 iki 2 proc.) kintant neigiama kryptimi);
- Realistinis (dalies kintamųjų reikšmėms nuosaikiai (nuo 0,5 iki 2 proc.) kintant teigiama kryptimi);
- Optimistinis (visų kintamųjų reikšmėms kintant (nuo 2 iki 5 proc.) teigiama kryptimi).

Vadovaujantis minėtomis prielaidomis ir įvertinus kintamuosius, nustatyta, kad gyventojų skaičius Rumšiškėse skirtingais scenarijais 2053 m. svyruos nuo 2053 iki 3137 gyventojų. Toks santykinai didelis skirtumas nulemtas ilgo prognostinio laikotarpio (30 m.) ir esamos situacijos bei teigiamų pastarųjų metų kaitos tendencijų, kurių niveliavimas net ir pesimistiniu atveju reikalauja santykinai didelio laiko tarpo.

3.1.1. pav. Rumšiškių miestelio gyventojų skaičius skirtingais scenarijais (2023–2053 m.)

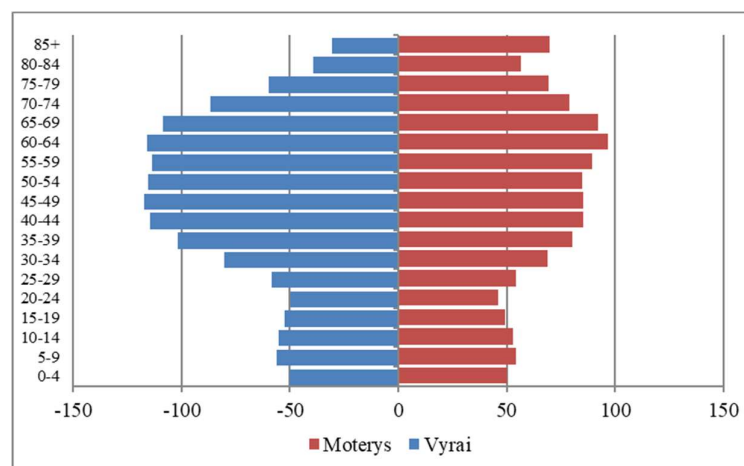
Vertinant scenarijus, privalu pažymėti, kad status quo ir pesimistinis scenarijai yra mažai tikėtini, kadangi jų atveju ilguoju laikotarpiu išlaikomos ar didinamos radikaliai neigiamos demografinių rodiklių reikšmės, tuo tarpu optimistinis scenarijus yra mažai tikėtinas, kadangi socialinė-ekonominė konjunktūra nesuformuoja prielaidų gimdyvės amžiaus mažėjimui ir gimstamumo didėjimui (būdinga mažiau išsivysčiusiems didelio masto teritoriniams-administraciniais dariniams, dažniausiai – valstybėms) bei imigrantų skaičiaus didėjimui (vidinių ir išorės migrantų (atvykstančiųjų) skaičių ribos objektyvūs įsikūrimo ribojimai). Todėl labiausiai tikėtinas ir pasirinktinis realistinis scenarijus (2672 gyventojai 2053 m.), kurio metu stebimas tolimesnis gyventojų skaičiaus augimas, pasižymintis nuosekliu lėtėjimu.

3.4.1 lentelė. Rumšiškių miestelio demografinių rodiklių prognozė realistiniu scenarijumi (2023–2053 m.)

Laikotarpis	2023-2027	2028-2032	2033-2037	2038-2042	2043-2047	2048-2052
Gyventojų skaičius ⁷	2099	2216	2321	2417	2505	2589
Natūrali kaita	-18	-22	-28	-33	-38	-40
Migracijos saldo	134	128	124	122	122	123
Bendras pokytis	117	105	96	88	84	83
Gyventojų skaičius ⁸	2216	2321	2417	2505	2589	2672

Gyventojų skaičiaus augimo tempų lėtėjimas, prognozuojama, bus lemiamas didėjančių neigiamų natūralios kaitos reikšmių, susijusių su visuomenės senėjimo procesais ir gimstamumo procesų, būdingų išsivysčiusioms valstybėms ir visuomenėms, taip pat mažėjančios teigiamos migracijos įtakos, lemiamos objektyvių ribojimų.

Realistinio scenarijaus realizavimo atveju prognostinio laikotarpio pabaigoje ne tik pasiekiamas gyventojų skaičiaus augimas, bet ir pasikeičia gyventojų amžiaus struktūra, didesnę dominantę įgaunant 35 m. – 69 m. amžiaus gyventojams, o iki 29 m. amžiaus gyventojų vidinei struktūrai išsilyginant, kas rodo nuosaukų regeneracijos potencialą ilguoju laikotarpiu, užtikrinsiantį Rumšiškių miestelio gyventojų skaičiaus stabilumą.

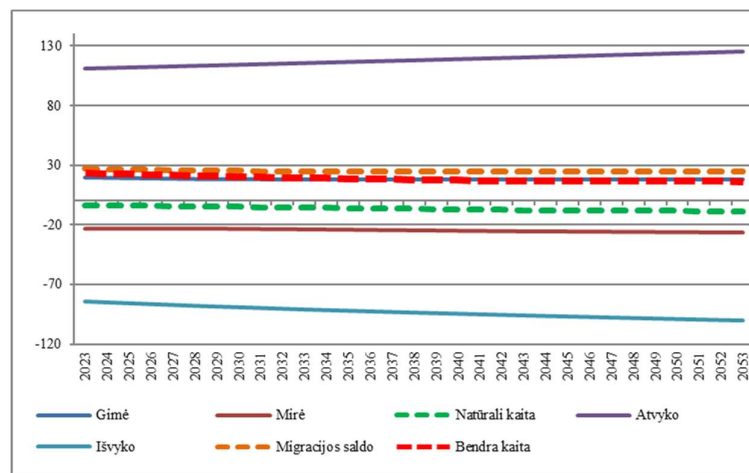

3.1.2. pav. Rumšiškių miestelio gyventojų struktūra realistiniu scenarijumi (2053 m.)

Realistinio scenarijaus metu Rumšiškių miestelio gyventojų struktūra ilgainiui suformuoja prielaidas vidutinio – ilgojo laikotarpio socialiniam ir ekonominiam augimui.

⁷ Laikotarpio pradžioje

⁸ Laikotarpio pabaigoje

3.1.3 pav. Rumšiškių miestelio gyventojų kaitos struktūra realistiniu scenarijumi (2023–2053 m.)

Sprendinių laikotarpiu demografinės tendencijos, laikytinos esminiu faktoriumi, lemsiančiu visų svarbiausių Rumšiškių miestelio socialinės sferos elementų (nuo būsto iki kultūrinių poreikių tenkinimo), nenumato poreikio kiekybinei ekstensyviai plėtrai ir, atitinkamai, esminio teritorinio vystymosi.

Pažymėtina, kad gyventojų skaičius nėra vienintelis plėtros perspektyvą apibrėžiantis faktorius, todėl atsižvelgiama į gyventojų poreikius, taip pat į socialinę, ekonominę padėtį, gamtinius apribojimus ir prioritetus ir tikslus, kurie suformuoti atitinkamam teritoriniam – administraciniam dariniui, šiuo atveju – Kaišiadorių rajono savivaldybei.

3.2. Gyvenamojo fondo vystymas ir plėtros teritorijų poreikis

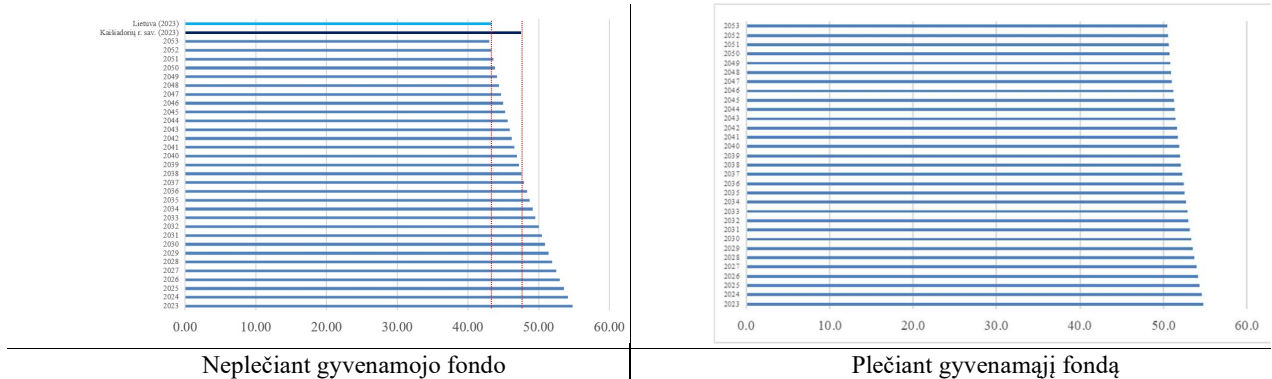
1. Demografinės prognozės rodo, kad, atsižvelgiant į Rumšiškių miestelio įsisteigimo ir rezidavimo patrauklumą, artimiausių dešimtmečių perspektyvoje gyvenamojo fondo kiekybinės plėtros poreikis Rumšiškių miestelyje išliks ir bus fiksuojama santykinai stabili paklausa gyvenamojo būsto plėtrai. Atsižvelgiant į tikėtiną (realistinio scenarijaus) Rumšiškių gyventojų skaičiaus pokytį, poreikis ekstensyviai būsto plėtrai fiksuojamas permanentiškai, t. y. Rumšiškių miestelio gyventojų skaičiaus kaita nulems nuolatinį poreikį būstui ir orientaciją į kokybės aspektą, pasireiškianti esamo gyvenamojo fondo ir susijusios infrastruktūros kokybinės ir kiekybinės plėtros elementais.

Šią perspektyvinę situaciją dalinai grindžia pastarųjų 13 m. laikotarpiu fiksuojama Rumšiškių miestelio gyvenamojo fondo kaita. Nuo 2010 m. pradžios iki 2023 m. pradžios daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius nepakito, o plotas išaugo daugiau nei 50 proc., 1-2 butų gyvenamųjų namų skaičius Rumšiškėse padidėjo 73 vnt. (12,7 proc.), o jų plotas per paskutinius 13 m. išaugo 113,2 proc. ir irgi keitėsi nenuosekliai. Nepaisant tokių pokyčių, dėl demografinių tendencijų tokios apimties gyvenamojo fono nepakanka, norint patenkinti paklausą būstui.

Nesikeičiant gyvenamojo fondo kiekybinei išraiškai, 2033 m. vienam Rumšiškių miestelio gyventojui teks 49,6 m² būsto ploto, 2043 m.– 45,9 m², o 2053 m.– 43,0 m². Pažymėtina, kad toks tendencingas santykinio rodiklio mažėjimas vidutinio ir ilgojo laikotarpio perspektyvoje lemia, kad vienam Rumšiškių miestelio gyventojui, vidutiniškai teks mažiau gyvenamųjų namų ploto negu vidutiniškai Lietuvoje arba Kaišiadorių rajono savivaldybėje 2023 m., kas vertintina neigiamai, atsižvelgiant į tokio tipo gyvenvietei kaip Rumšiškės būdingą gyvenamojo būsto tipą ir konjunktūrą (pvz.,

atsižvelgiant į tai, kad Lietuvoje didelę dalį būsto sudaro santykinai nedidelio ploto būstai daugiabučiuose).

Be to, net ir didėdamas drastiškais tempais, gyvenamųjų namų plotas Rumšiškių miestelyje, neatspindi paklausos ir poreikio gyvenamojo fondo plėtrai, kadangi didele dalimi ankstesnis plėtojimas vertintinas kaip migracijos subjektų gyvenimo kokybės gerinimo veiksnys, kuris post-migraciniu laikotarpiu nulems tolimesnio įsisteigimo ir rezidavimo poreikiams būtinos teritorijos pasiūlos problemas.

3.2.1 pav. Gyvenamųjų namų plotas, tenkantis 1 Rumšiškių miestelio gyventojui realistiniu scenarijumi (2023–2053 m.)

Atsižvelgiant į gyventojų skaičiaus prognozę, per artimiausius 30 m. Rumšiškių miestelio gyventojų skaičius galėtų padidėti 0,57 tūkst. gyventojų. Darant minimalistinę prielaidą, kad vidutinis namų ūkio dydis Rumšiškių miestelyje perspektyviniu laikotarpiu sieks 3,5 asm. (šiuo metu daugumoje šalies savivaldybių vidutinis namų ūkio dydis svyruoja nuo 2,1 iki 2,7 asm., priklausomai nuo teritorijos), iki 2053 m. Rumšiškių miestelyje įsikurs ne mažiau 163 naujų namų ūkių. Numatant kad namų ūkiui įsikurti reikės 30 proc. mažiau gyvenamųjų namų ploto, nei dabartinis vidutinis Rumšiškių miestelyje fiksuojamas, bendras gyvenamojo fondo plėtros poreikis iki 2053 m. sudaro 19,7 tūkst. m², kuris turėtų nuosekliai be radikalių svyravimų pasiskirstyti visu prognozuojamu laikotarpiu, ir iki 2053 m. pabaigos padidinti bendrą Rumšiškių miestelio gyvenamųjų namų plotą iki 134,7 tūkst. m².

Pažymėtina, kad net ir esant tokiam apčiuopiamam gyvenamojo fondo padidėjimui, potencialių Rumšiškių miestelio rezidentų apsirūpinimas gyvenamuoju fondu sieks tik 34,4 m² bus žymiai mažesnis nei 2023 m. fiksuotas vidutinis rodiklis (54,8 m²), be to, jis bus žymiai mažesnis nei santykinis aprūpinimas Lietuvoje arba Kaišiadorių rajono savivaldybėje 2023 m., atitinkamai, 43,4 ir 47,5 m².

3.2.1 lentelė. Prognozuojamas Rumšiškių miestelio gyvenamasis fondas (2023–2053 m.)

	2023	2033	2043	2053	Bendras 30 m. pokytis
Gyvenamųjų namų plotas plečiant gyvenamąjį fondą (tūkst. m ²)	115.0	122.6	129.0	134.7	19.7 tūkst. m ² 17.13%
Absoliutus pokytis per 10 m. (tūkst. m ²)	-	7.6	6.3	5.7	-
Santykinis pokytis per 10 m.	-	6.63%	5.17%	4.44%	-

2. Atsižvelgiant į tai, kad nors Rumšiškių miestelio teritorija nėra ekstensyviai užstatyta, didžioji dalis miestelio teritorijos yra privačios nuosavybės sklypai, Rumšiškių miestelio vakarinėje ir pietrytinėje dalyse yra pakankami vidiniai teritoriniai rezervai, kurių panaudojimas grindžiamas poreikiu užtikrinti pasiūlą steigimuisi ir rezidavimui Rumšiškėse, gyvenimo kokybės gerėjimo elementus bei privačių

subjektų preferencijomis. Tuo tarpu projektuojamas galimas gyvenamojo fondo Rumšiškių miestelyje nulemia teritorijų poreikį, preliminariai vertintiną apie 26 ha, t. y. beveik 5 proc. esamos Rumšiškių miestelio teritorijos, nevertinant lydinčiosios infrastruktūros (susiekimo ir kt.) plėtrai būtinų teritorijų. 25 ha preliminariai numatomi 1-2 butų gyvenamųjų namų statybai, o 1 ha numatomas daugiabučių namų statybai, vertinant, kad daugumos (90 proc.) namų ūkių steigimasis vyks 1-2 butų gyvenamajame name (darant prielaidą, kad kiekvienam butui, kuriame įsisteigs namų ūkis, reikalingo sklypo plotas vidutiniškai sieks iki 17 arų⁹), o 10 proc. namų ūkių steigimasis vyks nedideliuose daugiabučiuose¹⁰ (darant prielaidą, kad kiekvienam butui daugiabučiame name, kuriame įsisteigs namų ūkis, reikalingo sklypo plotas sieks iki 6 arų).

Galimai gyvenamojo fondo plėtrai turėtų būti numatomos teritorijos šalia esamų gyvenamųjų kvartalų, išlaikant pakankamai teritorijų bendro naudojimo erdvėms, paslaugų zonoms ir kitoms reikalingoms teritorijoms ir esamų gyvenamųjų kvartalų viduje tankinant esamą užstatymą, tuo pačiu formuojant kompaktiškesnę užstatymo struktūrą esamosiose gyvenamosiose teritorijose, t. y. išnaudojant vidinius teritorinius rezervus, tačiau stebimai didelei paklausai patenkinti turi būti numatytos teritorijos, kuriose galėtų vykti koncentruota 1-2 butų gyvenamųjų namų plėtra.

3.3. Socialinės aplinkos vystymas

Siekiant užtikrinti tvarią, rezultatyvią ir efektyvią Rumšiškių plėtrą, būtina užtikrinti efektyviai veikiančią, prieinamą, gyventojų ir lankytojų poreikius atitinkančią socialinės sferos paslaugų infrastruktūrą. Socialinės aplinkos vystymasis yra nulemiamas paklausos socialinėms paslaugoms prognozės, savo ruožtu, lemiamos gyventojų skaičiaus, jų struktūros (pirmiausia, amžiaus struktūros) ir esamos aplinkos atitikties gyventojų poreikiams ir laikmečio reikalavimams. Esminių socialinių paslaugų plėtros prielaidų kompleksą sudaro demografinė padėtis (gyventojų skaičius ir struktūra) bei esamos infrastruktūros kokybė ir kiekybinis pakankamumas.

1. Pagrindinis švietimo ir ugdymo infrastruktūros vystymo tikslas yra kokybiškų švietimo ir ugdymo paslaugų (bendrojo ugdymo lygmens, kurį sudaro ikimokyklinis, priešmokyklinis, pradinis, pagrindinis ir vidurinis ugdymas) gavimo galimybių užtikrinimas miestelio ribose. Pagal realistinį demografinių prognozių scenarijų, 0-19 m. amžiaus gyventojų skaičius Rumšiškėse 2053 m. 420. Tuo tarpu vertinant Rumšiškių miestelio švietimo ir ugdymo įstaigų apkrovos rodiklius, pastebėtina, kad šiandien jų pajėgumai pakankami siekiant atitikti ne tik miesto, bet ir netoli esančių kaimo gyvenamųjų vietovių generuojamą paklausą sprendinių įgyvendinimo laikotarpio perspektyvoje. Esant tokiai situacijai esminis tikslas perspektyviniu laikotarpiu yra išlaikyti esamą švietimo ir ugdymo įstaigų (Rumšiškių Antano Baranausko gimnazijos bei Rumšiškių lopšelio-darželio) tinklą ir infrastruktūrą užtikrinant paslaugų teikimą, galimybes visiems miestelio ir šalia esančių mažųjų gyvenviečių gyventojams ugdytis ir įgyti išsilavinimą.

2. Atsižvelgiant į gyventojų struktūrą ir prognozuojamus demografinius pokyčius, Rumšiškių miestelio gyventojai generuos santykinai didelę paklausą socialinės priežiūros paslaugoms. Tačiau šis poreikis turės būti tenkinamas savivaldybės lygmenyje, išnaudojant esamų Kaišiadorių rajono

⁹ numatant kad 1 buto gyvenamojo namo statybai reikalingas 15 a žemės sklypas, o 2 butų gyvenamojo namo statybai reikalingas 25 a žemės sklypas namai, o 1 ir 2 butų gyvenamųjų namų santykis būsimoje 1-2 butų gyvenamųjų namų struktūroje siekia, atitinkamai, 80 proc. ir 20 proc.

¹⁰ preliminariai numatoma nuo 3 iki 8 butų

savivaldybės socialinės priežiūros ir socialinių paslaugų įstaigų tinklo esamą ir perspektyvinį pajėgumą, tuo tarpu paties Rumšiškių miestelio generuojama paklausa nebus pakankamos apimties, siekiant plėtoti socialinių paslaugų infrastruktūrą Rumšiškių miestelio teritorijoje.

3. Pagrindinis sveikatos priežiūros vystymo tikslas teritorijų planavimo kontekste yra adekvatus esamos viešosios asmens sveikatos priežiūros įstaigos (Rumšiškių pirminės sveikatos priežiūros centro) funkcionavimas, siekiant efektyviai naudoti esamą infrastruktūrą tenkinant miestelio gyventojų poreikius, nenumatant papildomų teritorijų jos plėtrai, didesnę dėmesį skiriant ambulatorinių paslaugų teikimui. Prognozuojama, kad sprendinių laikotarpiu vyresnio amžiaus (65 m. ir vyresnių) gyventojų skaičius Rumšiškėse didės (tai bus sąlygojama jaunesnio mažiau gyventojų grupių narių dabartinės skaitinės išraiškos), atitinkamai, poreikis sveikatos priežiūros paslaugoms Rumšiškėse taip pat gali augti, tačiau augimas nebus tokio masto, kad būtų reikalinga sveikatos priežiūros paslaugų kiekybinė ir teritorinė plėtra.

4. Pagrindinis viešųjų kultūros infrastruktūros vystymo tikslas yra gyventojų kultūrinių poreikių¹¹ tenkinimo ir neformalios švietimo, informavimo, socialinės integracijos funkcijų palaikymas. Rumšiškių miestelyje veikia būtinos tokio dydžio miesteliui kultūros įstaigos (yra Rumšiškių kultūros centras ir Kaišiadorių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos padalinys, taip pat veikia vienas didžiausių Lietuvos muziejų – Lietuvos liaudies buities muziejus) ir jų tinklas vertintinas kaip optimalus, dėsningas susiformavusiai paklausai, prieinamas absoliučiai daugumai suinteresuotų miestelio gyventojų ir atitinkantis esamus poreikius. Sprendinių įgyvendinimo laikotarpiu poreikis paslaugoms, susijusioms su tokia infrastruktūra, tikėtina, neženkliai augs, tačiau esamas įstaigų tinklas yra pajėgus jį tenkinti.

3.4. Ekonominės aplinkos vystymas

1. Rumšiškių miestelio ekonominis potencialas yra lemiamas keleto veiksnių:
 - gyvenamojo prioriteto dominavimo;
 - Kauno miesto - ekonominės ir dalykinės veiklos koncentracijos centro gretimybės;
 - vidinės paklausos apimties, lemiamos gyventojų skaičiaus;
 - Kauno marių regioninio parko gretimybės įtakos ekonominės veiklos vystymo sąlygoms.

Rumšiškių miestelio ekonominio vystymo galimybės yra ribotos dėl pakankamo miestelio ir aplinkinių gyvenviečių gyventojų poreikių tenkinimui prekybos ir paslaugų objektų skaičiaus, dėl mažo gyventojų skaičiaus ir struktūros negali būti vystoma ekonominė veikla, reikalaujanti santykinai didelių žmogiškųjų išteklių, o dėl Kauno marių regioninio parko gretimybės ribojama pramonės ir sandėliavimo veikla. Tuo pagrindu sprendinių laikotarpiu tikslinga išlaikyti pakankamas teritorines ir infrastruktūrines prielaidas fragmentinei ekonominei plėtrai (aktualių prekybos, paslaugų, į turistus orientuotos veiklų) ir sudaryti sąlygas naujų nedidelių subjektų steigimuisi ir esamų subjektų nedidelės apimties plėtrai miestelio ribose ir su Rumšiškių miesteliu besiribojančiose teritorijose.

2. Dėl patrauklaus kraštovaizdžio, vandens telkinių artumo, Kauno miesto rinkos poveikio, gerų susisiekimo sąlygų prioritetas skiriamas turizmo ekonominių veiklų vystymui praplečiant esamą poilsio ir turizmo paslaugų teikimo spektrą. Pagrindinės plėtros kryptys:

- skatinti aptarnavimo paslaugų (apgyvendinimo ir viešojo maitinimo) objektų steigimą;

¹¹ Tiek kūrybinės – meninės saviraiškos, tiek kultūrinių paslaugų gavimo.

- pritaikyti kultūros ir gamtinį paveldą bei pažintinius ir gamtinius išteklius lankymui, vystant jų fizinę infrastruktūrą;
- didinti pramogų ir aktyvaus laisvalaikio praleidimo paslaugų pasiūlą užtikrinant gamtinio rekreacinio sektoriaus sezoniškumo poveikio minimizavimą.

Konkrečių turizmo ir rekreacinės infrastruktūros objektų vystymas turi būti detalizuojamas rengiant detaliuosius planus arba teritorijos techninius projektus. Kitos ekonominės veiklos ir jų subjektai dėl prognozuojamo jų steigimosi fragmentiškumo ir ribotumo turi būti plėtojami neformuojant savarankiškų funkcinių zonų.

3. Esant poreikiui galima plėtoti su aptarnavimu, mokslo ir inovacijomis susietą ūkinę veiklą. Ši ekonominės veiklos rūšis gali būti plėtojama, atsižvelgiant į konkrečios veiklos specifiką (mastą ir taršumą), prioritetą teikiant nedidelio masto veiklai, orientuotai į miestelio gyventojų nuolatinių poreikių ir lankytojų fragmentinių poreikių tenkinimą, išnaudojant esamus teritorinius miestelio rezervus.

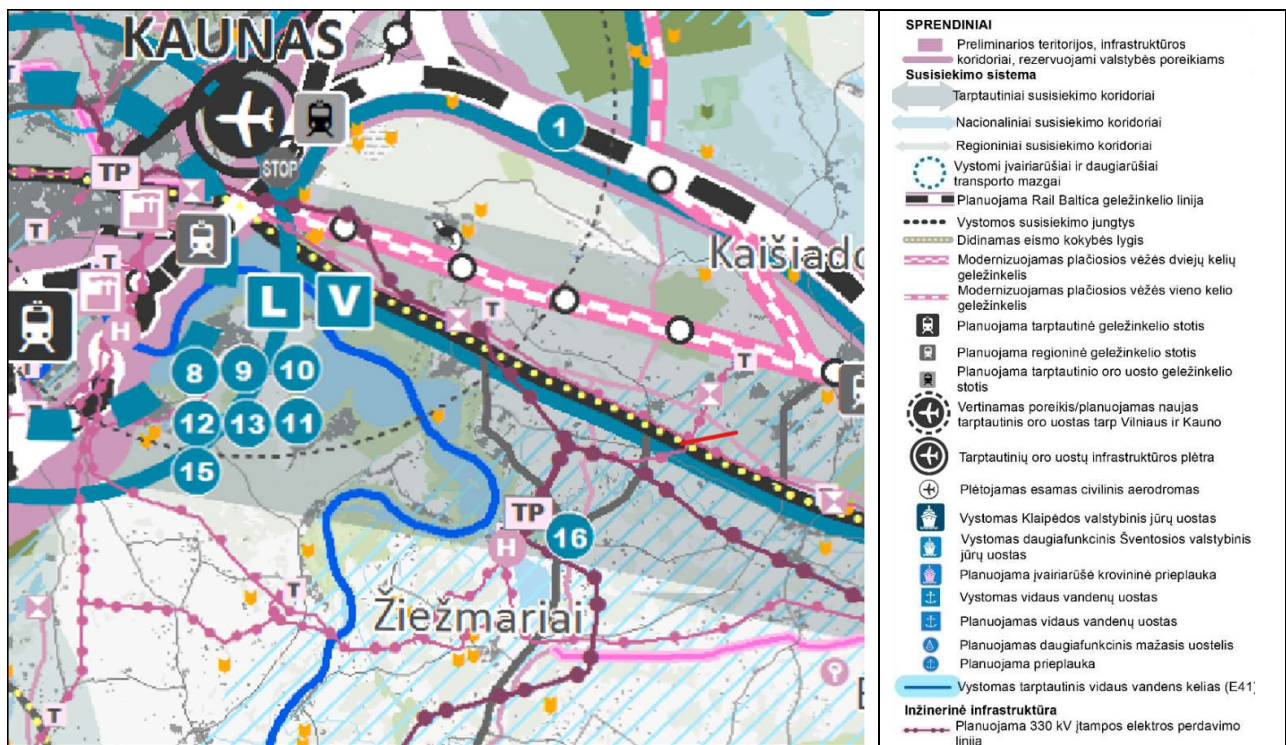
Pažymėtina, kad toks ekonominės veiklos vystymo sąlygų sudarymo minimalistiškumas remiasi aukščiau paminėtomis specifinėmis Rumšiškių miestelio prielaidomis ir siekiant užtikrinti teritorijų naudojimo efektyvumą. Bet kokie žymesni ekstensyvios ekonominės infrastruktūros plėtros planai privalo būti griežtai reguliuojami ir derinami su gamtinės aplinkos ir kraštovaizdžio išsaugojimo reikalavimais, kurie didina potencialius steigimosi ir veiklos vystymo kaštus, todėl daro reikšmingą plėtrą potencialiai neefektyvia, lyginant su veiklos plėtra kitose vietose.

4. SUSISIEKIMO SISTEMA

4.1. Susisiekimo sistemos plėtojimo prielaidos

Rumšiškių miestelio susisiekimo sistema formuojama atsižvelgiant į urbanistines vystymo kryptis, demografinius ir ekonominius rodiklius, šalies susisiekimo sistemos strateginius tikslus bei miesto darnaus judumo principus.

1. Šalies bendrajame plane nustatytos pagrindinės vystymo kryptys/strategijos:
 - siekti racionalios ir efektyvios transporto sistemos ir jos sudėtinių dalių sinergijos, daugiarūšiškumo, įvairiarūšiškumo, užtikrinant urbanistinių centrų, formuojančių tarptautinio, nacionalinio ir regioninio lygmens susisiekimo paslaugas, junglumą ir pasiekiamumą;
 - didinti alternatyvių degalų ir elektros energijos naudojimą transporto sektoriuje. Siekti, kad 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendruoju energijos suvartojimu transporto sektoriuje sudarytų ne mažiau kaip 15 procentų;
 - plėtojant ir modernizuojant automobilių kelių tinklą, tęsti eismo saugos ir saugumo priemonių diegimą miestuose ir didžiausią eismo intensyvumą turinčiuose valstybinės reikšmės kelių ruožuose. Sumažinti eismo įvykiuose sunkiai sužeistų ir žuvusiųjų skaičių 50 procentų lyginant su 2019 m.;
 - užtikrinti viešųjų elektromobilių įkrovimo prieigų įrengimą magistraliniuose, krašto keliuose, miestuose ir jų priemiesčiuose. Prioritetą teikiant sankryžų zonose esamiems eismo aptarnavimo įrenginiams;
 - tobulinant susisiekimo sąlygas tarp miestų ir kaimų gyvenamųjų vietovių, sumažinti valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą ilgį iki 20 proc. nuo viso bendro valstybinės reikšmės kelių tinklo ilgio;
 - plėtoti bevariklio transporto infrastruktūrą regioninio, nacionalinio ir tarptautinio lygmens susisiekimo paslaugas teikiančių centrų priemiestinėse jungtyse, urbanizuotose teritorijose ir jų periferijose;
 - urbanizuotose teritorijose skatinti vaikščiojimą ir bevariklio transporto bei kitų mikromobilumo priemonių pasirinkimą, taip pat vystyti šiems judėjimo būdams pritaikytą kokybišką infrastruktūrą mažinant priklausomybę nuo privačių automobilių;
 - teikti prioritetą ekologiškam ir saugiam viešajam transportui, didinti viešojo transporto konkurencingumą privataus transporto kelionės trukmės atžvilgiu;
 - visų lygmenų mobilumo paslaugų zonose užtikrinti ikimokyklines ir bendrojo ugdymo įstaigas lankančių vaikų pavezėjimo paslaugas, jų tvarką ir apimtį apibrėžiant teisės aktuose.

4.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kompulsinė infrastruktūra ir teritorijų rezervavimas visuomenės poreikiams“ (Šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (T00087007))

2. Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje numatoma:

- atnaujinti viešojo transporto parkus;
- skatinti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių naudojimą ir įgyvendinti Baltojoje knygoje bei 2021–2030 m. Nacionaliniame pažangos plane numatytus rodiklius, t.y., iki 2030 metų per pusę sumažinti įprastiniu kuru varomų transporto priemonių skaičių, o iki 2050 metų atsisakyti jų visiškai;
- šviesti visuomenę ir keisti gyventojų įpročius, skatinant rinktis mažiau taršias transporto priemones arba viešąjį transportą;
- skatinti bemotorio transporto naudojimą miestuose;
- eismo saugą didinančių priemonių skatinimas ir Baltojoje knygoje bei Valstybinėje eismo saugumo programoje numatytų tikslų įgyvendinimas, t. y. užtikrinti, kad iki 2030 m. žuvusiųjų skaičių keliuose sumažėtų 50 proc. (lyginant su 2018 m.), o iki 2050 m. žuvusiųjų keliuose skaičius pasiektų nulinę reikšmę;
- didinti transporto infrastruktūros pralaidumą ir pajėgumą. Didelį dėmesį skirti rajoninių ir vietinės reikšmės kelių asfaltavimui;
- miestų infrastruktūrą pritaikyti bemotorių transporto priemonių vairuotojų poreikiams, o naują infrastruktūrą vystyti pirmiausiai atsižvelgiant į netaršaus transporto naudojimo galimybes.

3. Kaišiadorių rajono savivaldybės 2016-2026 metų strateginis plėtros planas, numato:

- plėtoti turizmui patrauklių dviračių–pėsčiųjų takų tinklą, gerinti esamų trasų infrastruktūrą;
- įrengti ir atnaujinti privažiuojamuosius kelius ir aikšteles prie turizmo objektų bei rekreacinių zonų;
- atnaujinti savivaldybės švietimo, sveikatos priežiūros ir kitų socialinių įstaigų transporto parkus;

- atnaujinti/rekonstruoti ir plėsti vietinės reikšmės kelių (gatvių) tinklą;
- vykdyti vietinės reikšmės kelių (gatvių) ir jų statinių inventorizavimą ir įteisinimą;
- diegti ir atnaujinti saugaus eismo priemones;
- rekonstruoti ir plėsti automobilių stovėjimo aikštelių tinklą;
- atnaujinti savivaldybės autobusų parką bei viešojo transporto stoteles;
- įrengti ir atnaujinti pėsčiųjų, dviračių ir kito bevariklio transporto takus, kelius ir kitą su tuo susijusią infrastruktūrą;
- vykdyti alternatyviais degalais varomų transporto priemonių infrastruktūros sukūrimą ir plėtrą.

4. Esamos būklės įvertinimo stadijos išvados:

- miestelio išoriniai transporto ryšiai realizuojami valstybinės reikšmės keliais, kurie užtikrintina patogų susisiekimą su pagrindiniais šalies miestais ir aplinkinėmis teritorijomis. Esamas gatvių tinklas yra optimalus urbanizuotų teritorijų aptarnavimui ir ryšių su užmiesčio keliais užtikrinimui;
- vienas iš pagrindinių susisiekimo sistemos neigiamų aspektų yra prasta susisiekimo infrastruktūros būklė, kas sąlygoja žemesnį eismo saugumo bei gyvenamosios aplinkos kokybės lygį. Perspektyvoje tikslinga atnaujinti/rekonstruoti blogos ir patenkinamos būklės gatves;
- naujai užstatomų teritorijų aptarnavimui suplanuotas gatvių tinklas įgyvendinamas chaotiškai ir nekoordinuotai. Siekiant užtikrinti koordinuotą naujai užstatomų teritorijų plėtrą būtina įrengti detaliesiais planais suplanuotą gatvių tinklą;
- perspektyvoje elektromobilių įkrovimo prieigų taškus tikslinga įrengti šalia traukos objektų, t. y. gerta Lietuvos etnografijos muziejaus bei miestelio centre;
- rekonstruojant gatves, centrinėje miestelio dalyje, numatyti automobilių stovėjimo vietas. Taip pat tikslinga numatyti automobilių stovėjimo aikšteles prie traukos objektų;
- atsižvelgiant į mažėjantį pervežamų keleivių skaičių, strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą;
- atsižvelgiant į teritorijos rekreacinį potencialą, tikslinga plėsti bemotorio transporto infrastruktūrą ir užtikrinti turistinius/rekreacinius ryšius su Lietuvos etnografijos muziejumi bei Kauno marių pakrante;
- miestelyje yra eksploatuojamos dvi prieplaukos: Rumšiškių mobili prieplauka ir Lietuvos liaudies buities muziejaus mobili prieplauka. Taip pat yra įrengtas vienas slipas, skirtas mažųjų laivelių įleidimui ir iškėlimui.

5.2. Kelių, gatvių tinklas

1. Išoriniai transporto ryšiai realizuojami valstybinės reikšmės keliais (magistraliniu keliu A1, krašto keliu Nr. 188 ir rajoninės reikšmės keliais Nr. 1829, 1822, 1835), kurie užtikrintina susisiekimą su pagrindiniais šalies miestais ir aplinkinėmis gyvenamosiomis teritorijomis. Pagrindinį gatvių karkasą formuoja Topolių g., L. Lenkevičiaus g., Marių g., Rumšos g., Nemuno g., S. Neries g. J. Aisčio g. ir Užtakų g. Miestelio aplinkkelio funkciją atlieka krašto kelias Nr. 188 (Topolių g.), kuris apsaugo gyvenamąsias teritorijas nuo tranzitinio eismo poveikio. Esamas gatvių tinklas yra optimalus urbanizuotų teritorijų aptarnavimui ir ryšių su užmiesčio keliais užtikrinimui.

2. Rumšiškių miestelyje yra įrengta apie 23 km gatvių, kurių tankis sudaro apie 7 km/km². Susiformavęs gatvių tinklas užtikrintas patogias susisiekimo galimybes tarp miesto funkcinių zonų ir

traukos objektų. Gatvių tinklo struktūroje dominuoja gatvės su asfalto danga, t. y. apie 61 proc. gatvių turi asfalto dangą. Visos pagrindinės miesto gatvės turi po dvi eismo juostas. Naujų aptarnaujančių gatvių tiesimas esamose urbanizuotose teritorijose nėra būtinas. Didžiausias dėmesys turi būti skiriamas esamos susisiekimo infrastruktūros modernizavimui.

3. Vykdamas naujai užstatomų teritorijų įsisavinimą, būtina įrengti struktūrinį gatvių tinklą, suplanuotą detaliaisiais planais: „Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buities muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalusis planas“, „Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės-Tadarava detalusis planas“, „Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detalusis planas“). Naujų gatvių įrengimas sudarys palankias sąlygas teritorijų plėtrai.

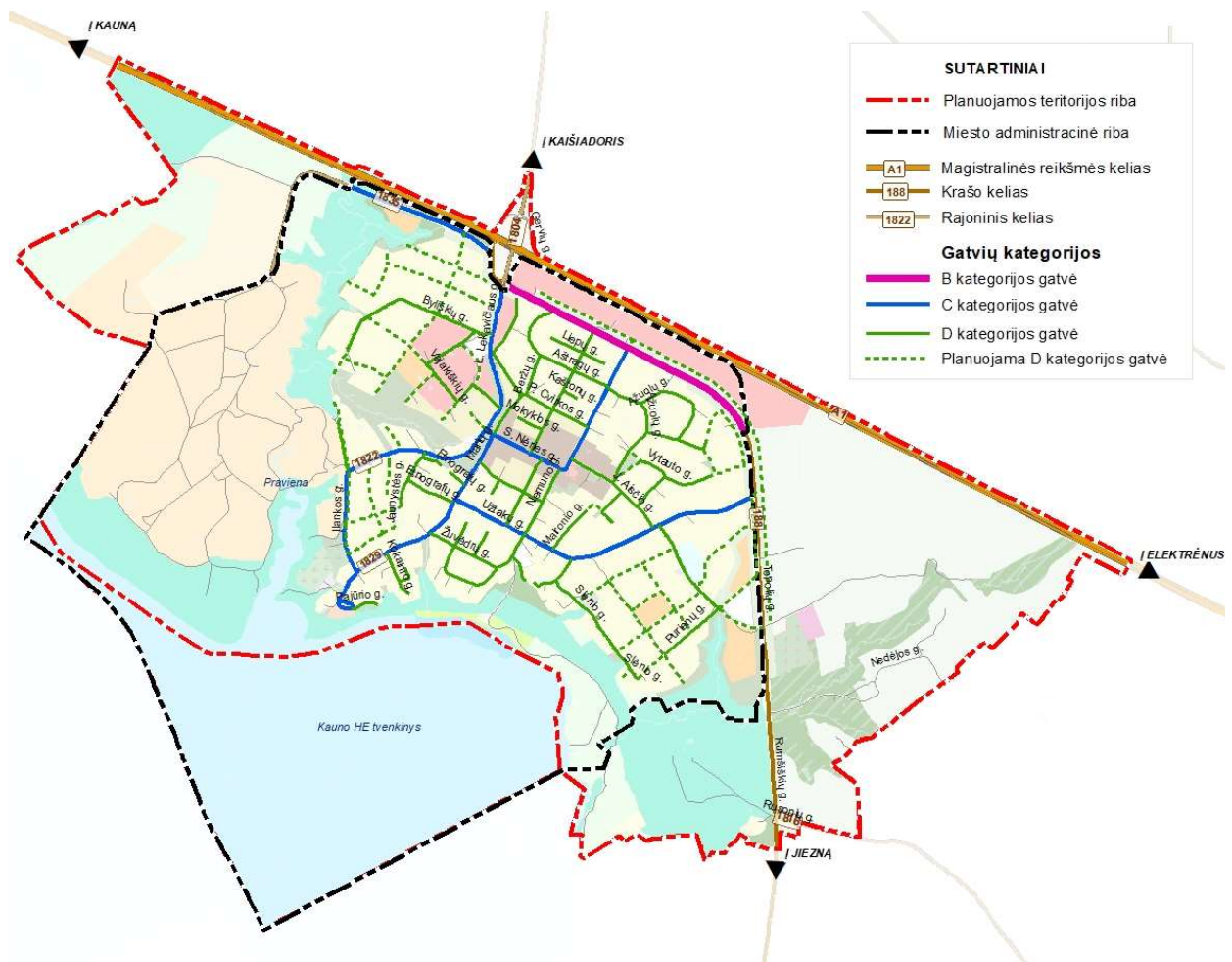
4. Vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis bei atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reguliavimą, patikslinamos gatvių kategorijos:

- miesto gatvėms (valstybinių kelių tęsiniai), kurios formuoja ryšius su užmiesčio keliais, nustatoma B gatvės kategorija;
- miesto gatvėms (valstybinių kelių tęsiniai), kurie atlieka privažiuojamąją paskirtį, nustatoma C gatvės kategorija;
- pagalbinės miesto gatvės, kurios formuoja lokalias funkcines ir kompozicines ašis, nustatoma D kategorija.

5.2.1. lentelė. Rumšiškių miestelio gatvių tinklo kategorijos:

Gatvės pavadinimas	Gatvės kategorija	Minimalus atstumas tarp gatvės RL, m*
Topolių g. (krašto kelias Nr. 188)	B	30
Marių g. (rajoninis kelias Nr. 1829), L. Lekavičiaus g. (rajoninis kelias Nr. 1822)	C	20
Įlankos, Purienu, Rumšos. S. Nėries, Užtakų g.	C	20
Likusios miestelio gatvės	D	12

*Gatvės juosta tarp raudonųjų linijų (RL) yra skirta įrengti važiuojamąją dalį ir kitus gatvės elementus (šaligatvius, pėsčiųjų ir dviratininkų takus), inžinerinius tinklus, transporto priemonių aptarnavimo pastatus, stovėjimo vietas, taršos slopinimo įrangą, želdinius.

4.2.1. pav. Miestelio gatvių tinklo schema

5. Projekto grafiniėje dalyje nurodyti preliminarūs gatvių koridoriai, kurie turės būti tikslinami kitais teritorijų planavimo dokumentais, techniniais projektais, žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektais.

6. Pagrindiniai kelių/gatvių vystymo sprendiniai:

- rekonstruoti/modernizuoti dalį esamų gatvių (ar jų atkarpu): Vajakiškių g., Marių g. (nuo Marių g. 17 iki S. Nėries g.), Etnografų g., Jaunystės g., Užtakų g., Nemuno g., Žuvėdrų g. (atkarpoje nuo Nemuno g. iki Marių g.), J. Aisčio g. (atkarpoje nuo Užtakų ir Rumšos g.). Taip pat tikslinga rekonstruoti privažiavimo kelią nuo Nemuno g. iki Kauno marių;
- naujai užstatomose teritorijose įrengti detaliesiais planais („*Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos prie Liaudies buities muziejaus tarp L. Lekavičiaus, Jaunystės ir Marių gatvių detalusis planas*“, „*Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos pietinėje miestelio dalyje tarp Užtakų gatvės ir krašto kelio Rumšiškės-Tadarava detalusis planas*“, „*Rumšiškių miestelio urbanizuojamos teritorijos šiaurės vakarinėje miestelio dalyje tarp L. Lekavičiaus gatvės ir greitkelio Vilnius – Kaunas detalusis planas*“) suplanuotą pagrindinį gatvių tinklą;
- kadangi dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas, naujai įsisavinamų teritorijų aptarnavimui įrengti karšto kelią Nr. 188 dubliuojančius kelius;

- plečiant ar modernizuojant susisiekimo sistemą turi būti užtikrintas statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatų laikymasis. Esant poreikiui turi būti inicijuojamas žemės paėmimas visuomenės poreikiams;
- susisiekimo tinklo plėtros ir modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais.

4.3. Viešasis transportas

1. Kaišiadorių rajono savivaldybėje, viešojo transporto paslaugas teikia SĮ „Kaišiadorių paslaugos“. Kaišiadorių rajono savivaldybėje vidutiniškai vienas gyventojas per metus atlieka iki 9 kelionių autobusu. Žemi viešojo transporto rodikliai rodo, jog gyventojai dėl nedidelio atstumo iki traukos vietų, gerokai dažniau naudoja lengvąjį automobilį ir tikėtina, kad ši tendencija išliks ir ateityje. Šiuo metu, viešasis transportas pagrįdė atlieka socialinės paslaugos vaidmenį, t. y. pagrindiniai autobusų maršrutai pritaikyti prie moksleivių pamokų tvarkaraščių.

4.3.1. lentelė. Keleivių vežimas vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutais.

(Duomenų šaltinis. Lietuvos statistikos departamentas)

Vietinio reguliaraus susisiekimo maršrutai	2018 m.	2019 m.	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Miesto maršrutais pervežta keleivių, tūkst.	71,3	62,7	77,1	22,1	30,3
Priemiestiniais maršrutais pervežta keleivių, tūkst.	282,6	277,1	111,0	142,7	207,3
Vidutiniškai vienam gyventojui tenka kelionių autobusais, vnt.	13	13	8	7	9

2. Rumšiškių miestelyje, viešojo transporto maršrutai įrengti L. Lekevičiaus g., S. Nėries g., Rumšos g., Topolių g. bei dalyje Marių g. Esami viešojo transporto maršrutai aptarnauja 7 autobusų sustojimo aikšteles.

3. Aukštas automobilizacijos lygis (551 aut./1000 gyv.), didesnis kelionių lengvaisiais automobiliais greitis ir patogumas yra pagrindiniai faktoriai dėl kurių kelionės lengvaisiais automobiliais vis dar yra populiariausias keliavimo būdas. Dėl mažų atstumų iki traukos vietų, mažėjančio gyventojų skaičiaus, tikėtis aukšto viešojo transporto populiarumo yra nerealų. Todėl strateginė visuomeninio transporto plėtros kryptis, pirmiausiai turėtų būti nukreipta į esamų pervežimo apimčių išlaikymą ir esamos infrastruktūros modernizavimą.

4. Pagrindinės viešojo transporto vystymo kryptys:
- išlaikyti esamas keleivių pervežimo apimtis;
 - sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.);
 - modernizuoti viešojo transporto stotelių infrastruktūrą;
 - viešojo transporto maršrutus pritaikymas prie realių gyventojų poreikių, tam tikslinga atlikti viešojo transporto stotelių ir maršrutų plėtros/optimizavimo galimybių studiją bei nuolat vykdyti monitoringą.

4.4. Bemotorio transporto infrastruktūra

1. Rumšiškių miestelis nėra didelis ir pagal savo struktūrą bei traukos objektų išsidėstymą yra palankus keliavimui pėsčiomis ir dviračiais. Kitas palankus aspektas yra tas, kad nemažai teritorijų yra pakankamai lygios, todėl judėjimas pėsčiomis ar dviračiais yra patogus.

2. Atlikus pasiekiamumo analizę matyti, kad keliaujant pėsčiomis nuo centrinės miestelio dalies per 15 min. galima pasiekti visus pagrindinius traukos taškus. Kelionės laiko dviračiu analizės rezultatai rodo, kad per 10 min. iš centrinės miestelio dalies galima pasiekti bet kurią miestelio teritoriją. Esant tokiam pasiekiamumui, tikslinga pirmenybę teikti pėsčiųjų ir dviračių infrastruktūros gerinimui ir eismo saugumo užtikrinimui.

3. Šiuo metu miestelyje dviračių takų įrengta nėra, todėl dviračių eismas vyksta bendrame sraute. Perspektyvoje dviračių infrastruktūrą siūloma įrengti tik C kategorijos gatvėse. D kategorijos gatvėse, atsižvelgiant į žemą eismo intensyvumą, dviračių eismą siūloma organizuoti bendrame sraute.

4. Atsižvelgiant į teritorijos rekreacinį/turistinį potencialą, būtina suformuoti pėsčiųjų-dviračių infrastruktūrą Kauno marių pakrantėje bei užtikrinti saugų Lietuvos etnografijos muziejaus pasiekiamumą.

5. Rumšiškių miestelyje dalis gatvių neturi šaligatvių. Vykdam gatvių rekonstrukcijos projektus ir vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ nuostatomis, būtina numatyti šios infrastruktūros plėtrą.

6. Projekto grafiniėje dalyje nurodomos preliminarios bemotorio transporto infrastruktūros išdėstymo vietos, kurios turės būti tikslinamos kitais teritorijų planavimo dokumentais, techniniais projektais.

7. Pagrindiniai pėsčiųjų-dviračių infrastruktūros vystymo sprendiniai:
- įrengti dviračių takus C kategorijos gatvėse;
 - įrengti pėsčiųjų-dviračių infrastruktūrą ir užtikrinti turistinius/rekreacinius ryšius su Lietuvos etnografijos muziejumi bei Kauno marių pakrante;
 - šalia traukos objektų įrengti dviračių aptarnavimo infrastruktūrą (dviračių stovus, saugojimo aikštes, techninio aptarnavimo stoteles;
 - urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, formuojat/rekonstruojant struktūrinį gatvių tinklą, įrengti pėsčiųjų infrastruktūrą (šaligatvius);
 - atnaujinti esamą šaligatvių infrastruktūrą;
 - esamą ir planuojamą susisiekimo infrastruktūrą pritaikyti neįgaliesiems;
 - nuolat atnaujinti ir diegti saugaus eismo priemones.

4.5. Automobilių parkavimas

1. Rumšiškių miestelyje yra įrengta 11 viešo naudojimo automobilių stovėjimo aikštelių. Pagrindinės automobilių stovėjimo vietos yra šalia S. Nėries ir Nemuno g. sankirtos, J. Aisčio g. (šalia seniūnijos), Marių g. (šalia bažnyčios) bei greta Lietuvos etnografijos muziejaus. Miestelio centre

automobiliai statomi Rumšos, J. Aisčio, S. Neries gatvėse. Atsižvelgiant į žemą eismo intensyvumą miestelio gatvėse, automobilių statymas gatvėse rimtų eismo trukdžių nekeltų. Perspektyvoje rekonstruojant gatves, centrinėje miestelio dalyje, tikslinga numatyti papildomas automobilių stovėjimo vietas.

2. Naujas automobilių stovėjimo aikštelės siūloma įrengti prie traukos objektų: šalia bažnyčios (Pajūrio g.), Nemuno g. (greta UAB „Rumšiškių baldai“), Ažuolų g. (greta Rumšiškių lopšelio-darželio).

3. Vykdamas automobilių stovėjimo vietų plėtrą, svarbu įsivertinti, kad parkavimo vietų plėtra didina individualių automobilių naudojimo patrauklumą, kas prieštarauja darnaus judumo miestuose principams, todėl automobilių stovėjimo vietų plėtra turi būti vykdoma atsakingai ir koordinuotai.

4. Automobilių stovėjimo infrastruktūros vystymo gairės:

- rekonstruoti ir pagal galimybės plėsti esamas automobilių stovėjimo aikšteles;
- rekonstruojant gatves, centrinėje miestelio dalyje, numatyti automobilių stovėjimo vietas;
- įrengti automobilių stovėjimo aikšteles prie traukos objektų.

4.6. Kita susisiekimo infrastruktūra

1. Oro ir geležinkelio transportas miestelyje ir jo prieigose nėra išvystytas. Rumšiškių miestelio teritorija patenka į Kauno oro uosto apsaugos zoną, kurioje veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 16 str. bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-29 nutarimas Nr. 625 "Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo". Rumšiškių miestelyje aukštybinių pastatų/statinių plėtra nenumatoma.

2. Miestelyje viešų elektromobilių įkrovos stotelių įrengta nėra. Lietuvos Respublikos ministerijos duomenimis, 2023 gruodžio 1 d. rajone buvo registruoti 97 elektromobiliai, hibridiniai automobiliai, kuriems reikalinga įkrova. Siekiant skatinti alternatyvių energijos šaltinių naudojimą, būtina vystyti elektromobilių įkrovimo prieigų tinklą. Miestelyje vieši elektromobilių įkrovimo prieigų taškai turėtų atsirasti šalia traukos objektų, t. y. gerta Lietuvos etnografijos muziejaus bei miestelio centre. Įrengiant naujas ar rekonstruojant esamas degalines, rekomenduojama įrengti ir elektromobilių įkrovos taškus.

3. Rumšiškių miestelyje veikia 1 degalinė, šalia L. Lekevičiaus gatvės, kurioje prekiaujama visomis kuro rūšimis. Degalinių skaičius yra optimalus miestelio poreikių tenkinimui. Degalinės įrengiamos privataus verslo iniciatyvą atsižvelgiant į socialinę ir ekonominę aplinką, todėl bendrajame plane naujų degalinių vietų parinkimas nėra numatomas.

4. Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorija apribota Nemuno upe, Kauno mariomis ir Neries upe. Į Kaišiadorių rajono savivaldybės teritoriją patenka vienas populiariausių vidaus vandenų maršrutas - Birštonas – Kauno HE ir atšaka į Rumšiškės. Rumšiškių miestelyje yra eksploatuojamos dvi prieplaukos: Rumšiškių mobili prieplauka ir Lietuvos liaudies buities muziejaus mobili prieplauka. Taip pat yra įrengtas vienas slipas, skirtas mažųjų laivelių įleidimui ir iškėlimui.

4.7. Susisiekimo infrastruktūros įgyvendinimo prioritetai

Susisiekimo infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- modernizuoti/atnaujinti esamą susisiekimo infrastruktūrą. Vykdam naujai užstatomų teritorijų įsisavinimą, būtina įrengti struktūrinį gatvių tinklą, suplanuotą detaliaisiais planais. Susisiekimo tinklo plėtros ir modernizavimo eiliškumas turi būti sietinas su atskirų teritorijų užstatymo prioritetais;
- išlaikyti esamas keleivių pervežimo apimtis. Sistemingai vykdyti viešojo transporto priemonių atnaujinimą, įsigyjant mažos ar vidutinės talpos autobusus, kurie būtų pritaikyti žmonėms su judėjimo apribojimais (neįgalieji, senyvo amžiaus gyventojai ir pan.);
- įrengti bemotorio transporto infrastruktūrą Kauno marių pakrantėje, užtikrinti susisiekimą su Lietuvos etnografijos muziejumi bei miestelio centru;
- C kategorijos gatvėse įrengti dviračių takus;
- atnaujinti esamą šaligatvių infrastruktūrą ir ją pritaikyti neįgaliesiems. Vykdam gatvių rekonstrukcijas, numatyti šaligatvių plėtrą;
- įrengti automobilių stovėjimo aikšteles prie traukos objektų;
- įrengti elektromobilių įkrovimo prieigų taškus gerta Lietuvos etnografijos muziejaus bei miestelio centre.

5. INŽINERINĖ INFRASTRUKTŪRA

5.1. Inžinerinės infrastruktūros plėtojimo prielaidos

Inžinerinė infrastruktūra yra neatsiejama urbanizuotos teritorijos dalis. Vykdam planingą urbanizuotų teritorijų plėtrą kartu turi būti vystoma ir inžinerinė infrastruktūra. Infrastruktūros nepakankamas išvystymas neigiamai veikia gamtinę aplinką ir žmonių gyvenimo kokybę. Pavėluotas infrastruktūros vystymas reikalauja daugiau materialinių resursų, padaroma žala gamtai, sukelia nepatogumus gyventojams, sutrikdomas transporto priemonių eismas.

Formuojant inžinerinės infrastruktūros plėtros perspektyvas buvo atsižvelgta į rajono ir šalies strategines vystymo kryptis:

1. Nacionalinė energetikos nepriklausomybės strategijoje numatoma:
 - iki 2030 metų sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ne mažiau kaip 40 proc., palyginti su 1990 metais, iki 2050 metų sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas 80–95 proc.;
 - mažinti energetinę priklausomybę nuo importo, skatinant vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą;
 - didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu: iki 2020 metų – 30 proc., iki 2030 metų – 45 proc., iki 2050 metų – 80 proc.;
 - didinti vartojamos elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalį, palyginti su galutiniu elektros energijos suvartojimu, iki 45 proc. 2030 metais ir 100 proc. 2050 metais;
 - maksimaliai didinti atsinaujinančių energijos išteklių dalį centralizuotai gaminamos šilumos vartotojams, individualiai šildomiems namų ūkiams ir individualiai šildomiems nebuitiniams vartotojams. Centralizuoto šilumos tiekimo sistemose energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių dalis: 2020 m - 70 proc. iki 2030 m. - 90 proc.;
 - bendrai šalyje suvartojamos galutinės elektros energijos sudarys vietinė elektros energija: iki 2030 metų 70 procentų, iki 2050 metų iki 100 procentų. Elektros energija iš atsinaujinančių energijos išteklių turėtų tapti pagrindine, palyginti su bendrai šalyje suvartojama galutine elektros energija.
2. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatoma:
 - plėtoti ir renovuoti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūrą, prioritetą teikiant aglomeracijoms, kuriose gyventojų tankis yra 25 gyventojai / ha ir daugiau;
 - savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijose ir aglomeracijose planuoti centralizuotas geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo sistemas;
 - teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas statyti individualias ir (arba) grupines nuotekų tvarkymo ir geriamojo vandens tiekimo sistemas, užtikrinant, kad vietiniuose įrenginiuose tvarkomos nuotekos neterštų aplinkos;
 - didinti investicijas į paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą ir rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją;
 - renovuoti ir (ar) rekonstruoti melioracines sistemas, atsižvelgiant į aplinkosauginius reikalavimus bei biologinės įvairovės palaikymą;

- diegti efektyvesnę atliekų rūšiavimą, numatant antrinių žaliavų konteinerinio tinklo plėtrą;
- diegti ir plėtoti 5G ryšį Lietuvos teritorijoje, prioritetą teikiant didžiųjų miestų teritorijoms;
- plėtoti elektroninių ryšių infrastruktūrą Lietuvos teritorijoje ir užtikrinti, kad namų ūkių, turinčių galimybę naudoti 100 Mbp/s spartos interneto ryšį, dalis iki 2025 m. būtų 100 proc.;
- vystyti atsinaujinančios energetikos išteklių (toliau – AEI) elektrinių parkus Lietuvos teritorijoje;
- šilumos sektoriuje skatinti atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) plėtrą, didžiausią dėmesį skiriant šių išteklių naudojimui centralizuotai tiekiamos šilumos gamybai ir šilumos gamybai namų ūkiuose;
- intensyviai urbanizuojamose teritorijose, apsirūpinimui šiluma prioritetą teikti centralizuoto šilumos tiekimo būdai. Didinti centralizuotai tiekiamos šilumos gamybos, perdavimo ir vartojimo efektyvumą.

3. Kaišiadorių rajono savivaldybės plėtros iki 2023 metų strateginis planas, numato:

- rekonstruoti ir sutvarkyti nusidėvėjusius melioracijos statinius;
- modernizuoti viešuosius pastatus, bendruomeninę infrastruktūrą ir gyvenamąją aplinką kaimo vietovėse;
- renovuoti bendrojo ugdymo mokyklų sporto aikštynus;
- atlikti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo tinklų inventorizaciją;
- rekonstruoti ir įrengti naujus savivaldybės gyvenamųjų vietovių geriamojo vandens kokybės gerinimo, geležies šalinimo įrenginius;
- rekonstruoti ir įrengti naujus nuotekų valymo įrenginius;
- rekonstruoti ir plėsti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo tinklą;
- rekonstruoti ir plėsti lietaus nuotekų surinkimo ir valymo infrastruktūrą;
- likviduoti arba konservuoti bešeimininkius ir nenaudojamus požeminius vandens gręžinius;
- pripažinti bešeimininkiais lietaus nuotekų tinklus, įvertinti jų kokybę ir perduoti eksploatuojančiai įmonei;
- didinti savivaldybei priklausančių pastatų energetinį efektyvumą. Renovuoti daugiausiai šilumos suvartojančius daugiabučius namus;
- plėtoti ir atnaujinti apšvietimo tinklus, diegti energijos taupymo priemones;
- didinti energijos gamybos ir tiekimo efektyvumą, įrengiant ir modernizuojant katilines bei centralizuoto šilumos tiekimo tinklus;
- plėtoti ir atnaujinti komunalinių atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūrą;
- užtikrinti antrinių žaliavų (įskaitant pakuočių atliekas) ir biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimą jų susidarymo vietose;
- išplėsti esamų kapinių ribas ir įrengti naujas kapines bei kolumbariumus.

4. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrasis planas, numato:

- išlaikyti esamas vandentiekio ir buitinių nuotekų tvarkymo sistemas, jas plečiant pagal poreikį. Renovuoti susidėvėjusius vamzdynus ir įrenginius;
- esant poreikiui didinti esamos vandenvietės pajėgumus;
- įrengti priešgaisrinius hidrantus vandentiekio sistemoje;
- įrengti paviršinių nuotekų sistemą;
- išlaikyti esamą dujotiekio sistemą, ją plečiant pagal poreikį;
- rekonstruoti susidėvėjusias elektros linijas. Miestelio centrinėje dalyje esamas orines elektros linijas demontuoti, jas sukabeliuojant. Tankiai užstatytuose ir užstatomuose gyvenamuosiuose kvartaluose esamas orines 10 kV elektros linijas sukabeliuoti;

- rekonstruoti esamas katilines, pirmenybę teikti įrenginiams, naudojantiems biokurą ar biomasę;
- užtikrinti fiksuoto ir judriojo ryšio infrastruktūros plėtrą. Plėsti viešųjų interneto prieigų tinklą;
- užtikrinti atliekų surinkimą.

5. Esamos būklės įvertinimo stadijos išvados:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, patvirtintu Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. V17E-291 bei detaliaisiais planais;
- miestelyje eksploatuojama viena vandenvietė, kurios pajėgumai užtikrina esamų ir perspektyvinių vartotojų aptarnavimą. Vandenvietėje yra įrengti vandens gerinimo įrenginiai;
- surinktos nuotekos yra apvalomos uždaruose Rumšiškių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių pajėgumai užtikrina esamų ir perspektyvinių vartotojų aptarnavimą;
- Rumšiškių miestelyje yra įrengta apie 8,4 km vandentiekio ir apie 8,5 km nuotekų tinklą;
- vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, tikslinga urbanizuojamose prioritinės plėtros teritorijose, vystyti inžinerinę infrastruktūrą, t. y. įrengti apie 10,6 km vandentiekio ir nuotekų tinklą;
- įrengti gatvių apšvietimą, gatvėse ar jų dalyse, kuriose šios infrastruktūros nėra;
- miestelyje veikia 8 mažos galios dujinės katilinės, kurios priklauso UAB „Kaišiadorių šiluma“. Artimiausiu metu tikslinga rekonstruoti/modernizuoti/pakeisti susidėvėjusius dujinius katilus, katilinėse;
- gamtinės dujos yra tiekiamos iš Pravienos dujų skirstymo stoties esančios už miestelio administracinių ribų. Esami dujų skirstymo stoties pajėgumai tenkina miestelio poreikius. Dujofikuotose teritorijose gamtinių dujų tinklų plėtra vykdoma pagal vartotojų prašymus;
- Rumšiškių miestelyje yra įrengtos plačiajuosčio interneto šviesolaidinės linijos. Taip pat įrengti du ryšio bokštai;
- Kaišiadorių rajone atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems atliekų turėtojams.

5.2. Vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

1. Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, patvirtintu Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. V17E-291, galiojančiais detaliaisiais planais bei UAB „Kaišiadorių vandenys“ strateginiais ir veiklos planais.

2. Rumšiškių miestelyje eksploatuojama viena vandenvietė, kurioje išgaunama apie 134 m³ vandens per parą (aprobuoti vandenvietės išteklių sudaro apie 500 m³ vandens per parą). Vandenvietės pajėgumai užtikrina esamų ir perspektyvinių vartotojų poreikius.

Lietuvos geologijos tarnybos duomenimis planuojamoje Rumšiškių miestelio teritorijoje veikia 1 gėlo geriamojo požeminio vandens vandenvietė. Tai *II grupės požeminio vandens vandenvietė* – su atmosferos krituliais, paviršiniu ir gretimų sluoksnių požeminiu vandeniu silpną ryšį turinti pusiau uždara požeminio vandens vandenvietė, įrengta iš dalies izoliuotuose vandeninguosiuose sluoksniuose.

5.2.1 lentelė. Duomenys apie planuojamoje teritorijoje esančią vandenvietę

Registro numeris	Vandenvietė	Ekspluatuojamo geologinio sluoksnio indeksas	Vandenvietės grupė	Išteklių rūšis	SAZ projektas	SAZ įsteigtas	Būklė
2215	Rumšiškių (Kaišiadorių r.)	agl II md-žm	IIa1	gėlas vanduo	yra	ne	naudojamas

Siekiant išsaugoti geriamojo požeminio vandens kokybę vandenviečių teritorijose ir jų apylinkėse, vadovaujantis Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų nustatymo tvarkos aprašu, steigiamos vandenviečių apsaugos zonos (VAZ)¹². Planuojamoje teritorijoje esantieji vandenvietei yra nustatyta apsaugos zona (projektas), susidedanti iš trijų juostų. Griežto režimo apsaugos juosta (1-oji juosta) skirta saugoti vandenvietę ir joje esančius požeminio vandens kaptazo įrenginius nuo nuolatinės, atsitiktinės arba tyčinės taršos. Apribojimų juostos yra skirtos apsaugoti vandenvietę nuo mikrobinės (2-oji juosta) ir cheminės (3- ioji juosta) taršos. Rumšiškių vandenvietės ir jos VAZ lokalizacija yra pateikiama grafines dalies brėžiniuose.

Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonose taikomos specialiosios sąlygos, kurias nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo VI skyriaus 11 skirsnio 106 straipsnio reikalavimai.

Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose numatyta naujai steigiamų kapinių vieta (kai didžioji dalis kapinių patenka į vandenvietės apsaugos 3-iąją cheminės taršos apribojimo juostą, (IIIb sektorius)) nepažeidžia Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio nuostatų.

3. Miestelyje surinktos nuotekos apvalomos uždaruose Rumšiškių nuotekų valymo įrenginiuose, kurių projektinis našumas siekia 0,45 tūkst. m³ per parą (vidutinis valymo įrenginių apkrovimas sudaro apie 0,22 m³ per parą). Nuotekų valymo įrenginiams sanitarinė apsaugos zona nenustatoma. Esami nuotekų valymo įrenginiai užtikrina esamų ir perspektyvinių vartotojų aptarnavimą.

4. Miestelyje yra įrengta apie 8,4 km vandentiekio tinklų prie kurių prijungta apie 618 vartotojų. Didžioji dalis vandentiekio tinklų buvo įrengti prie 30 ir daugiau metų, todėl apie pusę tinklų yra susidėvėję ir būtina jų rekonstrukcija.

5. Nuotekų surinkimui yra įrengta apie 8,5 km nuotekų tinklų, prie kurių prijungta apie 542 vartotojų. Apie 20 proc. tinklų yra susidėvėję ir reikalinga jų rekonstrukcija.

¹² Požeminio vandens vandenvietės apsaugos zona (toliau -VAZ), požeminio vandens vandenvietės apsaugai skirta teritorija, kuriai nustatytos ūkinę veiklą ribojančios sąlygos, sudaryta iš trijų juostų:

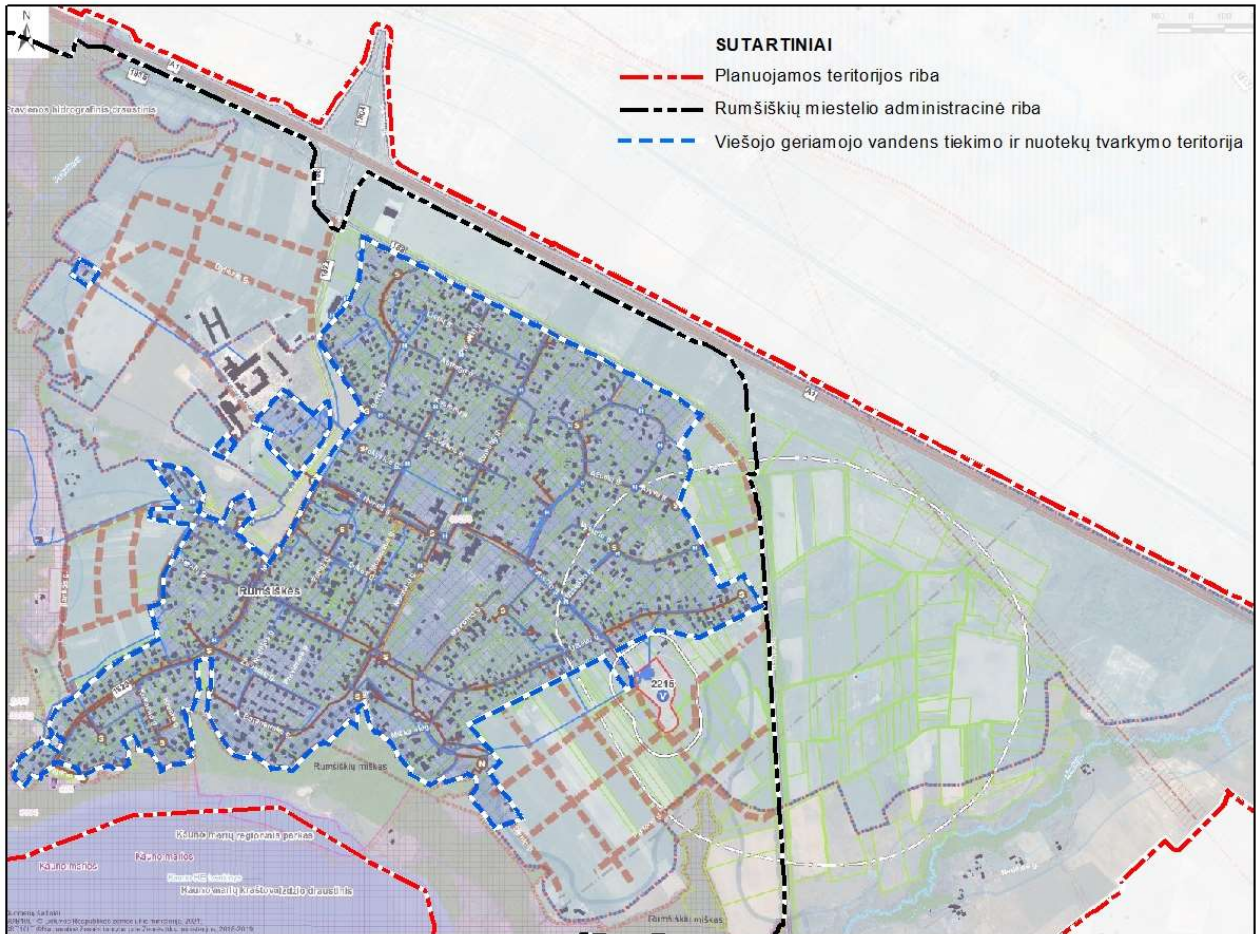
1-oji juosta – kurios paskirtis – apsaugoti vandenvietę nuo tyčinės ar atsitiktinės taršos ir kurioje draudžiama ūkinė ir kita veikla, nesusijusi su vandens paėmimu, gerinimu ir tiekimu;

2-oji juosta – kurioje ribojama mikrobiologinę ir cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla;

3-ioji juosta – už požeminio vandens vandenvietės apsaugos zonos 2-osios juostos esanti matematiškai ar analitiškai apskaičiuoto pločio juosta, kurioje ribojama cheminę taršą galinti sukelti ūkinė veikla. 3-ioji juosta tarp sluoksnyje vandenvietėje gali susidėti iš dviejų sektorių: 3a (kaptazo sritis gruntinio vandens sluoksnyje) ir 3b (kaptazo sritis eksploatuojamame sluoksnyje).

6. Gaisrų gesinimui įrengti 36 hidrantai, kurių būklė gera.

7. Vandens tiekimo ir nuotekų surinkimo infrastruktūros plėtra/modernizavimas turi būti vykdomas vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniais, UAB „Kaišiadorių vandenys“ strateginiais ir veiklos planais.

5.2.1 pav. Rumšiškių miestelio viešojo vandens tiekimo schema. Ištrauka iš Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano

8. Pagrindinės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros vystymo kryptys:

- įgyvendinti Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano ir parengtų detaliųjų planų sprendinius;
- užtikrinti, kad esami abonentai (vartotojai) gautų reikalavimus atitinkančios kokybės, saugų geriamąjį vandenį;
- viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose sudaryti sąlygas visiems vartotojams prisijungti prie vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemos arba užtikrinti galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas;
- užtikrinti, kad surenkamos nuotekos būtų tvarkomos pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus;
- atnaujinti/rekonstruoti susidėvėjusius vandentiekio ir nuotekų tinklus;

- vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano sprendiniais, urbanizuojamose prioritetinės plėtros teritorijose, vystyti inžinerinę infrastruktūrą, įrengiant apie 10,6 km vandentiekio ir nuotekų tinklą;
- inventorizuoti, rekonstruoti ir plėsti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą gyvenamosiose teritorijose.

5.3. Centralizuotos šilumos tiekimas

1. Rumšiškių miestelyje veikia 8 dujinės katilinės, kurios aptarnauja 8 butus, 7 biudžetines įstaigas ir 4 organizacijas. Katilines eksploatuoja UAB „Kaišiadorių šiluma“.

2. Siekiant užtikrinti nepertraukiamą energijos gamybą - nenutrūkstamą energijos tiekimą iš saugių, patikimai veikiančių šaltinių, būtina atnaujinti/modernizuoti esamus šilumos gamybos šaltinius.

5.3.1 lentelė. Šilumos generavimo įrenginių atnaujinimas/modernizavimas
(Duomenų šaltinis. UAB „Kaišiadorių šiluma“)

Šilumos generavimo įrenginys	Instaliuota galia, MW	Atnaujinimo/modernizavimo poreikis
Rumšiškių seniūnijos katilinė	1,105	- Katilinių darbo nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemos įdiegimas.
Rumšiškių kultūros namų katilinė	0,17	
Rumšiškių Muziejaus g. Nr. 1 katilinė	0,074	- Infrastruktūros pritaikymas AEI įrenginiams (pvz. elektros galingumų padidinamas šilumos siurblio poreikiams).
Rumšiškių darželio katilinė	0,16	- Pastato šildymo sistemos modernizavimas pritaikant žematemparatūriniam šildymui.
Rumšiškių pirminės sveikatos priežiūros centro katilinė	0,089	- AEI įrengimas, pakeičiant dujinį katilą.
Rumšiškių A. Baranausko gimnazijos katilinė	0,195	Atlikus pastato rekonstrukciją/modernizavimą, pagal poreikį taikyti šias priemones:
Rumšiškių A. Baranausko gimnazijos dirbtuvių katilinė	0,035	- katilinių darbo nuotolinio stebėjimo ir valdymo sistemos įdiegimas;
Rumšiškių A. Baranausko gimnazijos bendrabučio katilinė	0,1445	- infrastruktūros pritaikymas AEI įrenginiams (pvz. elektros galingumų padidinamas šilumos siurblio poreikiams);
		- pastato šildymo sistemos modernizavimas pritaikant žematemparatūriniam šildymui;
		- AEI įrengimas, pakeičiant dujinį katilą.

3. Nepriklausomų šilumos gamintojų, vykdančių šilumos tiekimo veiklą UAB „Kaišiadorių šiluma“ licencijuotoje šilumos tiekimo teritorijoje, nėra.

4. Centralizuotos šilumos tiekimo sistemos vystymo gairės:

- užtikrinti nepertraukiamos šilumos energijos gamybą;
- vykdyti veiklą vadovaujantis energijos efektyvumo ir ekonominio naudingumo principais;
- siekti investicijų pritraukimo darniajam šiluminės energijos gaminimui, kokybiškų paslaugų teikimui, minimizuoti nuostolius, didinti naudą vartotojams;
- naujų investicijų vertinimui naudoti gerosios praktikos taikymo principus, vertinant investicijas, naudotis racionalumo, energetinio efektyvumo, ekonominio naudingumo ir konkurencingumo principais;

- skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;
- vykdyti visuomeninės paskirties pastatų modernizaciją.

5.4. Gamtinių dujų tiekimas

1. Gamtinės dujos Rumšiškių miesteliui tiekiamos iš Pravienos dujų skirstymo stoties esančios už miestelio administracinių ribų. Esami dujų skirstymo stoties pajėgumai tenkina miestelio poreikius.

2. Miestelyje įrengta apie 34 km vidutinio ir mažo slėgio dujotiekio tinklų. Skirstomasis vidutinio ir žemo slėgio vamzdynas plėtojamas, vadovaujantis rinkos principais, vartotojams ir dujų tiekimo įmonėms tarpusavyje sutarus. Svarbu, kad plėtojant inžinerinę infrastruktūrą būtų rezervuotos teritorijos gamtinių dujų tinklų įrengimui, apsaugos zonoms bei jų aptarnavimui.

3. Atsižvelgiant į tai, kad gamtinės dujos yra viena švariausia kuro rūšis, todėl tikslinga skatinti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų savininkus, kurie naudoja skystą ir kietą neatsinaujinantį kurą, jungtis prie dujotiekio tinklų ir patalpų šildymui naudoti gamtines dujas.

4. Pagrindiniai gamtinių dujų vystymo tikslai:

- skatinti gyvenamųjų teritorijų dujofikavimą;
- skatinti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų savininkus, šilumos gamybai naudoti gamtines dujas arba atsinaujinančius energijos išteklius.

5.5. Elektros energijos tiekimas

1. Kaišiadorių rajono savivaldybė aprūpinama elektra iš 110 kV įtampos elektros perdavimo tinklo, sujungto su 330/100 kV įtampos transformatorių pastotėmis. Rajono savivaldybėje yra įrengtos keturios 110/10 kV įtampos transformatorių pastotės (Rumšiškių, Kaišiadorių, Žiezmarų, Kruonio), viena 110/27,5/10 kV įtampos transformatorių pastotė (Žaslių), viena 35/10 kV įtampos transformatorių pastotė (Ringailių). Trys 35/10 kV įtampos transformatorių pastotės (Elektrėnų, Čiobiškio, Anykštos) aptarnauja ir dalį rajono savivaldybės, bet yra ne Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje. Nuo pastočių elektra paskirstoma po rajono savivaldybę 10 kV įtampos tinklais. Iki 35/10 kV transformatorių pastočių elektra tiekama 35 kV tinklais iš 110/35/10 kV įtampos pastočių.

2. Rumšiškių miestelis yra pilnai elektrifikuotas. Vartotojai elektros energija gauna iš 10/0,4 kV elektros pastočių. Didžioji dalis skirstomojo elektros tinklo yra požeminiai elektros kabeliai. Vartotojų aptarnavimui yra įrengta 21 elektros pastotė.

3. Gatvių apšvietimo sistema yra išvystyta praktiškai visose miestelio gatvėse. Vykdam gatvių apšvietimo priežiūrą būtina tęsti apšvietimo sistemos modernizaciją, t.y. atnaujinti atramas, diegti šviestuvus su LED lempomis bei individualiu apšvietimo intensyvumo reguliavimu. Perspektyvoje tikslinga įrengti/pratęsti gatvių apšvietimo infrastruktūrą: Slėnio g., Topolių g., Ilankos g., Maironio g., Purių g., Alyvų g., Vajakiškių g., Taikos g. (akligatvyje), Beržų g. (nuo P. Cirkos iki Aštragų g.). Taip pat tikslinga atnaujinti/išplėsti gatvių apšvietimo infrastruktūrą Muziejaus g. bei privažiavime nuo Nemuno g. iki Kauno marių.

4. Pagrindinės elektros energijos vystymo kryptys:
 - išlaikyti esamą elektros perdavimo tinklą, atnaujinant susidėvėjusius įrenginius;
 - elektros perdavimo tinklo patikimumo užtikrinimui elektros perdavimo sistemos operatorius LITGRID AB gali vykdyti esamo elektros perdavimo tinklo (elektros perdavimo linijų) bei esamų transformatorių pastočių rekonstravimo darbus bei esant poreikiui vykdyti naujų elektros perdavimo linijų statybas. Vykdamas esamų transformatorių pastočių rekonstravimo darbus kitos paskirties, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijose skirtose transformatorių pastočių ir skirstyklų statybai galimas maksimalus užstatymo aukštis yra 55 metrai;
 - modernizuoti esamą elektros energijos skirstomąjį tinklą, keičiant susidėvėjusius įrenginius ir optimizuojant transformatorių galias;
 - keisti susidėvėjusias elektros oro linijas naujomis kabelinėmis linijomis;
 - tęsti gatvių apšvietimo modernizaciją ir plėtrą.

5.6. Ryšių infrastruktūra

1. Pagrindinis viešojo fiksuoto telefoninio ryšio operatorius yra Telia Lietuva AB, tačiau fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius butuose nuolat mažėja. Mobiliojo ryšio paslaugos Lietuvoje per pastaruosius metus plito ir tobulėjo greičiausiai lyginant su kitomis telekomunikacijų paslaugomis. Šiuo metu miestelyje galima naudotis visų mobiliojo ryšio operatorių teikiamomis paslaugomis.

2. Pagrindiniai ryšių infrastruktūros vystymo tikslai:
 - plėsti viešojo interneto prieigos taškų skaičių gyvenamosiose vietovėse ir sudaryti sąlygas gyventojams naudotis internetu;
 - sudaryti sąlygas naujų telekomunikacinių paslaugų diegimui ir tiekiamų paslaugų kokybės gerinimui;
 - plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
 - išlaikyti esamą pašto paslaugų tinklą.

5.7. Atliekų tvarkymas

1. Atliekų tvarkymo sistemos organizavimo, atliekų tvarkymo ir vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surikimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymo įmokos administravimo funkcijas atlieka UAB Kauno regiono atliekų tvarkymo centras. Kaišiadorių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimą, komunalinių atliekų tvarkymo paslaugų teikimą reglamentuoja Kaišiadorių rajono savivaldybės atliekų tvarkymo prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. planas bei Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2009 m. sausio 29 d. sprendimu Nr. V17-32 patvirtintos Kaišiadorių rajono savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo taisyklės. Rumšiškių miestelyje atliekų tvarkymo paslauga yra teikiama visiems atliekų turėtojams.

2. Komunalinės atliekos iš fizinių ir juridinių asmenų, kurios negali būti perdirbamos ar kitaip panaudojamos priimamos Lapių (Sąvartos g. 1, Lepšiškių k., Kauno r. sav.) ir Zabieliškio (Zabieliškio k., Kėdainių r. sav.) regioniniuose sąvartynuose.

3. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelės įrengtos Kaišiadorių mieste, Vytauto Didžiojo g. 136 bei Rumšiškių miestelyje šalia 188 kelio. Didžiųjų atliekų surinkimo aikštelių paskirtis – iš fizinių ir juridinių asmenų surinkti pavojingas ir nepavojingas atliekas, kurios negali būti pilamos į kontenerius ar paliekamos šalia jų.

4. Kaišiadorių rajone žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelių įrengta nėra. Arčiausiai esančios žaliųjų atliekų aikštelės įrengtos: Nemajūnų g. 15 A, Kaunas bei Juozapavos k., Vandžiogalos sen., Kauno raj.

5. Pagrindiniai atliekų tvarkymo vystymo tikslai:

- vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių ir nenaudojamų atliekų kiekį, neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai;
- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtį;
- užtikrinti aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus atitinkantį komunalinių atliekų tvarkymą;
- įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas;
- plėsti tinkamų pakartotinai naudoti daiktų keitimosi infrastruktūrą (remonto dirbtuvių steigimą).

5.8. Gaisrinė sauga

1. Siekiant užtikrinti priešgaisrinę saugumą gyvenamosiose vietovėse, turi būti numatytos galimybės turėti reikiamą kiekį vandens gaisrams gesinti, įrengti privažiavimus prie atvirų vandens telkinių. Teritorijose, kuriuose centralizuotai tiekiamas vanduo, atskiru projektu išnagrinėti galimybes įrengti priešgaisrinį vandentiekį. Rengiant atskirų objektų infrastruktūros projektus, būtina numatyti susisiekimo dalies norminius parametrus gaisrinei technikai privažiuoti. Įrengiant ir/ar projektuojant priešgaisrinio vandentiekio tinklus ir statinius, būtina vadovautis galiojančiomis Gaisrinės saugos normomis.

2. Vadovaujantis Gaisrinės saugos normų teritorijų planavimo dokumentams rengti (patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Priešgaisrinės apsaugos gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2013 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-995/1-312) 16 punktu: „rengiant savivaldybių ar jų dalių bendruosius planus, teritorijos, skiriamos priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms (gaisrinėms komandoms), arba susisiekimo komunikacijos išdėstomos taip, kad atstumas vykstant artimiausiu keliu į tolimiausio įvykio vietą miesto gyvenamosiose vietovėse būtų ne didesnis kaip 5 km, atvykimo į įvykio vietą kaimo gyvenamosiose vietovėse – ne didesnis kaip 12 km“.

3. Rumšiškių miestelyje yra įsikūrusi Rumšiškių ugniagesių komanda, Byliškių g. 4, Rumšiškės. Miestelyje esamos priešgaisrinės pajėgos padengia visas miestelio urbanizuotas teritorijas. Perspektyvoje įsisavinant naujas teritorijas, būtina užtikrinti priešgaisrinių reikalavimų atitikimą.

5.9. Atsinaujinantys energijos ištekliai

1. Nacionalinės atsinaujinančių energetikos išteklių plėtros strategijos vienas iš tikslų – didinant atsinaujinančių energijos išteklių dalį šalies energijos balanse, elektros ir šilumos energetikos bei

transporto sektoriuose kuo geriau patenkinti energijos poreikį vidaus ištekliais, atsisakyti importuojamo taršaus iškastinio kuro, taip padidinti energijos tiekimo saugumą, energetinę nepriklausomybę ir prisidėti prie tarptautinių pastangų mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas.

2. Atsinaujinančių energijos išteklių (toliau - AEI) naudojimo pagrindiniai tikslai turi būti siejami su atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą. AEI įdiegimas susijęs su darnia energetikos plėtra, kuri remiasi dviem pagrindiniais principais – energijos poreikių mažinimu, didinant jos vartojimo efektyvumą ir iškaskamo kuro pakeitimą atsinaujinančiais energijos ištekliais. AEI plėtra neturi stabdyti savivaldybės ekonominės plėtros, bet turi padėti siekti ekonominių rodiklių, gaminant centralizuotai tiekiamą šilumą, didinant gyventojų užimtumą ir siekiant, kad kuo didesnė išlaidų energetiniams poreikiams dalis liktų savivaldybės ribose.

3. Kaišiadorių rajone AEI plėtra vykdoma vadovaujantis Vėjo jėgainių išdėstymo Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijoje specialiojo plano sprendiniais (TPD Nr. T00012515) bei Kaišiadorių rajono atsinaujinančių išteklių energijos naudojimo plėtros veiksmų planu. Rumšiškių miestelyje ir jo prieigose, teritorijos vėjo elektrinių statyboms nėra numatytos.

4. Rumšiškių miestelyje, pagrindinės AEI vystymo kryptys, siejamos su šilumos siurblių įrengimu bei saulės šviesos energijos elektrinių plėtra ant pastatų (integruotos į pastatus) ir visų tipų saulės šviesos energijos elektrinių plėtra pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijose.

5.10. Inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimo prioritetai

Inžinerinės infrastruktūros plėtros įgyvendinimo prioritetai ir priemonės:

- vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra vykdoma vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiuoju planu, patvirtintu Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2021 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. V17E-291, galiojančiais detaliesiais planais bei UAB „Kaišiadorių vandenys“ strateginiais ir veiklos planais;
- atnaujinti/rekonstruoti susidėvėjusius vandentiekio ir nuotekų tinklus;
- inventorizuoti paviršinių nuotekų surinkimo infrastruktūrą ir didinti investicijas į jos plėtrą bei rekonstravimą, taip pat ir į turimos infrastruktūros teisinę registraciją bei apsaugos zonų nustatymą;
- siekiant užtikrinti nepertraukiamą energijos gamybą - nenutrūkstamą energijos tiekimą iš saugių, patikimai veikiančių šaltinių, būtina atnaujinti/modernizuoti esamus šilumos gamybos šaltinius;
- skatinti vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų savininkus, šilumos gamybai naudoti gamtines dujas arba atsinaujinančius energijos išteklius;
- susidėvėjusias elektros oro linijas keisti į požeminius kabelius. Tęsti gatvių apšvietimo infrastruktūros modernizavimą ir plėtrą;
- plėtoti šviesolaidinių kabelių tinklą ir galimybę naudotis plačiajuosčio duomenų perdavimo prieiga;
- skatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą, įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;

- skatinti efektyvų gamtinių ir kitų išteklių naudojimą, didinant komunalinių atliekų perdirbimo (įskaitant kompostavimo) ir naudojimo apimtis. Įdiegti maisto/virtuvės atliekų tvarkymo paslaugas.

5.11. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūra ir tarifų dydžiai

1. 2021 m. balandžio 1 d. Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. V17E-53 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų tarifų nustatymo“ nustatyti Kaišiadorių rajono savivaldybės prioritetinės ir neprioritetinės infrastruktūros plėtros įmokų tarifų dydžiai:

1.1. 2,00 Eur/m² urbanizuotose teritorijose, nustatytose galiojančiuose kompleksiniuose savivaldybės ar vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, o taikant rekomenduojamus diferencijavimo pagal pagrindinę žemės ir (ar) pastatų naudojimo paskirtį koeficientus:

1.1.1. daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijų zonoje – 1,00 Eur/m²;

1.1.2. visuomeninės paskirties teritorijų zonoje – 1,00 Eur/m²;

1.1.3. komercinės paskirties, pramonės ir sandėliavimo ir planuojamų gamybinių teritorijų zonose – 1,00 Eur/m²;

1.1.4. inžinerinės infrastruktūros zonoje ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonoje – 1,00 Eur/m²;

1.1.5. sodininkų bendrijų zonoje (kai pagal savivaldybių bendruosius planus numatoma konversija) – 1,00 Eur/m².

1.2. 3,00 Eur/m² urbanizuojamose teritorijose, nustatytose galiojančiuose kompleksiniuose savivaldybės ar vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, o taikant rekomenduojamus diferencijavimo pagal pagrindinę žemės ir (ar) pastatų naudojimo paskirtį koeficientus:

1.2.1. daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijų zonoje – 1,50 Eur/m²;

1.2.2. visuomeninės paskirties teritorijų zonoje – 1,50 Eur/m²;

1.2.3. komercinės paskirties, pramonės ir sandėliavimo ir planuojamų gamybinių teritorijų zonose – 1,50 Eur/m²;

1.2.4. inžinerinės infrastruktūros zonoje ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonoje – 1,20 Eur/m²;

1.2.5. sodininkų bendrijų zonoje (kai pagal savivaldybių bendruosius planus numatoma konversija) – 1,50 Eur/m².

1.3. 4,00 Eur/m² neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose, kuriose pagal galiojančius kompleksinius savivaldybės ar vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentus plėtra nenumatyta, o taikant rekomenduojamus diferencijavimo pagal pagrindinę žemės ir (ar) pastatų naudojimo paskirtį koeficientus:

1.3.1. specializuotų ūkių ir žemės ūkio teritorijų zonoje – 1,20 Eur/m²;

1.3.2. visuomeninės paskirties teritorijų zonoje – 2,00 Eur/m²;

1.3.3. komercinės paskirties, pramonės ir sandėliavimo ir planuojamų gamybinių teritorijų zonose – 2,00 Eur/m²;

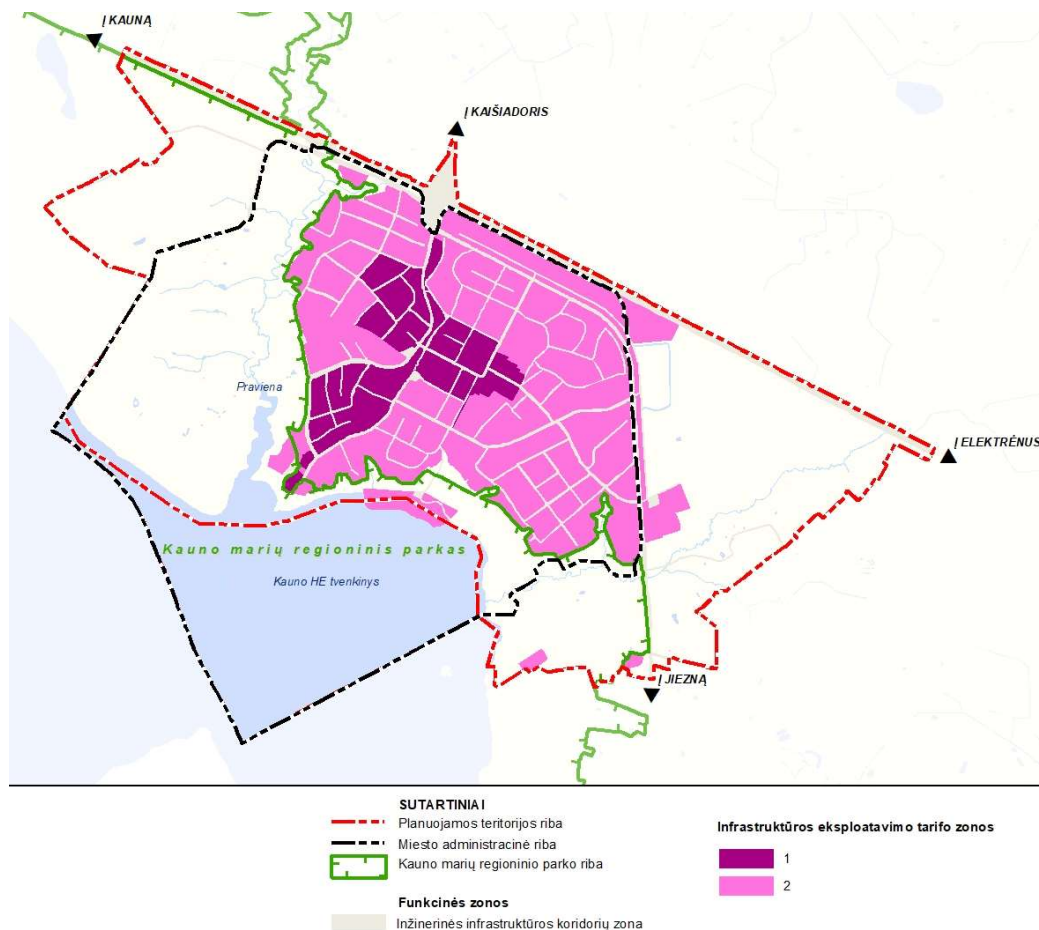
1.3.4. inžinerinės infrastruktūros zonoje ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonoje – 1,20 Eur/m²;

1.3.5. sodininkų bendrijų zonoje (kai pagal savivaldybių bendruosius planus numatoma konversija) – 2,00 Eur/m².

2. Rumšiškių miestelio teritorija diferencijuojama pagal inžinerinės infrastruktūros plėtos išlaidų dydį (V_{in} - pagal Metodikos 13.4.): 1 tarifo zona ir 2 tarifo zona. 1 tarifo zona nustatoma prioritetingose plėtos teritorijų funkcinėse zonose vadovaujantis 5.11.1 schema:

- pagrindinio centro zonose (indeksas CP-1 ir CP-2);
- visose vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamosiose zonose (indeksas GV-1 ir GV-2);
- atskirose mažo užstatymo intensyvumo gyvenamosiose zonose (indeksas GM-2 ir GM-3);
- atskirose paslaugų zonose (indeksas K-2, K-3 ir K-4);
- intensyvaus naudojimo želdynų zonoje prie Marių g. (indeksas Z-1).

Savivaldybės prioritetingos ir neprioritetingos infrastruktūros plėtos įmokų tarifų dydžiai tikslinami/nustatomi Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

5.11.1 pav. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifų zonų schema

3. Vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 30 d. sprendimu Nr. V17E-384 „Dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijų ir Kaišiadorių rajono savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine tvarkos aprašo patvirtinimo“ savivaldybės infrastruktūra, kuri yra numatyta kaip prioritetinga strateginiame savivaldybės veiklos plane yra laikoma prioritetinga savivaldybės infrastruktūra. Taip pat savivaldybės prioritetinga infrastruktūra yra laikoma infrastruktūra, kurios prioritetas nurodytas savivaldybės teritorijos bendrajame plane, Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos patvirtintuose specialiuosiuose planuose arba strateginio planavimo dokumentuose.

4. Rumšiškių miestelio bendrajame plane, įvertinus savivaldybės teritorijos ir jos dalių strategines vystymo kryptis, esamus savivaldybės poreikius ir galimybes, nustatoma prioritetinga savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai. Prioritetingą savivaldybės infrastruktūrą rekomenduojama vystyti dviem plėtros etapais:

I plėtros etapas – iki 2029 m.

II plėtros etapas – iki 2034 m.

5. Prioritetingos savivaldybės infrastruktūros objektai gali būti tikslinami/keičiami/papildomi Kaišiadorių rajono savivaldybės tarybos sprendimu, nurodant jų įgyvendinimo etapus ir laikotarpį.

5.11.1. lentelė. Prioritetinga savivaldybės infrastruktūra ir jos vystymo etapai

Prioritetinga savivaldybės infrastruktūra	Vystymo etapas	Atsakinga institucija
Struktūrinio gatvių tinklo įrengimas naujai užstatomose teritorijose, pagal detaliųjų planų sprendinius (apie 16 km).	II	Kaišiadorių r. sav.
Esamo gatvių tinklo rekonstrukcija/modernizavimas (apie 5,4 km).	I	Kaišiadorių r. sav.
Bemotorio transporto infrastruktūros plėtra, turistinių/rekreacinių ryšių su Lietuvos etnografijos muziejumi bei Kauno marių pakrante užtikrinimui (numatomas tako ilgis – apie 7 km).	I	Kaišiadorių r. sav.
Automobilių stovėjimo aikštelių įrengimas šalia traukos objektų.	II	Kaišiadorių r. sav.
Vandentiekio ir nuotekų tinklų rekonstrukcija (apie 8 km).	I	Kaišiadorių r. sav., UAB „Kaišiadorių vandenys“
Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra, urbanizuojamose prioritetingos plėtros teritorijose (apie 21 km).	II	Kaišiadorių r. sav., UAB „Kaišiadorių vandenys“
Šilumos gamybos įrenginių rekonstrukcija / modernizavimas.	II	Kaišiadorių r. sav., UAB „Kaišiadorių šiluma“
Rumšiškių mstl., pastatyti naują vaikų darželį	I	Kaišiadorių r. sav.

6. Funkcinėse zonose ar jų dalyse, patenkančiose į valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonų ribas, atitinkamos veiklas planuoti (vykdyti darbus) būtų galima tik tuo atveju, jei jos neprieštaruoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo ir pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353, nuostatoms.

7. Inžinerinės infrastruktūros plėtra ir rekonstrukcija vykdoma atsižvelgiant į prioritetingos savivaldybės urbanistinės plėtros teritorijas. Inžinerinės infrastruktūros plėtros ir rekonstrukcijos principai, tiesiogiai siejami su gyventojų aprūpinimu kokybiškais vandentvarkos paslaugomis, nuotekų tvarkymo reglamento nuostatų įgyvendinimu, saugios gyvenamosios aplinkos užtikrinimu.

8. Preliminarus prioritetingos savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas lėšų poreikis pateiktas žemiau esančioje lentelėje. Lentelėje pateiktas orientacinis/preliminarus lėšų poreikis, kuris infrastruktūros įgyvendinimo metu gali ženkliai skirtis dėl pasikeitusių/patikslintų darbų apimčių bei ekonominės aplinkos. Konkrečios darbų apimtys bei numatomas investicijų poreikis turės būti konkretizuojamas techninių projektų rengimo metu pagal išduotas projektavimo sąlygas.

5.11.2. lentelė. Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros įgyvendinimui reikalingas preliminarus lėšų poreikis

Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra	I plėtros etapas, tūkst. Eur.	II plėtros etapas, tūkst. Eur.
Inžinerinės infrastruktūros vystymas	1 472,0	4 164,8
Susisiekimo infrastruktūros vystymas	4 103,0	12 433,3
Socialinės infrastruktūros vystymas	705,0	-
Viso:	6 280,0	16 598,1

9. Infrastruktūros išvystymo preliminarus lėšų poreikis, nustatytas vadovaujantis „Statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamieji ekonominiai rodikliai pagal 2023 m. balandžio mėn. kainas“. Šie sustambinti statinių statybos skaičiuojamųjų kainų rodikliai skirti naudoti planuojant investicijų poreikį statinių statybos darbams, kai nėra parengti detalizuoti projektiniai sprendiniai. Statybos kainos skaičiavimuose yra numatyti ir įskaičiuoti visi kaštai, kurie paprastai bus patiriami statinio statybos procese: tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, taip pat pridėtinės vertės mokestis.

6. GAMTINĖS APLINKOS APSAUGOS SPRENDINIAI

6.1. Gamtinio kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga

1. Bendrąją šalies teritorijos gamtinio kraštovaizdžio įvairovės (jo geogenetinio fondo) apsaugos sistemą užtikrina specialus, pagal LR Saugomų teritorijų įstatymą įsteigtą konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančių)¹³ bei kompleksinių¹⁴ saugomų teritorijų tinklas.

2. LR Saugomų teritorijų valstybės kadastro duomenimis planuojamoje Rumšiškių miestelio teritorijoje gamtinio kraštovaizdžio įvairovės apsaugą vykdančias saugomas teritorijas atstovauja kompleksinė saugoma teritorija - Kauno marių regioninis parkas (dalis). Kitų saugomų teritorijų ir gamtos paveldo objektų nėra. *Kauno marių* regioninis parkas planuojamoje teritorijoje užima 51,4% jos ploto ir supa Rumšiškių miestelį iš vakarinės ir pietinės pusių.

3. *Kauno marių* regioninis parkas įsteigtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo 1992 m. rugsėjo 24 d. nutarimu Nr. I–2913 „Dėl regioninių parkų ir draustinių įsteigimo“, siekiant išsaugoti unikalų Kauno marių tvenkinio kraštovaizdžio kompleksą, didžiąsias atodangas, užlietas Nemuno intakų žiotis, unikalų Pažaislio vienuolyno architektūrinį kompleksą, Kauno marių gamtinės ekosistemos stabilumą, biotos komponentus, ypač vertingą Gastilionių mišką su miegapelių populiacija bei kultūros paveldo vertybes, jas tvarkyti ir racionaliai naudoti.

LR vyriausybės 2016 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu NR. 829 „Dėl Kauno marių regioninio parko ir jo zonų bei buferinės apsaugos zonos ribų plano patvirtinimo“ (TAR galiojanti suvestinė redakcija nuo 2022-10-22) parko teritorija, pagal gamtos ir kultūros vertybes, jų pobūdį, apsaugos formas ir naudojimo galimybes yra skirstoma į: konservacinio prioriteto, ekologinės apsaugos prioriteto, rekreacinio prioriteto, kitos paskirties prioriteto ir edukacinę bei muziejinę funkcines zonas. Planuojamoje teritorijoje esančioje regioninio parko dalyje skiriamos: konservacinio, ekologinės apsaugos, rekreacinio prioriteto, edukacinė funkcinės zonos bei regioninio parko buferinės apsaugos zona. Buferinės apsaugos zona planuojamoje teritorijoje yra išskirta šiaurės rytiniame regioninio parko pakraštyje - *Pravienos* hidrografinio draustinio gretimybėje.

Veiklą Kauno marių regioniniame parke reglamentuoja Kauno marių regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-624 (TAR galiojanti suvestinė redakcija nuo 2023 01 14); Kauno marių regioninio parko nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ (nauja redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2023 m. liepos 12d. nutarimu Nr.561) bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimai. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą kompleksinėje saugomoje teritorijoje – *Kauno marių regioniniame parke* reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.

¹³ Konservacinės apsaugos prioriteto (išsaugančios) teritorijos – teritorijos, kuriose saugomi unikalūs arba tipiški gamtinio ir (ar) kultūrinio kraštovaizdžio kompleksai bei objektai ir biologinė įvairovė.

¹⁴ Kompleksinės saugomos teritorijos – gamtiniu ir (ar) kultūriniu vientisumu pasižyminčios teritorijos, kuriose pagal bendrą apsaugos, tvarkymo ir naudojimo programą sujungiamos įvairių apsaugos kryptų prioritetų, taip pat rekreacinės ir ūkinės zonos.

Kauno marių regioninio parko funkcinį zonų ribomis bei parko kraštovaizdžio tvarkymo zonų ribomis, nustatytomis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plane yra vadovujamasi nustatant Rumšiškių miestelio vystymo funkcines zonas bei teritorijų tvarkymo ir naudojimo reikalavimus.

Vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendiniais (VII skyrius) Rumšiškių buferinės apsaugos zonoje, siekiant išsaugoti reprezentacinę erdvę Lietuvos liaudies buities muziejaus prieigose, draudžiama statyti statinius, aukštesnius kaip 9 metrai (žr. teksto sk. 2.3 ir sk. 9).

Kauno marių regioninio parko bei parko funkcinį zonų ir buferinės apsaugos zonos ribos teikiamos grafinės dalies brėžiniuose, 6.1.1 pav., informacija 6.1.1 lentelėje.

Regioniniai parkai

Funkcinio prioriteto zonos	
Konservacinio prioriteto	▨ Draustiniai
Ekologinės apsaugos prioriteto	▨
Rekreacinio prioriteto	▨
Ekosistemų atkūrimo	▨
Buferinės apsaugos zonos	▨
Kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškai	●

6.1.1 pav. Planuojamos teritorijos padėtis saugomų teritorijų ir kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų atžvilgiu (šaltinis: <https://stk.am.lt>.)

6.1.1 lentelė. Saugomos teritorijos

Saugomų teritorijų grupė	Saugomos teritorijos pavadinimas	Plotas/dalis planuojamoje teritorijoje (ha)	Paskirtis
VALSTYBINIAI PARKAI	1.KAUNO MARIŲ REGIONINIS	9851,9 /685,2	Išsaugoti vertingiausias gamtinius kompleksus ir objektus, kultūros paveldo objektus ir vietas, savitą Kauno marių gamtinį ir kultūrinį kraštovaizdį, vertingas (tipiškas ir unikalias) ekosistemas, juos tvarkyti ir racionaliai naudoti, sudaryti sąlygas darniai teritorijos raidai
VALSTYBINIO PARKO DRAUSTINIAI	1.1 Pravienos hidrografinis	72,4 /26,6	Išsaugoti Pravienos upelio, jo intakų hidrografinę struktūrą, gamtinį kraštovaizdžio pobūdį;
	1.2 Kauno marių kraštovaizdžio	3353,1 /396,3	Išsaugoti Kauno marių centrinės erdvės su aukštais Nemuno slėnio šlaitais, didžiosiomis atodangomis Rumšiškių miške kraštovaizdį, slėnio šlaitams būdingų augaviečių miškus, išsaugoti ir eksponuoti archeologijos vertybes (Samylų piliakalnį su gyvenvietę, Samylų II piliakalnį, Viršužiglio dvarvietę, Dovainonių, Kapitoniškių pilkapynus, Dovainonių, Kapitoniškių piliakalnį) bei vienkieminio kaimo teritorijos užstatymo pobūdį Kapitoniškėse
	1.3 Gastilionių botaninis zoologinis	299,2 /1,3	Išsaugoti būdingą senovinių aliuvinių lygumų augaviečių mišką, Paežerio ežerą, Europos Bendrijos svarbos 9050 Žolių turtingų eglynų, 9080 *Pelkėtų lapuočių miškų, 9160 Skroblynų, 91D0 *Pelkinių miškų, 9020 *Plačialapių ir mišrių miškų buveines, saugomų paukščių rūšis (jūrinius erelius, juduosius peslius, vištvanagius, mažuosius erelius rėksnius) ir vieną unikaliausių Rumšiškių miško zoologinių vertybių – ypač retų Lietuvoje žinduolių – didžiųjų miegapelių populiaciją.
KITOS VALSTYBINIO PARKO ZONOS	2. Ekologinės apsaugos prioriteto (1 zona)	60,2 / 27,2	Užtikrinti bendrąją ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, išsaugoti geokologiškai svarbių gamtinio kraštovaizdžio kompleksų aplinką
	3. Rekreacinio prioriteto (Rumšiškių)	16,2 / 16,2	Vykdyti su rekreacine funkcija susijusias veiklas
	4. Edukacinė, muziejinė (1 zona)	219,2 /217,7	Edukacinės veiklos vykdymas (Lietuvių liaudies buities muziejus)
VISO:		685,2 51,4% planuojamos teritorijos ploto	

4. Kitų saugomų teritorijų ir gamtos paveldo objektų planuojamoje teritorijoje nėra. Planuojama teritorija vakarinėje dalyje ribojasi su geomorfologiniu gamtos paveldo objektu – *Gastilionių gūbrys*, kitas artimiausias gamtos paveldo objektas – *Rumšiškių miško qžuolas* yra į vakarus apie 0,2 km atstumu (6.1.1 pav.). Valstybinės geologijos informacinės sistemos (GEOLIS) duomenimis planuojamoje teritorijoje, Kauno marių regioniniame parke yra vienas geotopas¹⁵ – *Rumšiškių šaltinis* (6.1.2 pav.). Rumšiškių

¹⁵ Geotopas - saugomas ar saugotinas, tipiškas ar unikalus geologinės, geomorfologinės ar geokologinės svarbos erdvinis objektas geosferoje vertingas mokslui ir pažinimui.

miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose sudaromos sąlygos geotopo apsaugai ir pažintiniam lankymui – jis patenka į miškų ir miškingų teritorijų funkcinę zoną saugomoje teritorijoje (M-2s).

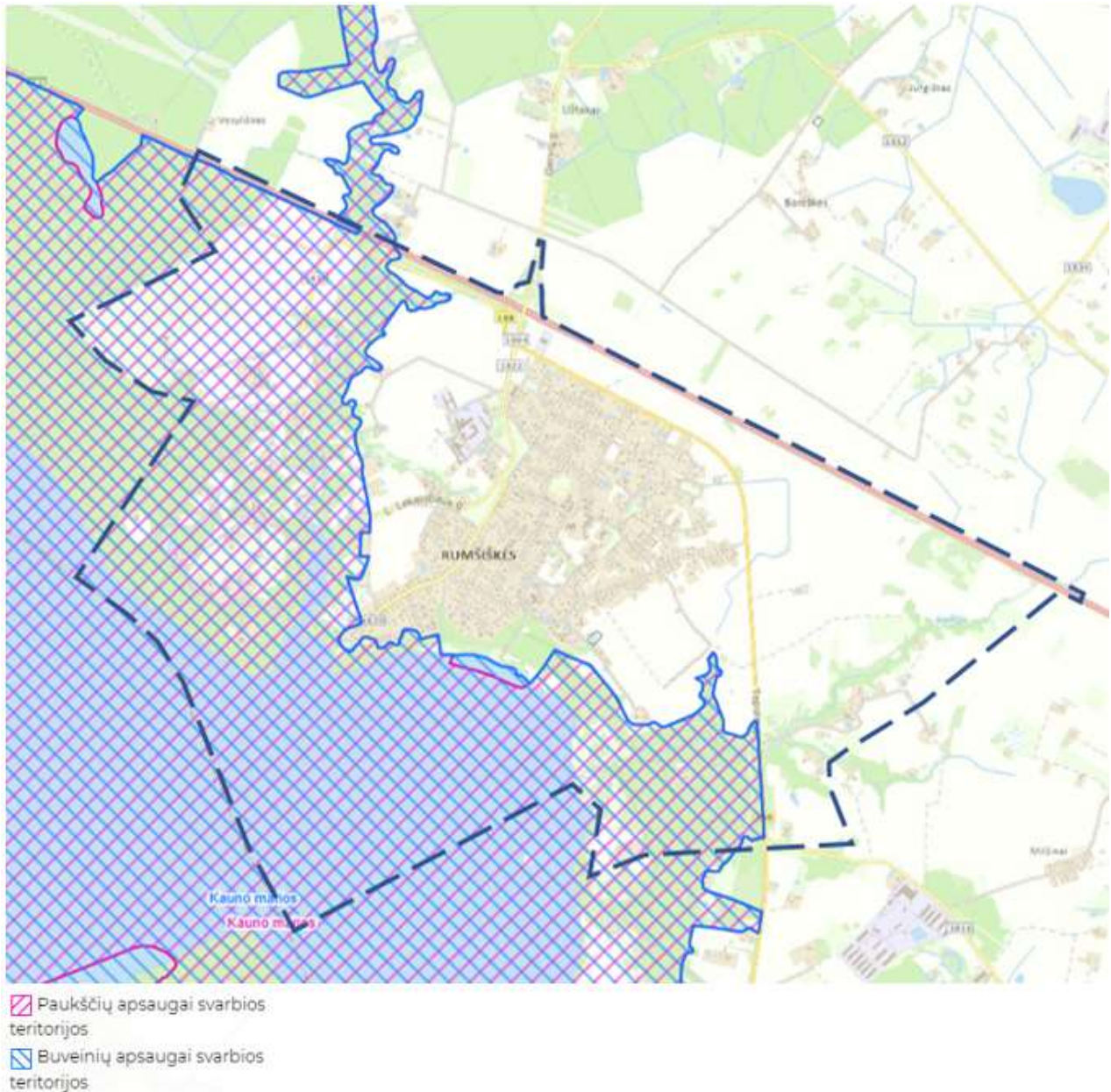
6.1.2 pav. Ištrauka iš geotopų žemėlapių (šaltinis: Lietuvos geologijos tarnyba www.lgt.lt).

5. Nacionaliniame kraštovaizdžio tvarkymo plane (NKTP), kurio sprendiniai yra integruoti į naują LR bendrąjį planą, saugomų teritorijų tinklo plėtra Rumšiškių miestelio teritorijoje ir jos gretimybėse nenumatoma. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo apimtyje ypač saugomų teritorijų tinklo plėtros pasiūlymai neteikiami, nes tai yra specialaus aplinkosauginio planavimo dokumentų tikslas. Įstatymų numatyta tvarka gali būti steigiamos naujos saugomos teritorijos, gamtos paveldo objektai. Tai atliekama neinicijuojant Bendrojo plano keitimo procedūros.

6. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymais patvirtintus Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų arba jų dalių, kuriose yra buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, į planuojamos teritorijos ribas patenka dvi „Natura 2000“ teritorijos (6.1.2 lentelė, teritorinė lokalizacija 6.1.3 pav. ir grafines dalies brėžiniuose). Kitų „Natura 2000“ teritorijų artimose Rumšiškių miestelio apylinkėse nėra.

6.1.2 lentelė. „Natura 2000“ teritorijos

Eil. Nr.	Teritorijos pavadinimas	Teritorijos grupė / ES kodas	Aptinkama europinės svarbos saugomų rūšių paukščių / Aptinkamos Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės, augalų ir gyvūnų rūšys	Plotas/dalis planuojamoje teritorijoje (ha)
1.	Kauno marios	PAST / LTKAUB008	Juodasis peslys (<i>Milvus migrans</i>), plovinė vištelė (<i>Porzana parva</i>), tulžis (<i>Alcedo atthis</i>)	8294,3 / 673,0
2.	Kauno marios	BAST / LTKAU0007	5130 Kadagynai, 6210 Stepinės pievos, 7220 Šaltiniai su besiformuojančiais tufais, 8220 Silikatinių uolienu atodangos, 9010 Vakarų taiga, 9050 Žolių turtingi eglėnai, 9070 Medžiais apaugusios ganyklos, 9180 griovų ir šlaitų miškai, kartuolė, kūdrinis pelėausis, niūriaspalvis auksavabalys, purpurinis plokščiavabalys, salatis, ūdra	9020,6 / 676,2

6.1.3 pav. Planuojamos teritorijos padėtis „Natura 2000“ teritorijų atžvilgiu (šaltinis: <http://stk.am.lt>).

Natura 2000“ teritorijose turi būti garantuojama, kad ekologinė vertė, dėl kurios jos buvo įjungtos į „Natura 2000“ tinklą, nebus pabloginta. Buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų apsaugos režimas nustatomas subalansuotomis priemonėmis: išsaugojimo (konservacinėmis), prevencinėmis priemonėmis, teritorijų planavimo dokumentų bei planų sprendiniais, taip pat vertinimo priemonėmis, nustatančiomis projektų poveikį buveinių apsaugai svarbioms teritorijoms. Teritorijų naudojimas žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės ar kitais tikslais išlaikomas ankstesnių apimčių, jeigu jis nedaro neigiamo ilgalaikio poveikio natūralioms buveinėms ir rūšims. Ūkinių veiklų nesiekama apriboti, jeigu jos vykdomos pagal teisės aktų reikalavimus, o nauji planai ir projektai rengiami bei įgyvendinami atlikus tinkamą išankstinį įvertinimą.

Europos Bendrijos svarbos buveinių (BAST) ar paukščių apsaugai (PAST) svarbių teritorijų naudojimą bei apsaugą reglamentuoja LR laukinės gyvūnijos įstatymas, LR laukinės augalijos įstatymas, LR saugomų gyvūnų, augalų, grybų rūšių ir bendrijų įstatymas, tvarkymo ypatumus nustato Vyriausybės patvirtinti Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniai galioja tiek, kiek neprieštarauja veiklą „Natura 2000“ teritorijose reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.

7. Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJOS žemėlapis (geoportal.lt) duomenimis planuojamoje teritorijoje yra natūralių saugotinių **pievų buveinių** – 6510 Šienaujamo mezofitų pievų, 6210 Stepinių pievų ir **miškų buveinių** - 9070 Medžiais apaugusių ganyklų, 9180* Griovų ir šlaitų miškų (žr. 6.1.4 pav., grafinės dalies brėžiniuose“). Minėtos buveinės yra Kauno marių regioninio parko ribose, kur patenka į edukacinę (Lietuvių liaudies buities muziejus), Pravienos hidrografinio ir Kauno marių kraštovaizdžio draustinių funkcinio prioriteto zonas.

6.1.4 pav. Ištrauka iš Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJOS žemėlapis (geoportal.lt).

Veiklą šiose teritorijose reglamentuoja „Bendrieji buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatai“. Europos bendrijos svarbos buveinėms taikomi šie apribojimai:

6210 Stepinių pievų buveinėse:

- negali būti eksploatuojamos naudingosios iškasenos;
- negali būti įveisiamas miškas ar sodinami pavieniai medžiai ir krūmai, keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, nupjaunami kupstai, suariami ar kitaip keičiami žolynai;
- negali būti keičiamas hidrologinis režimas, tiesinamos upelių vagos, įrengiami tvenkiniai, dambos, polderiai;
- skatinama šienauti, ganyti gyvulius saugomų teritorijų planavimo dokumentuose nustatytu intensyvumu.

6510 Šienaujamy mezofitų pievų buveinėse:

- negali būti įveisiamas miškas, sausinamos, suariamos pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama, kalkinamas dirvožemis ar kitaip keičiamos natūralios pievos;
- skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

9070 Medžiais apaugusių ganyklų buveinėse:

- negali būti suariamos ir sausinamos pievos bei ganyklos;
- negali būti iškertami pavieniai medžiai ir krūmai, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas priemones, taip pat negali būti šalinama buveinėse susidaranti negyva (stambesnė kaip 30 cm skersmens plačialapių medžių) mediena;
- negali būti įveisiamas miškas;
- negali būti keičiamos natūralios pievos, įsėjamos kultūrinės žolės, tręšiama;
- skatinama šienauti, ganyti gyvulius, reguliuoti savaiminį medžių ir krūmų plitimą.

9180* Griovų ir šlaitų miškų buveinėse:

- negali būti ardoma miško paklotė, žolių, samanų, kerpių ar krūmokšnių danga, išskyrus saugomų teritorijų planavimo dokumentuose numatytus atvejus (reikalavimas netaikomas, jeigu miško paklotės suardymo neįmanoma išvengti vykdant leistiną medienos ruošą).

Žymėjimas (*) nurodo Europos Bendrijos svarbos prioritetinius buveinių tipus.

8. LR Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinės sistemos „Lietuvos teritorijos natūralioje gamtinėje aplinkoje gyvenančių ar laikinai esančių saugomų laukinių gyvūnų, augalų ir grybų rūšių informacinė sistema“ duomenimis (gauti 2023 10 11 skaitmeniniai duomenys saugomų rūšių informacinės sistemos) planuojamoje teritorijoje yra registruota 17 saugomų rūšių radaviečių¹⁶ ir augaviečių¹⁷, tame tarpe 12 radaviečių ir 5 augavietės, Informacija apie saugomų rūšių radavietes ir augavietes bei jų padėtį planuojamoje teritorijoje pateikiama 6.1.3 lentelėje ir 6.1.5 pav..

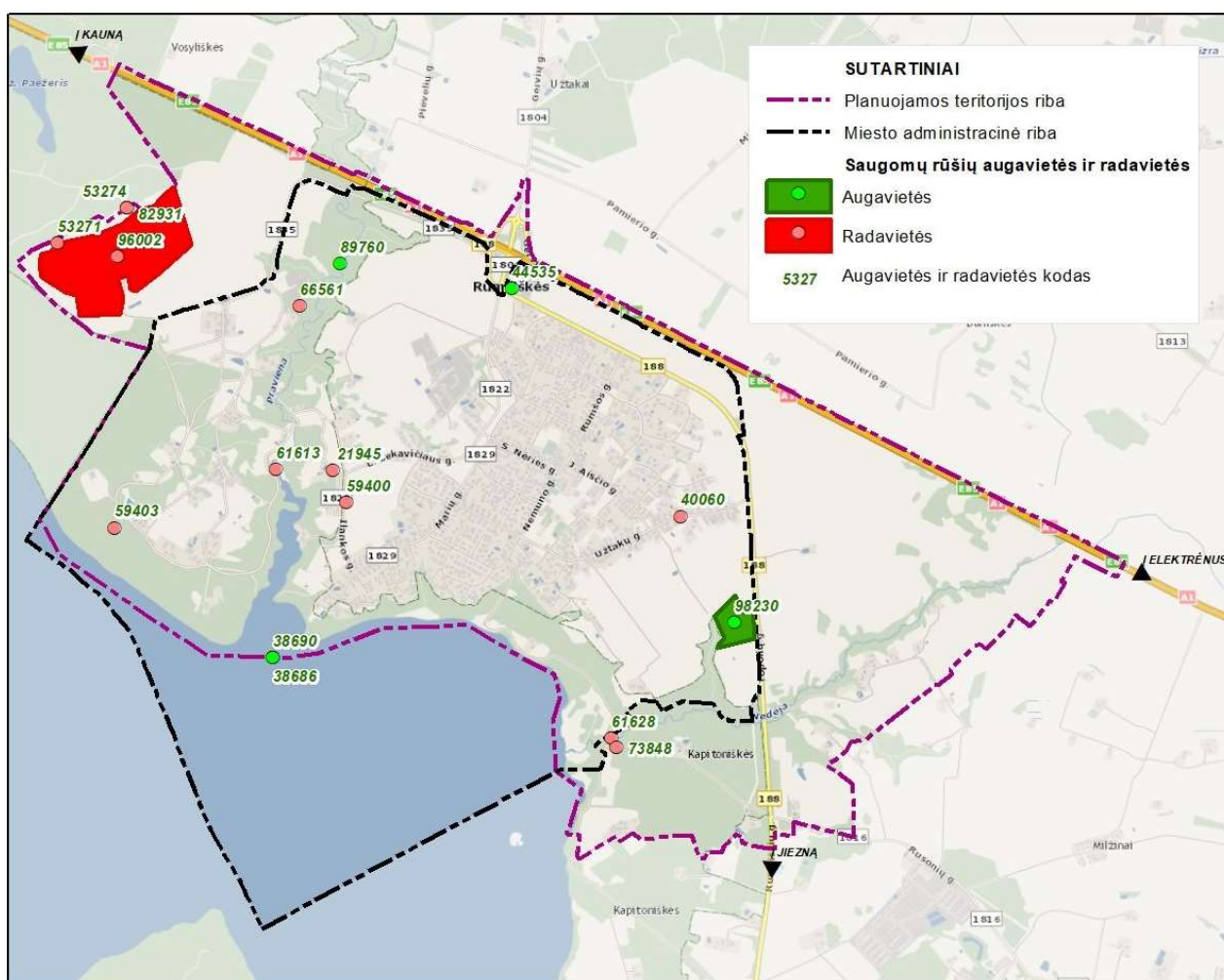
6.1.3 lentelė. Teritorijoje aptinkamų saugomų rūšių radaviečių ir augaviečių sąrašas (šaltinis: Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenys, gauti 2023 10 11).

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	ID*	Stebėjimo data
<i>Augavietės</i>				
1.	Plačialapė plikūnė	<i>Porella platyphylla</i>	38690	1998/06/24
2.	Paprastasis kardelis	<i>Gladiolus imbricatus</i>	98230	2004/ 06/01
3.	Miškinė dirsuolė	<i>Bromopsis benekenii</i>	89760	1956/06/23
4.	Plačialapė plikūnė	<i>Porella platyphylla</i>	38686	1956/08/11
5.	Smiltyninis gvazdikas	<i>Dianthus arenarius</i>	44535	1956/06/23

¹⁶ Radavietė – geografinė vieta ar plotas, kuriuose aptinkama (pastebima) ar kitaip nustatoma gyvūnų rūšių individų

¹⁷ Augavietė – augalų ir grybų, jų populiacijų natūrali augimo vieta.

Eil. Nr.	Rūšis (lietuviškas pavadinimas)	Rūšis (lotyniškas pavadinimas)	ID*	Stebėjimo data
<i>Radavietės</i>				
6.	Didysis auksinukas	<i>Licaena dispar</i>	53274	2007/06/20
7.	Ūdra	<i>Lutra lutra</i>	61628	1991/12/31
8.	Baltamargė šaškytė	<i>Euphydryas maturna</i>	73848	2010/06/29
9.	Rudasis nakviša	<i>Nyctalus noctula</i>	21945	2016/05/15
10.	Baltasis gandras	<i>Ciconia ciconia</i>	40060	2009/08/21
11.	Baltasis gandras	<i>Ciconia ciconia</i>	66561	2009/8/21
12.	Niūriaspalvis auksavabalis	<i>Osmoderma barnabita</i>	96002	2019/01/21
13.	Didysis auksinukas	<i>Lycaena dispar</i>	53271	2015/06/24
14.	Šermuonėlis	<i>Mustela erminea</i>	59400	1991/13/31
15.	Šermuonėlis	<i>Mustela erminea</i>	59403	1991/12/31
16.	Ūdra	<i>Lutra lutra</i>	61613	1991/12/31
17.	Akiuotasis satyras	<i>Lopinga achine</i>	82931	2007/06/20

6.1.5 pav. Saugomų rūšių augavietės ir radavietės planuojamoje teritorijoje (schema parengta naudojant SRIS duomenis, gautus 2023 10 11).

Didžioji dalis planuojamoje teritorijoje registruotų saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių telkiasi kompleksinės saugomos teritorijos – Kauno marių regioninio parko ribose, kur jų apsaugą reglamentuoja šio parko planavimo dokumentai bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose, reikalavimai.

9. „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapis“¹⁸ duomenimis planuojamoje teritorijoje 35,9 ha (2,7% ploto) užima *natūralios pievos ir ganyklos* (žr. grafinėje dalyje). Teritorijoje išskirtų *natūralių pievų ir ganyklų* bei EB svarbos natūralių saugotinių *pievų buveinių* (6510 Šienaujamos mezofitų pievos, 6210 Stepinės pievos) lokalizacija sutampa. Natūralioms pievoms ir ganykloms taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 96 straipsnio reikalavimai.

10. Planuojamoje teritorijoje esantys melioruotų žemapelkių plotai nėra įtraukti į „Natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapi“, todėl šiuo atveju nėra taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos.

11. Siekiant išvengti ir / ar sumažinti Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių poveikį planuojamoje teritorijoje aptinkamoms saugomų rūšių augavietėms ir radavietėms, Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, natūralioms pievoms ir ganykloms nustatomas reglamento reikalavimas: įgyvendinant Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį saugomoms rūšims registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (naudojant aktualius duomenis), Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, natūralioms pievoms ir ganykloms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės. Nustatomas tvarkymo ir naudojimo reikalavimas pateikiamas teksto 9 sk. „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ V dalyje „Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“.

12. Paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos yra nustatomos vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (toliau Tvarkos Aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 540 (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr. D1-293 redakcija). Tvarkos Aprašu vadovaujama nustatant paviršinių vandens telkinių apsaugos zonas ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytame plane, žemėlapyje ir (ar) schemeje, nerengiant teritorijų planavimo dokumento ar žemės valdos projekto. Veiklą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir pakrančių apsaugos juostose reglamentuoja Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 99 ir 100 straipsnių reikalavimai. Vandens telkiniai naudojami, reguliuojami, tvarkomi ir prižiūrimi Lietuvos Respublikos Vandens įstatymo, Saugomų teritorijų įstatymo, Melioracijos įstatymo nustatyta tvarka.

Įgyvendinant bendrojo plano keitimo sprendinius - rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus turi būti vadovaujama Tvarkos Aprašo reikalavimais, pakrančių apsaugos juostos ir zonos lokalizuojamos naudojant patvirtinto paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų žemėlapiu¹⁹

¹⁸ <https://biomon.lt/szns>. Kaišiadorių rajono savivaldybės natūralių pievų ir ganyklų, pelkių ir šaltinynų žemėlapis patvirtintas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2023–10–12 įsakymu Nr. V-105.

¹⁹ Lietuvos Respublikos teritorijos paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų žemėlapis M 1:10000 (nepatvirtintas projektas). Žemėlapij sudaro erdviųjų duomenų rinkinys, kuriame pateikta paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų ribų geometrija. Žemėlapyje nurodytų paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų dydžiai nustatyti vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu 2022 m. rugsėjo 2 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-293. Žemėlapiu sudarymo,

duomenis. Patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, žemės valdos projektų, statinių projektų sprendiniai, susiję su veiklos reglamentavimu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ir paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose lieka galioti. Nustatomas tvarkymo ir naudojimo reikalavimas pateikiamas teksto 9 sk. „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ V dalyje „Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“.

13. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnių nuostatų reikalavimais Bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatoma, jog plėtra teritorijose, kurios vadovaujantis potvynių grėsmės ir rizikos nuolat atnaujinamais žemėlapiais²⁰, patenka į užliejamas teritorijas, gali būti vykdoma tik įrengus priemones nuo užliejimo, įvertinant poveikį saugomoms teritorijoms bei kitoms gamtinėms vertybėms. Nustatomas tvarkymo ir naudojimo reikalavimas pateikiamas teksto 9 sk. „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ V dalyje „Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“.

14. Vadovaujantis Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu (integruota LR bendrojo plano dalis) vakarinė teritorijos dalis patenka į ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealą – *Nemuno klonis ties Kauno mariomis*. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose taikomi vizualinės apsaugos reikalavimai: riboti negyvenamųjų pastatų užstatymo plotą žemės sklype. Konkrečiame žemės sklype pastatais užstatytas plotas negali viršyti 500 kv. m., o tūris – 5000 kub. m. Nustatomas tvarkymo ir naudojimo reikalavimas pateikiamas teksto 9 sk. „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ V dalyje „Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“.

15. Aplinkos ministerijos tinklalapyje²¹ skelbiamo vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškų sąrašo (patvirtintas LR aplinkos ministro 2017-10-31 įsakymu Nr. D1-885 (nauja redakcija patvirtinta LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. D1-157), kaip Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengimo tvarkos aprašo 2 priedas) duomenimis planuojamoje teritorijoje yra vienas vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taškas - *Lietuvos etnografijos muziejaus apžvalgos bokštas* (žr.6.1.1 pav. ir grafines dalies brėžiniuose). Šio taško aplinkoje turi būti užtikrinama apsauga nuo vizualinės taršos. Planuojant veiklą, susijusią su aukštų statinių statyba turi būti vertinamas planuojamos ūkinės veiklos poveikis iš taško matomo vaizdo kokybei, vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei Poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo nuostatomis. Nustatomas tvarkymo ir naudojimo reikalavimas pateikiamas teksto 9 sk. „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ V dalyje „Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“.

6.2. Gamtinio karkaso teritorijos

jo tvirtinimo ir keitimo tvarką nustato Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostų, pelkių ir šaltynų, natūralių pievų ir ganyklų, [melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonų planų, žemėlapių ir (ar) schemų rengimo (kai nerengiamas teritorijų planavimo dokumentas ar žemės valdos projektas) ir tvirtinimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2022 m. lapkričio 11 d. aplinko ministro įsakymu Nr. D1-355/3D-680.

²⁰ Žemėlapiai patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. D1-655 (nauja redakcija nuo 2022–05-26) „Dėl potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“ ir nuolat atnaujinami.

²¹ Taškai pateikiami žemėlapyje, kurio nuoroda: <https://vst-t.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=80388c28c00845d9a9792bb01cd936df>.

6.2.1. Bendrosios nuostatos

1. LR Saugomų teritorijų įstatyme įteisinta gamtinio karkaso samprata - **gamtiniu karkasu suprantamas vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų.**

2. Gamtinio karkaso nustatymą formuoja siekiai:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą.

3. Gamtinis karkasas savo kraštovarkine esme yra sudėtinga erdvinė sistema ir apjungia įvairių funkcijų prioriteto bei pagrindinės tikslinės paskirties, o taip pat skirtingo naudojimo ir apsaugos režimo teritorijas - gamtinius rezervatus, gamtinius bei kompleksinius draustinius, valstybinius parkus, apsaugos zonas bei saugomus gamtos išteklių sklypus, įvairias rekreacines, miškų ūkio, taip pat tausojančio agrarinio ūkininkavimo zonas. Neaplenkia jis miestų ir miestelių (urbanizuotų) teritorijų, tik šiuo atveju svarbiausioji jo paskirtis - reguliuoti kraštovaizdžio urbanizacijos ir technogenizacijos plėtrą, saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius, saugoti ir įveisti želdynus bei želdinius. Būtina pabrėžti, kad gamtinis karkasas, kaip ekokompensacinė sistema yra objektyvus teritorinis kompleksas, kuris funkcionuoja nepriklausomai nuo žmogaus ar jo sukurtų institucijų norų.

4. Gamtinį karkasą sudaro:

1) *geoekologinės takoskyros* – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

2) *migraciniai koridoriai* – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija.

3) *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai* – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms.

5. Pagal svarbą skiriamos europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinis karkasas.

6. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugą, tvarkymą, naudojimą ir planavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos miškų įstatymas,

Lietuvos Respublikos žemės įstatymas, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas, Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir kiti įstatymai, LR aplinkos ministro įsakymas „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, kiti teisės aktai ir Gamtinio karkaso nuostatai.

7. Gamtinio karkaso reglamentas teritoriškai diferencijuojamas pagal į jo sudėtį patenkančių žemės naudmenų ūkines kategorijas. Gamtinio karkaso teritorijose skatinama veikla, kuria užtikrinama kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra, saugomas natūralus kraštovaizdžio pobūdis, palaikoma ir didinama gamtinė įvairovė, vykdomi rekultivacijos bei renatūralizacijos darbai. Gamtiniam karkasui priklausančiose konservacinės, miškų, žemės ūkio ir kitos - rekreacinės paskirties teritorijose draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (*TIPK*) leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus. Leidžiama veikla, kuri užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, atkuria pažeistas ekosistemas ir yra vykdoma pagal teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytais veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant miškotvarkos, žemėtvarkos projektus bei kitus teritorijų planavimo dokumentus.

6.2.2. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijos ir jų geoekologinis potencialas

8. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose, laikantis tęstinumo principo, yra teikiama Rumšiškių miestelio bendrojo plano sprendiniuose (2014 m.)²² nustatyta gamtinio karkaso struktūra, kuri buvo išskirta įvertinus padėtį regioninėje gamtinio karkaso sistemoje, miestelio teritorinės sąrangos ypatumus, potencialių gamtinio karkaso teritorijų būklę. Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra atlikta gamtinio karkaso teritorinės sistemos detalizacija bei tikslinimas įvertinant Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius²³:

- BP 2014 vartotų gamtinio karkaso sąvokų ir struktūros koregavimas taip, kaip yra nustatyta LR saugomų teritorijų įstatyme (šeštas skirsnis, 22 straipsnis) ir Gamtinio karkaso nuostatuose;
- BP 2014 nustatytų gamtinio karkaso teritorijų priskyrimas (grafinės dalies brėžinyje) atitinkamoms gamtinio karkaso sudedamosioms dalims – migraciniams koridoriams ir geosistemų vidinio stabilizavimo arealams;
- Įvertinant Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinius: Rumšiškių geosistemų vidinio stabilizavimo arealo ribų praplėtimas iki Pravienos migracinio koridoriaus; Nedėjos migracinio koridoriaus išorinių ribų koregavimas atsisakant vienos iš jo atšakų;
- gamtinio karkaso teritorinės sistemos papildymas trūkstamomis vietinės svarbos migracinių koridorių atkarpomis (dešiniojo bevardžio Nedėjos intako);

²² Rengiant Rumšiškių miestelio bendrąjį planą (2014 m.) gamtinio karkaso teritorijos buvo lokalizuotos vadovaujantis Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane (2010 m.) suformuotu gamtinio karkaso teritoriniu modeliu.

²³ Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitime (2021 m.) planuojamos teritorijos gamtinio karkaso teritorijų lokalizacija yra patikslinta lyginant su anksčiau rengtais teritorijų planavimo dokumentais.

- išorinių gamtinio karkaso teritorijų ribų detalizavimas, atsižvelgiant į žemėnaudos ypatumus, reljefą, teritorijų geoekologinį potencialą; atskirųjų želdynų ir kitų želdinių išsidėstymą;
- Susietumo su Kaišiadorių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatytomis gamtinio karkaso teritorijomis užtikrinimas.

9. Planuojamoje Rumšiškių miestelio teritorijoje išskiriamas gamtinio karkaso teritorijas, turinčias kompensuoti urbanistinio – ūkinio vystymo poveikį, atstovauja *geosistemų vidinio stabilizavimo arealai -vietinės reikšmės (s) ir migraciniai koridoriai - nacionalinės (M') ir vietinės reikšmės (m)* (6.2.1 lentelė, 6.2.1 pav.).

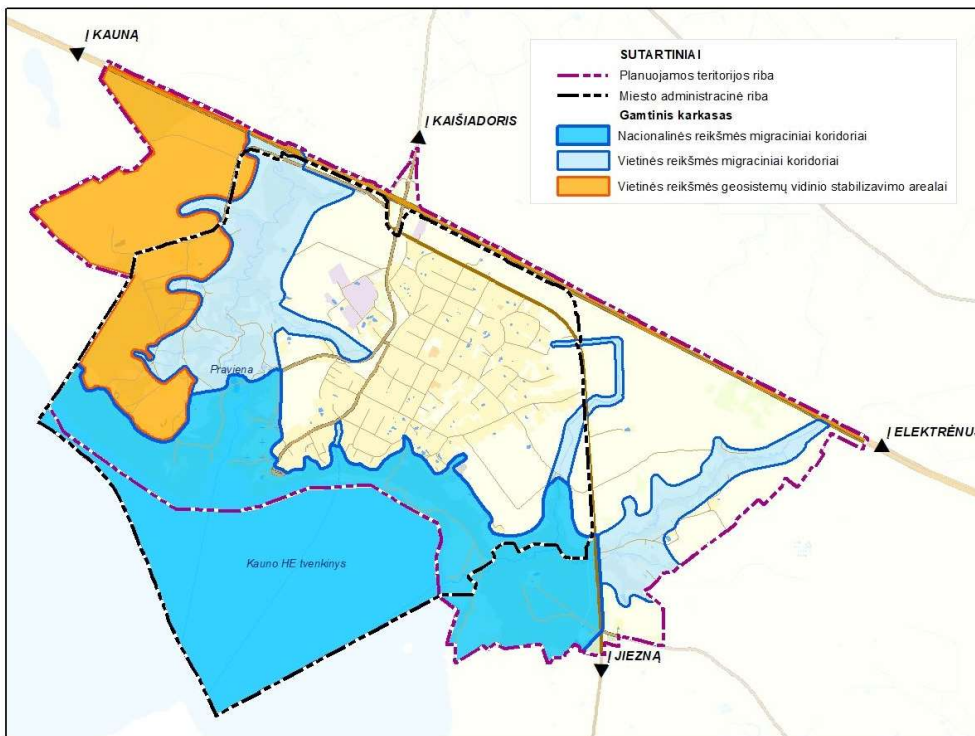
Geosistemų vidinio stabilizavimo arealams Rumšiškių miestelio gamtiniame karkase priskiriamos šios teritorijos:

- Vietinės reikšmės (s) Rumšiškių miško arealas.

Migraciniams koridoriams Rumšiškių miestelio gamtiniame karkase priskiriami šie slėnių teritorijų ruožai:

- Nacionalinės reikšmės (M') Nemuno migracinio koridoriaus atkarpa, apimanti Kauno marių akvatoriją ir ją supančius Nemuno slėnio šlaitus;
- Vietinės reikšmės (m) Pravienos, Nedėjos ir jų intakų migracinių koridorių atkarpos.

10. Planuojamoje Rumšiškių miestelio teritorijoje išskirtos gamtinio karkaso teritorijos užima 60,1% teritorijos ploto (6.2.1 lentelė). Struktūriškai gamtinio karkaso teritorijų tarpe didžioji ploto dalis tenka *migraciniams koridoriams* (77,5%).

6.2.1 pav. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinis karkasas.

6.2.1 lentelė. Gamtinio karkaso teritorijos planuojamoje Rumšiškių miestelio teritorijoje.

Gamtinio karkaso teritorijos	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto	% miestelio ploto (1332,3 ha)
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI (nacionalinės (M⁴) ir vietinės (m) reikšmės)</i>	620,9	77,5	46,6
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI (vietinės (s) reikšmės)</i>	180,4	22,5	13,5
VISAS GAMTINIS KARKASAS:	801,3	100	60,1

11. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatyta gamtinio karkaso teritorinės sistemos lokalizacija teikiama grafinės dalies brėžiniuose „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Pagrindinis brėžinys“; „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“.

12. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso paskirtis:

- *Suformuoti gamtinio - ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, kuris užtikrintų aplinkos sveikumą ir tinkamumą gyvenimui miesto teritorijoje ir medžiaginius energetinius ryšius su priemiesčio gamtinėmis teritorijomis;*
- *Sudaryti prielaidas esamai biologinei įvairovei išlaikyti ir gausinti vidinėje miesto dalyje;*
- *Išsaugoti natūralaus kraštovaizdžio fragmentus ir esamus gamtinius rekreacinius išteklius;*
- *Formuoti estetišką ir harmoningą miestelio veidą;*
- *Optimizuoti miestelio plėtrą.*

13. Siekiant užtikrinti tinkamą gamtinio karkaso teritorijų planavimą, tvarkymą, naudojimą ir darnų vystymąsi, yra atliktas Rumšiškių miestelio teritorijoje lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas. Vertinimas atliktas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatais bei Gamtinio karkaso nustatymo ir praktinio taikymo metodika (Lietuvos geografo draugija, 2016). Pagrindinė vertinimo nuostata - geoekologinis teritorijos potencialas tiesiogiai siejasi su teritorijos paviršiaus natūralumu: kuo natūralesnių žemėveikslių (žemės naudmenų) dalis areale didesnė, tuo geoekologinis potencialas aukštesnis ir priešingai – kuo arealą formuojančių žemėveikslių natūralumas mažesnis, tuo geoekologinis potencialas žemesnis. Išskiriamos vienodo geoekologinio potencialo teritorijos - santykinai vienalytės teritorijos apimančios vienodo mozaikiškumo, iš vieno žemėveikslio (žemės naudmenos) arba jų derinio suformuotą plotą.

Pagal kraštovaizdžio natūralumo laipsnį ir gebėjimą atlikti ekologinio kompensavimo funkcijas Rumšiškių miestelio gamtiniame karkase išskiriamos *patikimo, riboto, silpno, pažeisto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos*²⁴. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo vertinimas pateikiamas brėžinyje „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“, vertinimo rezultatai 6.2.2. lentelėje.

6.2.2. lentelė. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas

²⁴ Gamtinio karkaso nuostatuose teikiamas gamtinio karkaso teritorijų geoekologinio potencialo sąvokų apibrėžimas neįvertina geoekologinio potencialo arealų išskyrimo principų skirtinguose planavimo lygmenyse, todėl vertinant tenka nuostatų reikalavimus interpretuoti atsižvelgiant į vietovės (lokalaus lygmens) specifinius ypatumus.

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>			
p	Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos	152,6	19,1
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	388,1	48,4
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	61,0	7,6
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	19,2	2,4
	Viso:	620,9	77,5
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>			
p	Patikimo geoekologinio potencialo teritorijos	15,4	1,9
r	Riboto geoekologinio potencialo teritorijos	105,0	13,1
s	Silpno geoekologinio potencialo teritorijos	54,6	6,8
pž	Pažeisto geoekologinio potencialo teritorijos	5,4	0,7
	Viso:	180,4	22,5
	Iš viso:	801,3	100

14. Atlikto vertinimo rezultatai rodo, kad miesto gamtinio karkaso struktūroje 82,5% ploto tenka natūralioms ir/ar santykinai natūralioms, t. y. *patikimo* ir/ar *riboto* geoekologinio potencialo teritorijoms (6.6.2 lentelė). Tai reikia vertinti kaip labai palankią situaciją, sudarančią prielaidas tolimesniam gamtinio karkaso struktūros kokybiniam palaikymui ir gerinimui.

6.2.3. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas.

15. Gamtinio karkaso teritorijų funkcionalumo, geoekologinio potencialo patikimumo, teritorinio susietumo užtikrinimas yra vieni iš svarbiausių kraštovaizdžio apsaugos uždavinių. Gamtinio karkaso teritorijos yra itin svarbios ir miesto kraštovaizdžio savitumui. Siekiant pilnaverčio gamtinio karkaso teritorijų funkcionavimo reikalinga taikyti tam tikras kraštotvarkines priemones.

Remiantis geoekologinio potencialo vertinimu yra nustatytos šios, kraštovaizdžio natūralumo apsaugos ir formavimo tipus išreiškiančios, gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys:

- 1) išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (1),
- 2) palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas (2),
- 3) gražinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis (3),
- 4) urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas (4).

16. Įvertinant tai, kad tai pačiai tvarkymo kryptims priskirtų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės gali skirtis dėl nelygiaverčio geoekologinio ir estetinio potencialo, antropogeninio įsavinimo laipsnio, esamo bei planuojamo naudojimo pobūdžio, yra nustatomi konkretizuojantys gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai, kurie daugiau ar mažiau yra susisiję su tikslinių aplinkosauginių priemonių taikymu bei su urbanizuotoje teritorijoje svarbiomis socialinėmis - rekreacinėmis funkcijomis ir yra orientuoti į įvairaus geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijas, kurios yra faktiškai naudojamos arba bendrojo plano sprendiniais numatomos naudoti želdynų palaikymui ir tvarkymui bei rekreacinių poreikių tenkinimui.

Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai:

- a** - naujo želdyno, miško įrengimas;
- b** - esamo želdyno, miško įrengimo lygio ir būklės gerinimas;
- c** - esamo želdyno, miško įrengimo lygio ir būklės palaikymas;
- d** - kitos paskirties žemės sklypų (gyvenamos, visuomeninės, komercinės, inžinerinės ir kt.) tvarkymas užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus;
- e** - vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą;
- f** - paviršinių vandens telkinių būklės palaikymas ir gerinimas;
- g** - tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas;
- h** -pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, tame tarpe sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas;

17. Nustatytų gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo krypčių ir jas konkretizuojančių kraštovaizdžio tvarkymo tipų teritorinis išsidėstymas Rumšiškių miestelio gamtiniame karkase pateikiamas grafinėje dalyje brėžinyje „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“, vertinimo rezultatai 6.2.3. lentelėje.

6.2.3 lentelė. Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo kryptys

Indeksas brėžinyje	Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo ir apsaugos kryptys	Plotas, ha	% gamtinio karkaso ploto
<i>MIGRACINIAI KORIDORIAI</i>			
1	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	152,6	19,1
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	388,1	48,4
3	Grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	29,4	3,7
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	50,8	6,3
	Viso:	620,9	77,5
<i>GEOSISTEMŲ VIDINIO STABILIZAVIMO AREALAI</i>			
1	Išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	15,4	1,9
2	Palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas	105,0	13,1
3	Grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis	54,6	6,8
4	Urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymas	5,4	0,7
	Viso:	180,4	22,5
	Iš viso:	801,3	100

18. 1-oji tvarkymo kryptis *išlaikomas ir saugomas esamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis* nustatoma *patikimo geoekologinio potencialo* gamtinio karkaso teritorijose, išsaugojusiose natūralų (gamtinį) kraštovaizdžio pobūdį bei ekologinio kompensavimo potencialą. Ši tvarkymo kryptis Rumšiškių miestelio ribose yra lokalizuojama ištisiniais miško medynais ir / ar natūralių pievų plotais apaugusiose gamtinio karkaso teritorijose, tame tarpe plotuose, kuriuose Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių inventORIZACIJOS žemėlapiu (geoportal.lt) duomenimis yra aptiktos natūralios

saugotinos miškų ir/ar pievų buveinės. Rumšiškių miestelyje šiai tvarkymo kryptčiai (1) yra priskirta 21% lokalizuotų gamtinio karkaso teritorijų ploto.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo kryptties (1) teritorijose pagrindiniai taikytini gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipai - *esamo želdyno, miško įrengimo lygio ir būklės palaikymas (c); tikslinių priemonių, išsaugant gamtos ir kultūros paveldo vertybes, taikymas (g)*. Tais atvejais, kai tvarkymo zonoje yra paviršinio vandens telkinių arba ji su jais ribojasi, papildomai taikomas tvarkymo tipas: *vandens telkinių pakrančių tvarkymas palaikant ir stiprinant jų geoekologinį potencialą (e)*. Šių teritorijų tvarkymo perspektyva susijusi su racionali juose augančių želdinių – miškų ir kitų žaliųjų plotų struktūros ir natūralumo išsaugojimu bei palaikymu, jų regeneracinio potencialo puoselėjimu, rekreacinio naudojimo reguliavimu bei gamtinių vertybių (kertinių miško buveinių, EB svarbos natūralių buveinių, saugomų rūšių augaviečių ir radaviečių) apsaugos užtikrinimu. Išskirtose šios tvarkymo kryptties teritorijose perspektyvoje turi būti išlaikoma esama vyraujanti žemės naudojimo paskirtis – miškų ūkio paskirties žemė, atskirais atvejais konservacinių teritorijų žemė. Formuojama įvairiaamžė ir brandumo grupių atžvilgiu racionali medynų struktūra. Naudmenų struktūroje išsaugomos šlapynės, natūralios pievos. Išlaikomi ir/ar formuojami vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų (žolinės ir miško augmenijos) želdiniai. Vandens telkinių pakrančių priežiūra vykdoma vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 100 straipsnio reikalavimais.

19. 2-oji tvarkymo krypttis - *palaikomas ir stiprinamas esamas kraštovaizdžio pobūdis ir natūralumas* nustatoma vyraujančio patikimo ir/ar riboto geoekologinio potencialo gamtinio karkaso - mišrios naudmenų mozaikos santykinai natūraliose gamtinėse teritorijose, apimančiose apie 61,5% GK ploto. Tai teritoriškai gausiausia ir naudmenų struktūros požiūriu įvairiausia gamtinio karkaso teritorijų grupė, kuriai priskiriamos daugiau ar mažiau sukultūrintos, tačiau vyraujančią gamtinį pobūdį išlaikiusios gamtinio karkaso teritorijos (įrengti ir tvarkomi atskirieji želdynai arba dėl specifinių gamtinių sąlygų ekstensyviai naudojamos teritorijos). Šių teritorijų tvarkymas yra kur kas sudėtingesnis, reikalingas tiek esamų funkcijų subalansavimas, tiek regeneracinės priemonės ekologinėms kompensacinėms gamtinės struktūros galioms stiprinti.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo kryptties (2) teritorijose, priklausomai nuo esamo teritorijos naudojimo ypatumų bei numatomų bendrojo plano sprendinių siūloma taikyti gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipus: *esamo želdyno, miško įrengimo lygio ir būklės palaikymas (c), naujo želdyno, miesto miško įrengimas (a), esamo želdyno, miesto miško įrengimo lygio ir būklės gerinimas (b)*. Kiti tvarkymo tipai (*e, g, f*) nustatomi kaip papildomi, įvertinant jų aktualumą kiekvienos konkrečios zonos atveju. Tvarkant šias teritorijas prioritetas teikiamas esamų želdynų įrengimo lygio ir būklės palaikymo ir/ar gerinimo priemonių taikymui, vandens telkinių būklės palaikymui ir gerinimui. Pagrindus būtinumą gali būti vykdomi vandens telkinių akvatorijų išvalymo nuo užteršimo ir kiti darbai, skirti gamtinio kraštovaizdžio ir jo vertybių apsaugai užtikrinti. Rekomenduojamas esamos želdynų struktūros išlaikymas, atliekant einamosios priežiūros darbus, didinant želdinių kiekį, pirmenybę teikiant kiek įmanoma natūralesnei žolinei augmenijai ar medynams. Vyraujanti žemės naudojimo paskirtis - miškų ūkio paskirties žemė ir/ar kitos paskirties žemė, naudojimo būdas – atskirųjų želdynų teritorijos.

20. 3- ioji krypttis - *grąžinamas (atkuriamas) ir gausinamas natūralus kraštovaizdžio pobūdis* taikoma silpno bei pažeisto geoekologinio potencialo miestelio aplinkoje sunkiai išvengiamos technogeninės veiklos paveiktose Rumšiškių miestelio gamtinio karkaso teritorijose, apimančiose apie - 10,5% GK ploto. Šiai tvarkymo kryptčiai priskirtų teritorijų tarpe vyrauja mažai miško plotų ir kitų

želdinių turinčios, žoline augmenija apaugusios sukultūrintos teritorijos su pasitaikančiais urbanistiniais elementais.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (3) teritorijose pagrindinis taikytinas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *naujo želdyno, miesto miško įrengimas (a)*. Kiti tvarkymo tipai (**e, h**) nustatomi kaip papildomi, įvertinant jų aktualumą kiekvienos konkrečios zonos atveju. Prioritetas teikiamas išlikusių gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui, jų fragmentacijos mažinimui, atskirųjų rekreacinės ar apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų įveisimui ir darniam tvarkymui. Įgyvendinus tvarkymo priemones šių gamtinio karkaso teritorijų geoekologinis potencialas turėtų padidėti. Naujai įrengiami želdynai būtų Rumšiškių miestelio žaliųjų plotų sistemos dalis. Gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *pažeistų teritorijų rekultivavimo ir natūralizavimo, tame tarpe sureguliuotų upelių renatūralizavimo priemonių taikymas (h)* reikalingas gamtinio karkaso ir jo sudėtyje numatomų želdynų sistemos dalių teritorijose, kuriose visų pirma reikia atlikti rekultivavimo ir natūralizavimo darbus (ūkinės veiklos transformuotos teritorijos, sureguliuotos upelių atkarpos ir pan.). Pagrindus poreikį ir ekologinę naudą taikytinas sureguliuotų upelių fragmentų renatūralizavimas, pažeistų žemių rekultivavimas ir natūralizavimas įveisiant želdinius, kraštovaizdžio estetinio potencialo gerinimas.

21. 4-oji tvarkymo kryptis *urbanizuotų ir kitų užstatytų / numatomų urbanizuoti ar užstatyti gamtinio karkaso teritorijose tvarkymas* taikoma gamtinio karkaso dalyse, kurios jau šiuo metu yra užstatytos bei teritorijose, kuriose pagal Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano sprendinius numatomas naudojimas yra susijęs su įvairaus intensyvumo užstatymo ar kitos, su kraštovaizdžio performavimu susijusios veiklos, vystymu.

Šiai tvarkymo kryptčiai yra priskiriamos *pažeistos ir silpno* geoekologinio potencialo gamtinio karkaso teritorijos, kurios visos užima apie 7% miestelio gamtinio karkaso teritorijų ploto.

Teritorijų tvarkymas. Šios tvarkymo krypties (4) teritorijose pagrindinis taikytinas gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo tipas - *kitos paskirties žemės sklypų tvarkymas, užtikrinant gamtinio karkaso nuostatų reikalavimus (d)*. Kitos paskirties žemės sklypų užstatymo tankis, atsižvelgiant į nustatytą gamtinio karkaso teritorijų geoekologinį potencialą (žr. brėžinį „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Gamtinio karkaso brėžinys“) nustatomas vadovaujantis Gamtinio karkaso nuostatų 10 ir 11 punktų reikalavimais. Kiti tvarkymo tipai (**a, c, h**) nustatomi kaip papildomi, įvertinant jų aktualumą kiekvienos konkrečios zonos atveju. Visais atvejais prioritetas teikiamas gamtinių kraštovaizdžio elementų išsaugojimui (pavienių medžių ir (ar) jų grupių, želdinių, šlapynių, šlaitų) bei ne mažesnio už nustatytas normas priklausomųjų želdynų ploto įveisimo²⁵ užtikrinimui.

22. Konkrečios gamtinio karkaso teritorijų tvarkymo priemonės turi būti nustatomos rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus.

²⁵ priklausomųjų želdynų ploto norma yra nustatoma vadovaujantis LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcija „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

6.3. Žaliųjų plotų²⁶ - atskirųjų želdynų ir miškų sistemos vystymas

6.3.1. Bendrosios nuostatos

1. Žaliųjų plotų sistema yra svarbi ir neatskiriama urbanistinės struktūros dalis, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miesto įvaizdį.

2. Žaliųjų plotų sistema yra miestelio teritorijos gamtinio karkaso dalis, plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra.

3. Žaliųjų plotų sistemos plėtojimo, diferencijavimo ir tvarkymo reglamentavimas nustatomas įvertinant:

1) Gamtinio karkaso teritorijų lokalizaciją, kuri leidžia žaliuosius plotus vertinti sisteminiu požiūriu, pamatyti kiekvieno jų reikšmę visai sistemai ir ne tik kiek jie naudingi gyventojams, bet ir kaip jie palaiko viso gamtinio komplekso gyvybingumą;

2) Gamtosauginiu požiūriu reikšmingas ir (arba) vaizdingas gamtines teritorijas, išlaikiusias natūralaus arba sąlyginai natūralaus kraštovaizdžio pobūdį.

3) Esamus žaliuosius plotus – atskiruosius želdynus ir kitus saugotinus želdinius, miškus, jų teritorinę sklaidą, estetines savybes ir tinkamumą rekreacijai;

4) Teritorijas, kuriose yra nepalankios ekogeologinės ir kitos gamtinės sąlygos užstatymo plėtrai ir ūkinei veiklai.

4. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose nustatytose žaliųjų plotų sistemos teritorijose veiklos ypatumus ir apribojimus nustato LR Želdynų įstatymas, LR Miškų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, LR aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. D1-694 (LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcija) „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Įgyvendinant BP keitimo sprendinius būtina užtikrinti atskirųjų želdynų ploto normas ir pasiekiamumą pagal minėto Aplinkos ministro įsakymo reikalavimus.

5. Miškų ir miškingų teritorijų ir bendro naudojimo erdvių ir želdynų funkcinėse zonose privačių subjektų valdomi žemės sklypai naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Pagal poreikį minėti žemės sklypai gali būti perimti savivaldybės poreikiams.

6. Vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsniu miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik šio straipsnio 1 dalyje nustatytais išimtiniais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

²⁶ Žalieji plotai – tai apibendrinta sąvoka, kuri apima miškų ūkio paskirties žemėje esančius miškus ir kitos paskirties žemėje esančius želdynus ir želdinius.

7. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinėse zonose miškai ne miško žemėje turi būti įveisiami vadovaujantis Aplinkos ministro ir Žemės ūkio ministro parvirtintomis taisyklėmis. Išduodant leidimus miško įveisimui ne miško žemėje, turi būti vadovujamasi specialiaisiais teritorijų planavimo dokumentais (miškų išdėstymo žemėtvarkos schema ir kt.), teikiant prioritetą miškų įveisimui gamtinio karkaso teritorijose.

8. Vadovaujantis Želdynų įstatymu, esamų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdo ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdo žemės sklypų, kurie iki Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo yra registruoti nekilnojamo turto registre, nustatytas ir registruotas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdas į kitus naudojimo būdus nekeičiamas. Ši nuostata taip pat galioja žemės sklypams, kuriems bus nustatytas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas po Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo.

6.3.2. Žaliųjų plotų sistemos vystymas

9. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose, laikantis tęstinumo principo, numatomas tolimesnis žaliųjų plotų sistemos, numatytos Rumšiškių miestelio bendrojo plano (2014 m.) sprendiniuose, kaip svarbios ir neatskiriamos miesto urbanistinės struktūros, o kartu ir gamtinio karkaso dalies vystymas.

10. Žaliųjų plotų sistema plėtojama kaip funkciškai tikslinga ir kompozicijos požiūriu vieninga struktūra, kuri yra formuojama tikslu išsaugoti visuomeniškai ir ekologiškai vertingo gamtinio kraštovaizdžio plotus, jų visumą tvarkyti kaip teritorinę sistemą, siekiant gerinti ekologines bei rekreacines gyvenamosios aplinkos sąlygas, kuriant patrauklaus miestelio įvaizdį. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje teikiamos žaliųjų plotų teritorijos priskiriamos sekančioms funkcinėms zonoms:

Miškai ir miškingos teritorijos:

- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona (M-1);
- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona, kurioje prioritetas teikiamas miškų įveisimui (M-1);
- Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona saugomoje teritorijoje (M-2s).

Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų teritorijos:

- Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (Bz-1) - *intensyviai naudojami želdynai (parkai, skverai, miesto sodai)*;
- Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (Bz-2) - *ekstensyviai naudojami želdynai (žaliosios jungtys, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai)*;

11. Nustatytų žaliųjų plotų sistemos sudedamųjų dalių teritorinė lokalizacija pateikiama grafinėje dalyje „Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimas. Sprendinių konkretizavimas. Pagrindinis brėžinys“, apskaita pagal nustatytas kategorijas 6.3.1 lentelėje.

6.3.1.lentelė. Rumšiškių miestelio miškų ir atskirųjų želdynų pasiskirstymas

Kategorija	Indeksas brėžinyje	Plotas (ha)	% (želdynų sistemos ploto)	% (miestelio ploto, 1332,3 ha)
Mišakai (<i>miškų ūkio paskirties žemė</i>)				
Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona (miesto miškai)	M-1	7,4	3,0	0,6
Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona, kurioje prioritetas teikiamas miškų įveisimui	M-1	36,4	14,6	2,7
Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona saugomoje teritorijoje	M-2s	164,5	65,9	12,3
Viso:		208,3	83,5	15,6
Atskirieji želdynai (<i>kitos paskirties žemė</i>)				
Intensyviai naudojami želdynai (parkai, skverai ir kiti skirti rekreacijai)	BZ-1	25,0	10,0	1,9
Ekstensyviai naudojami želdynai (žaliosios jungtys, apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai)	BZ-2	16,2	6,5	1,2
Viso:		41,2	16,5	3,1
Iš viso:		249,5	100	18,8

12. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose planuojama žaliųjų plotų sistema užima 249,5 ha (18,8% teritorijos). Žaliųjų plotų sistemoje *miškų ir miškingų teritorijų* funkcinės zonos užima vyraujančią ploto dalį - 83,7% (6.3.1 lentelė). Bendrajame plane išskiriamos žaliųjų plotų zonos žaliosiomis jungtimis yra apjungtos į vieningą teritorinę sistemą.

13. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniuose užtikrinami viešųjų atskirųjų želdynų ploto normos ir pasiekiamumo reikalavimai, nustatyti LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcijoje „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (pasikeitus teisės aktams taikoma tuo metu aktuali redakcija). Vadovaujantis minėto Aprašo reikalavimais Rumšiškių miestelyje bendras viešųjų atskirųjų želdynų plotas, tenkantis vienam gyventojui turi būti ne mažesnis nei 17 m². Įgyvendinus Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinius vienam gyventojui²⁷ turėtų tekti apie 90 m² viešųjų atskirųjų želdynų. Viešieji atskirieji želdynai yra išdėstyti taip, kad maksimalus atstumas nuo jų iki gyvenamųjų kvartalų būtų ne didesnis nei 1000 m. Skaičiuojant ploto normą ir želdynų pasiekiamumą iš bendros žaliųjų plotų sistemos yra išskiriami ir vertinami *intensyvaus naudojimo želdynai* (parkai, skverai ir kiti skirti rekreacijai).

Jeigu gyvenamosios teritorijos aplinkoje, reikiamo pasiekiamumo atstumu yra rekreacinis miškas ar miškinga teritorija, tai, skaičiuojant želdynų poreikį, jis gali būti traktuojamas kaip esama želdynų teritorija.

14. Miestelio centrų ir gyvenamųjų teritorijų funkcinėse zonose, kuriose neužtikrinamos aukščiau nustatytos želdynų pasiekiamumo ir ploto normos, taikomos šios kompensavimo priemonės:

14.1. rengiant vietovės lygmens TPD suplanuoti atskirųjų želdynų sklypą (-us), perduodant juos savivaldybei arba užtikrinant viešo naudojimo galimybes.

²⁷ Planuojamo laikotarpio pabaigoje (2050 m.) prognozuojamas gyventojų skaičius 2,67 tūkst.

15. *Intensyviai naudojami želdynai* – parkai, skverai, miesto sodai ir kiti skirti rekreacijai (BZ-1) yra svarbiausieji bei privalomi miestelio struktūros ir tuo pačiu žaliųjų plotų sistemos elementai. BP sprendiniuose išskiriamos šios kategorijos želdynų vystymo zonos užima 24,5 ha (1,8% planuojamos teritorijos ploto). Pagal paskirties ypatumus šios kategorijos želdynai gali būti rekreacinės, mokslinės, kultūrinės, memorialinės ir kt. paskirties. Priklausomai nuo paskirties, skiriasi parkų ir skverų planavimas, jų dalių – funkcinų zonų sudėtis ir dydžiai, želdinimo ir tvarkymo pobūdis. Tam yra skirti žemesnio lygmens – detalieji, kraštovaizdžio tvarkymo ir techniniai projektai, kur sprendžiami kiekvieno konkretaus želdyno naudojimo ir tvarkymo klausimai, užtikrinant jų apsaugą ir pilnavertį funkcionavimą.

16. *Ekstensyviai naudojami želdynai* – žaliosios jungtys, atskirieji apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai (BZ-2). BP sprendiniuose išskiriamos šios kategorijos želdynų vystymo zonos užima 16,2 ha (1,2% planuojamos teritorijos ploto). Šių želdynų paskirtis tarnauti konkrečios apsaugos tikslams, priklausomai nuo atitinkamos teritorijos specifinių ypatumų. Apsauginės paskirties želdynai numatomi tam tikrose, ypač jautriose antropogeniniam poveikiui gamtinio karkaso teritorijose, vandens telkinių pakrantėse, susisiekimo infrastruktūros koridoriuose ir kt.. Šių želdynų formavimo ypatumai ir tvarkymo reglamentas nustatomas įvertinant kiekvienos konkrečios vietos gamtinės aplinkos ypatumus ir ekologinės apsaugos tikslus. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas apsauginės ir ekologinės paskirties želdynų formavimui sureguliuotų mažųjų vandentėkmių bei kitų vandens telkinių, intensyvaus eismo gatvių ir kt. aplinkoje. Dalis zonų esant poreikiui (susiformavus gretimybėje esantiems planuojamiems gyvenamiesiems kvartalams), gali būti pritaikomos intensyviai naudojimui. Likusiose zonose, įvertinant gamtinės aplinkos ypatumus ir saugotinas gamtos vertybes galimas minimalus aplinkos pritaikymas rekreacijai (takų, poilsio vietų įrengimas ir pan.)

17. Įgyvendinant bendrojo plano keitimo sprendinius išskirtiems *intensyvaus ir ekstensyvaus naudojimo želdynų* plotams turi būti suformuojami atskiri žemės sklypai skirti viešam naudojimui.

18. Miestelio bendrojo plano lygmenyje nėra sprendžiami *priklausomųjų želdynų* (želdynai, esantys kito objekto žemės sklype plotų), teritorinio išdėstymo principų ir kt. klausimai. Jokiu būdu negalima sumenkinti šių želdynų, kurie yra privalomi urbanizuotų teritorijų - gyvenamųjų, visuomeninių, pramonės ir sandėliavimo objektų, komercinės paskirties ir kt. teritorijų aplinkos komponentai, reikšmės. *Priklausomieji želdynai* yra labai svarbūs siekiant gerinti aplinkos kokybę (tiek estetinę, tiek ekologinę), tenkinant visuomenės sveikos gyvensenos poreikius, palaikant teritorijos ekologinį stabilumą, sudarant galimybes formuoti įvairaus pobūdžio erdves, mažinant agresyvų pastatų poveikį ir t.t.. Šie želdynai gali būti parodomi tik atskirų miestelio dalių arba objektų detaliuose projektuose, o jų plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcija „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Konkrečios priklausomųjų želdynų formavimo ir tvarkymo priemonės sprendžiamos žemesnio lygmens teritorinio planavimo dokumentuose.

19. Urbanizuotose ir numatomose urbanizuoti teritorijose, patenkančiose į gamtinio karkaso teritorijas, *priklausomųjų želdynų* norma ir plotai nustatomi vadovaujantis LR aplinkos ministro 2023 m. gegužės 11 d. įsakymo Nr. D1-146 redakcija „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Gamtinio karkaso nuostatais.

20. Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje *miškų ir miškingų teritorijų funkcinės* zonos nustatomos vadovaujantis Valstybinės miškų tarnybos

duomenis apie valstybinės reikšmės miškus, miškų priskyrimą miškų grupėms, Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendiniais, įvertinant esamos būklės analizės duomenis bei bendrųjų sprendinių stadijos sprendinius.

21. *Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona (M-1)* išskiriama 43,8 ha plote (3,4 % planuojamos teritorijos ploto), planuojamos teritorijos dalyje, nepatenkančioje į Kauno marių regioninio parko ribas. Tame tarpe 36,4 ha (2,8% planuojamos teritorijos ploto) tenka *miškų ir miškingų teritorijų funkcinėi zonai, kurioje prioritetą teikiamas miškų įveisimui (M-1)*. Pastaroji zona nustatoma planuojamos teritorijos dalyje, esančioje už Rumšiškių miestelio administracinių ribų.

Pagal ūkininkavimo tikslus, ūkininkavimo režimą ir pagrindinę funkcinę paskirtį šie miškai turi būti tvarkomi kaip rekreaciniai (IIB grupės) miesto miškai. *Miesto miškų* pagrindinė funkcinė paskirtis yra tenkinti gyventojų rekreacines, sanitarines ir higienos reikmes, sudaryti sąlygas palankias rekreacijai, masiniams renginiams gamtoje, gryninti miestų orą, gerinti estetinį vaizdą, formuoti ir palaikyti tam tinkamus medynus. Šiuose miškuose palaikoma artima natūraliai miško struktūra. Siekiant pagerinti sąlygas poilsiui, vykdomos sanitarinių – higieninių ir estetinių savybių gerinimo, reginių formavimo bei medynų atsparumo didinimo priemonės, kuriama minimali rekreacinė infrastruktūra. Rumšiškių miestelio miškuose galimas ramaus pobūdžio rekreacinis naudojimas be nakvynės ir statybinės programos.

22. *Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona saugomoje teritorijoje (M-2s)* išskiriama 164,5 ha plote (12,4% planuojamos teritorijos ploto), planuojamos teritorijos dalyje, patenkančioje į Kauno marių regioninio parko ribas. Šios funkcinės zonos išskiriamos Kauno marių regioninio parko tvarkymo plane nustatytose teritorijose, kuriose numatytas ekosistemų apsaugos miškų – išsaugančio konservacinio ūkininkavimo (MEk), apsauginių miškų – specializuoto apsauginio ūkininkavimo (MAs) ir rekreacinių miškų – ekstensyvaus pritaikymo (miško parkai) (MRe) vystymas ir tvarkymas.

23. Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendiniuose miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis nenumatomas.

24. Miškais apaugusių teritorijų tvarkymo reglamentą nustato Lietuvos Respublikos *Miškų, Saugomų teritorijų, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymai, Gamtinio karkaso nuostatai, Konkrečios miškų tvarkymo priemonės numatomos miškotvarkos projektuose.*

7. NEKILNOJAMASIS KULTŪROS PAVELDAS

7.1. Nekilnojamasis kultūros paveldo apsaugos kryptys

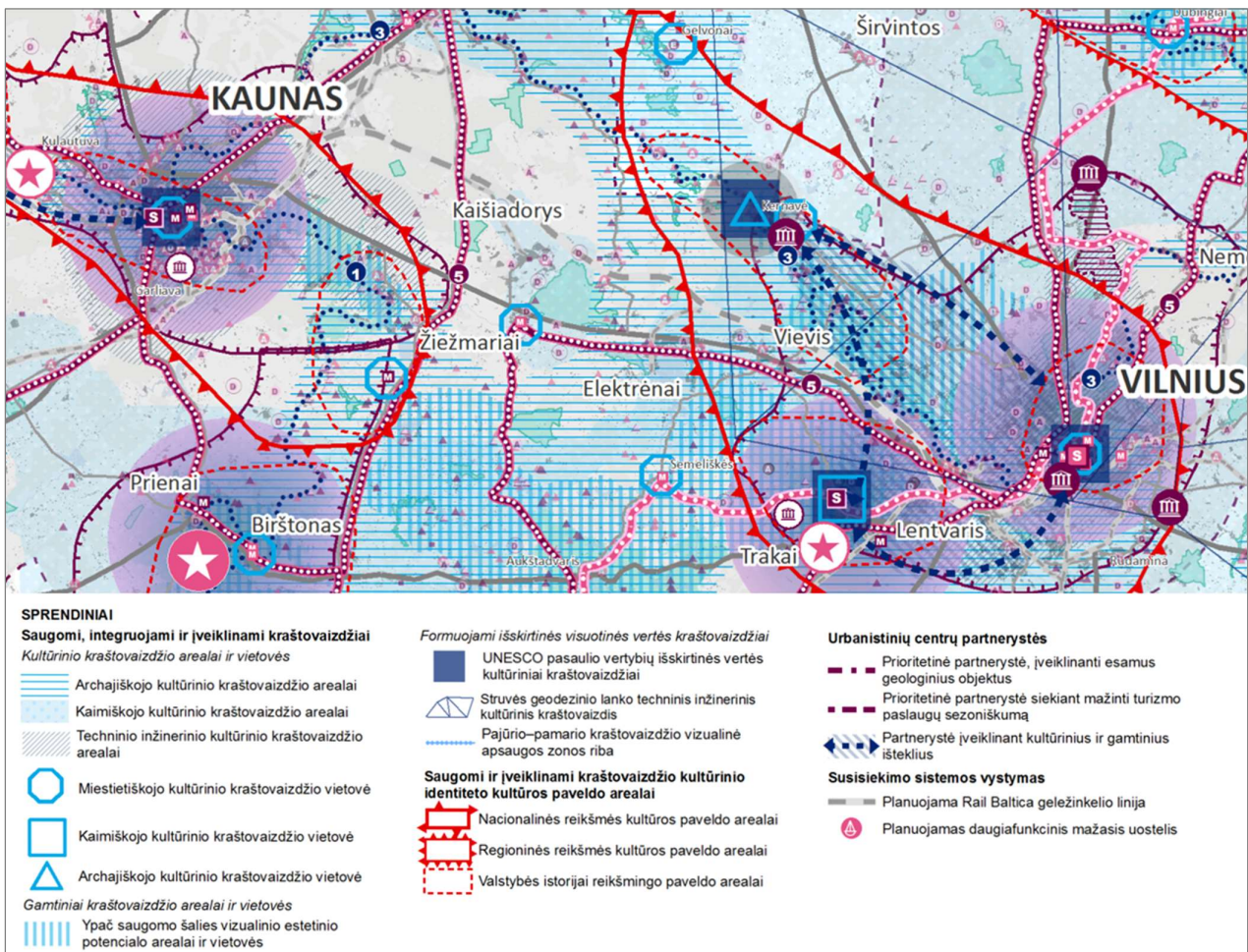
Nekilnojamasis kultūros paveldas yra vienas stipriausių veiksnių, formuojančių vietos kultūrinio identiteto pagrindą. Nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės gali nulemti vietos rekreacinį, estetinį potencialą. Dažnai šiose vertybėse atsispindi krašto istorinė, ūkinė raida, leidžianti geriau suprasti praityje vykusias urbanistines tendencijas, kurios yra svarbios suvokiant ir formuojant krašto urbanistinę raidą ateityje.

1. Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos principai:

- nekilnojamasis kultūros paveldas turi būti išsaugotas ir perduotas ateities kartoms kaip krašto ir vietos bendruomenės kultūrinio tapatumo pagrindas, kraštovaizdžio vertės formantas, turi būti
- sudaromos sąlygos visuomenei jį pažinti ir juo naudotis;
- Bendrojo plano keitimo sprendiniuose nekilnojamojo kultūros paveldo integralumo nuostatos turi atitikti principus, išreikštus Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje (Žin., 2002, Nr. 110-4852) ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane (T00087007), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789;
- kultūros paveldo vertybes supanti aplinka yra neatsiejama jų reikšmingumo dalis, kartu sudaranti kultūrinį kraštovaizdį.

2. Išlaikant sąsajas su Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano sprendiniais ir siekiant nustatyti kultūros vertybių apsaugos prioritetus, savivaldybės teritorijoje išskirti ryškiausio dominuojančio kultūros paveldo arealai. Rumšiškių miestelis patenka į:

- *Kauno krašto ir Panemunės nacionalinės reikšmės kultūros paveldo arealą*, kuris turi didelį rekreacinį ir turistinį potencialą pasižymintį archeologinio paveldo gausa: senovės gyvenviečių, piliakalnių, pilkapių, alkakalnių, o Rumšiškių miestelio teritorijoje – esančiu Lietuvos etnografijos muziejumi po atviru dangumi. Areale gausu visų tipų ypatingos vizualinės raiškos saugomų kultūrinių kraštovaizdžių. Arealo prioritetiniai tvarkymo tikslai – vertybių ir jas supančio kraštovaizdžio autentiškumo išsaugojimas; susiklosčiusios istorinio ir gamtinio kraštovaizdžio dermės, erdvinės ir planinės struktūros palaikymas; kultūrinio kraštovaizdžio elementų vertės išryškinimas ir atskleidimas;
- *ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealą, valstybės istorijai reikšmingo paveldo arealą ir dominuojančio inžinerinio paveldo arealą*;
- *Didelio rekreacinio potencialo arealą*, kuriame numatyta naudoti ir įveiklinti rekreacinėms reikmėms arealo kultūrinius kraštovaizdžius, Kauno marių rekreacinį potencialą, didinti jų lankomumą, lankytojų skaičių, plėtoti aptarnavimo infrastruktūrą.

7.1.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kultūros politika ir“ (Duomenų šaltinis www.tpdri.lt)

7.2. Planuojamoje teritorijoje registruotos nekilnojamosios kultūros vertybės

1. Rumšiškių miestelio teritorijoje 2024 m. sausio 9 d. Kultūros vertybių registro duomenimis yra 8 nekilnojamosios kultūros vertybės. Teritorijoje pagal kultūros vertybių sandarą išskiriamas 1 kompleksas (su 4 į kompleksą įeinančiais objektais) bei 7 pavieniai objektai. Pagal statusą 1 iš jų – valstybės saugomas, 11 – registriniai.

2. Vertybei – *Lietuvos karių kapai* (unikalus KVR kodas – 33352) yra nustatyta žmogaus veiklos neigiamą poveikį švelninanti tarpinė apsaugos zona, kuri turi apsaugos nuo fizinio poveikio pozonį (22.00 kv. m).

3. Ekspertiniu vertinimu, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių būklė Rumšiškių miestelyje yra gera, o didžioji dalis objektų nėra reiklūs sudėtingai priežiūrai. Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų kompleksui (unikalus KVR kodas – 970) reikalingas didesnis dėmesys (lyginant su kitais kultūros paveldo objektais planuojamoje teritorijoje), atsižvelgiant į čia esančių medinių pastatų nusidėvėjimą dėl amžiaus.

7.2.1 lentelė. Rumšiškių miestelio teritorijoje esančios kultūros paveldo vertybės pagal sandarą: kompleksai ir į kompleksus įeinantys objektai.

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	970	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų kompleksas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 4222.00 kv. m	Kompleksas	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
1.1	47484	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2	Registrinis	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Etnokultūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
1.2	47485	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso varpinė	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2	Registrinis	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Kultūrinės raiškos (lemiantis reikšmingumą unikalus); Sakralinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1.3	47486	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso Šv. Antano koplyčia	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2	Registrinis	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas)	+	-
1.4	47590	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso kunigo Jono Žemaičio kapas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2	Registrinis	Nacionalinis	-	I kompleksą įeinantis	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-

7.2.2 lentelė. Rumšiškių miestelio teritorijoje esančios kultūros paveldo vertybės pagal sandarą: *pavieniai objektai*.

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2	2165	Šv. Onos koplyčia	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl.	Registrinis	-	-	Pavienis objektas	-	-	-
3	9094	Paminklas vyskupui, poetui Antanui Baranauskui	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl.	Registrinis	Vietinis	KVR objektas: 50.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
4	33352	Lietuvos karių kapai	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Marių g.	Valstybės saugomas	Nacionalinis	KVR objektas: 8.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	Apsaugos nuo fizinio poveikio pozonis: 22.00 kv. m

Vertybės Nr. brėžinyje	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Statusas	Objekto reikšmingumo lygmuo	Teritorijos plotas	Vertybė pagal sandarą	Vertingųjų savybių pobūdis	Trūkumai	
									Nustatytos vertingosios savybės	Nustatytos apsaugos zonos
5	38341	Rumšiškių žydų žudynių vieta ir kapas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl.	Registrinis	Nacionalinis	KVR objektas: 128.00 kv. m	Pavienis objektas	Istorinis (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
6	40057	Poeto Jono Aisčio kapas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 8.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą svarbus); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
7	40058	Poeto Jono Aisčio paminklinis biustas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl.	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 27.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą tipiškas); Memorialinis (lemiantis reikšmingumą svarbus)	+	-
8	44537	Rumšiškių kultūros centro keraminis pano „Šventė tėviškės muziejuje“	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Rumšos g. 37	Registrinis	Regioninis	KVR objektas: 1573.00 kv. m	Pavienis objektas	Dailės (lemiantis reikšmingumą retas)	+	-

7.3. Nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimo priemonės ir naudojimas

1. Nekilnojamųjų kultūros vertybių apsauga ir naudojimas:

- kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, tipiniais ir individualiais reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais;
- Visų objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, teritorijoms ir jų apsaugos zonoms yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai;
- siekiant darnios ir subalansuotos miestelio plėtros, ypatingas dėmesys turi būti skiriamas miestelio kultūros paveldo objektų ir teritorijų apsaugai bei palaikymui. Visi miestelyje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai turi būti išsaugoti ir tvarkomi, pritaikant juos kultūrinei bei visuomeninei paskirčiai, išsaugant kaip neatsiejamą ir integruotą miestovaizdžio elementą;
- Rumšiškių miestelio teritorijoje esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai išsaugomi, pritaikomi visuomenės viešajam pažinimui ir naudojimui;
- į kultūros vertybių registrą įrašytos laidojimo vietos naudojamos viešam pažinimui ir naudojimui bei viešajai pagarbai;
- viešajam pažinimui ir naudojimui saugomoje nekilnojamojoje kultūros vertybėje draudžiami vertingąsias savybes naikinantys statybos darbai: kultūros paveldo objektą pritaikyti kitiems,

negu nurodyta nekilnojamosios kultūros vertybės pase, naudojimo būdams; padidinti saugomų statinių naudojimo intensyvumą, pristatyti priestatus, papildomus aukštus, įrengti naujas mansardas, formuoti naują planinę struktūrą ir kitaip naikinti autentiškumo požymius.

2. Nekilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo priemonės:

- miestelio teritorijoje dominuoja memorialinis paveldas – kapinės, antkapiniai paminklai. Svarbiausia yra šių objektų priežiūra²⁸, nuolatinis defektų remontas;
- Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia (47484) ir kiti į kompleksą įeinantys medinės architektūros objektai gali būti tvarkomi pagal medinių pastatų tvarkybos metodikas, dalis tvarkybos darbų – tyrimai, konservavimo ir restauravimo darbai, jų projektavimas gali būti (dalinai) kompensuojami valstybės lėšomis pagal LR Kultūros ministro nustatytą tvarką²⁹.

3. Pritaikymas kultūriniam turizmui ir rekreacijai:

- skatinamas regiono savivaldybių bendradarbiavimas, rengiant bendrus viso arealo kultūros paveldo išteklių įveiklinimo ir rekreacijos planus;
- išskirtos nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu: 1 kompleksas ir Lietuvos etnografijos muziejus.
- Lietuvos etnografijos muziejų siūloma įtraukti į kultūros kelio maršrutą - Vidaus kelią - Šv. Jokūbo kelio žiedą numatant jo atšaką į Lietuvos etnografijos muziejų.

7.3.1. lentelė. Rumšiškių miestelio nekilnojamojo kultūros paveldo vertybės, pasižyminčios didžiausiu kultūriniu potencialu

Nr.	Unikalus KVR objekto kodas	Pilnas pavadinimas	Adresas	Objekto reikšmingumo lygmuo
Kompleksai				
1.	970	Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų kompleksas	Kaišiadorių rajono sav., Rumšiškių sen., Rumšiškių mstl., Pajūrio g. 2.	Nacionalinis

²⁸ NKPAĮ 2 str. Priežiūra – valdytojų nuolat vykdomi kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių nekeičiantys darbai, kuriems nereikalingas už šio objekto apsaugą atsakingos institucijos sutikimas.

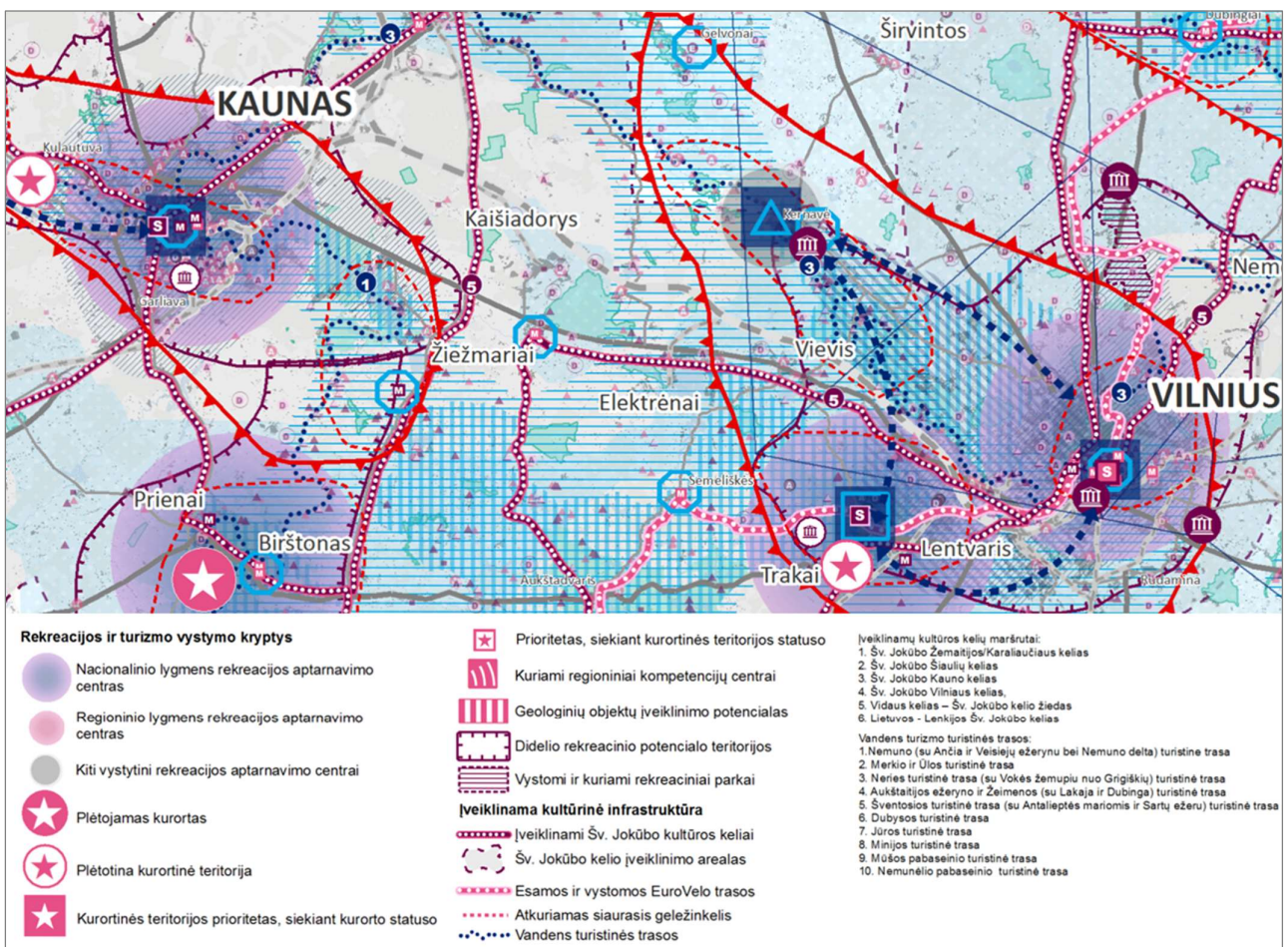
²⁹ „Dėl nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/75bf72d2f78a11eab72ddb4a109da1b5>

8. REKREACIJA IR TURIZMAS

8.1. rekreacijos ir turizmo plėtojimo prielaidos

1. Rekreacijos ir turizmo plėtojimo kontekste Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatyti sprendiniai, kurie sudaro prielaidas Rumšiškių miestelyje plėtoti rekreacijos ir turizmo aptarnavimo paslaugas:

- Rumšiškių miestelis patenka į didelio rekreacinio potencialo teritorijų arealą;
- rekreacijos ir turizmo plėtojimo tikslais išskirta Vilniaus - Kauno partnerystė panaudojant kultūrinius ir gamtinius išteklius.

1.4.1 pav. Ištrauka iš Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano brėžinio „Kultūros politika ir rekreacija“ (Duomenų šaltinis www.tpdri.lt)

2. Rekreacijos ir turizmo plėtojimo kontekste Kaišiadorių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane numatyti tikslai ir uždaviniai, kurie aktualūs rengiant Rumšiškių miestelio bendrojo plano koregavimą. Strateginiame veiklos plane nustatyta:

- didinti savivaldybės turistinį patrauklumą, skatinti turizmo paslaugų plėtrą įgyvendinant projektą „Turizmo jungčių formavimas su kaimyninėmis savivaldybėmis“, kurio tikslas - sukurti patirtinį maršrutą Kaišiadorių rajone ir pritaikyti į jį įtrauktų objektų infrastruktūrą lankymui;

- skatinti turizmą Kaišiadorių rajone: didinti žinomumą, organizuoti viešųjų turizmo paslaugų teikimą.

8.2. Rekreacijos ir turizmo infrastruktūra

1. Gamtinės aplinkos turtingumas, kraštovaizdžio vaizdingumas, palankios klimatinės sąlygos, rekreacijai tinkamų vandens akvatorijų išdėstymas, aplinkos ekologinis atsparumas, tarptautiniu ir nacionaliniu mastu veikiantis Lietuvos etnografijos muziejus sąlygoja aukštas turistinio patrauklumo ir rekreacinio naudojimo perspektyvas.

Vystytinos rekreacijos rūšys ir vystytinos rekreacijos rūšies svarba:

- poilsis gamtoje – neprioritetinė svarba;
- pramoginė rekreacija – prioritetinė svarba;
- pažintinė rekreacija – prioritetinė svarba;
- sportinė rekreacija – neprioritetinė svarba;
- verslinė rekreacija - neprioritetinė svarba.

Įgyvendinant rekreacijos ir turizmo infrastruktūros sprendinius Rumšiškių miestelyje numatoma:

- plėsti atskirųjų želdynų, rekreacinių, bendro naudojimo teritorijų plotą;
- plėsti poilsio ir pramogų rūšių ir vietų tinklą;
- plėsti apgyvendinimo ir aptarnavimo įstaigų tinklą. Rumšiškių miestelyje veikia 5 apgyvendinimo įstaigos. Apgyvendinimo įstaigų tinklas per paskutinį dešimtmetį nekito. Ūkinė veikla, susijusi su turizmo ir rekreacijos veikla, galima visose funkcinėse zonose, kuriose nustatytas komercinės paskirties objektų ir rekreacinio naudojimo žemės ūkio sklypų naudojimo būdai;
 - rekreacinėje zonoje (indeksas R-1s), kuri patenka į Kauno marių regioninį parką, plėtoti rekreacinę infrastruktūrą vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimas (T00088661). Galimas trumpalaikio poilsio statinių, naujo paplūdimio ir kitos trumpalaikio poilsio infrastruktūros įrengimas;
 - plėsti vandens infrastruktūrą. Prie Kauno marių įrengtos 3 prieplaukos. Prieplaukų, elingų ir kitų su vandens infrastruktūra susijusių statinių plėtra nustatyta Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimuose (T00088661);
 - vystyti dviračių ir pėsčiųjų takus ir trasas.

2. Kauno marių regioninis parkas pagal tvarkymo planą kuria savo vidines detalizuotas rekreacijos ir turizmo bei jų infrastruktūros vystymo programas, kurios svarbios plėtojant pažintinį turizmą. Bendrojo plano sprendiniuose perimami svarbiausi šių planų sprendiniai.

3. Planuojamoje teritorijoje veikia 4 pagrindiniai autoturizmo, vandens, dviračių ir pėsčiųjų maršrutai. Sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje siūloma plėsti turizmo maršrutų tinklą, siekiant eksponuoti gamtinius bei kultūrinius miestelio savitumus, jo kraštovaizdžio vertybes ir lankytinus objektus, ir į juos įtraukiant Lietuvos etnografijos muziejų. Esami ir planuojami turizmo maršrutai:

- Nacionalinis autoturizmo maršrutas „Keturių sostinių kelias“;
- Nacionalinis vandens maršrutas „Nemuno turistinė trasa“;
- Dviračių maršrutas „Rumšiškės - Žiežmariai-Rumšiškės“;
- Dviračių maršrutas „Dviračiu palei Kauno marias“ (planuojamas);
- Pėsčiųjų maršrutas „Pasivaikščiojimas po Rumšiškės“;

- Keleivinio lynų keltuvo maršrutas „Lietuvos etnografijos muziejus – Kauno r. sav.“ (planuojamas);
- Kultūros kelio maršrutas „Šv. Jokūbo kelio žiedas“ numatant jo atšaką į Lietuvos etnografijos muziejų (planuojamas).

4. Planuojamoje teritorijoje išskiriami 2 lankytini objektai:

– *Lietuvos etnografijos muziejus* – muziejus po atviru dangumi, atidarytas 1974 m. Rumšiškėse, prie Pravienos upelio žiočių, Kauno marių pakrantėje. Tai didžiausias ir žymiausias tokio pobūdžio muziejus Lietuvoje, vienas didžiausių pagal užimamą plotą (195 ha), eksponuojamų nekilnojamųjų pastatų skaičių (149) ir daugiausiai eksponatų (91420) turintis muziejus Europoje po atviru dangumi.

Muziejus mena XVIII–XX a. laikotarpį Lietuvos kaime ir miesteliuose, yra Lietuvos etnografinių krašto regionų architektūros, kultūros, buities eksponatų. Čia yra svirnai, klėtys, tvartai, klojimai, daržinės, žardinės malkinės, malūnai, tvoros, šuliniai, liaudies architektūros bei senovinės žemdirbystės padargai. 6 km kelyje yra visų 4 Lietuvos etnografinių regionų sodybos, pavieniai pastatai, įvairios dirbtuvės, liaudies technikos paminklai. Muziejuje rengiamos tradicinės lietuvių šventės. Muziejus suskirstytas į etnografinius sektorius ir kelis kitus sektorius:

- Aukštaitija;
- Žemaitija
- Suvalkija
- Dzūkija
- Mažoji Lietuva
- miestelis
- Tautos tremties ir rezistencijos sektorius

– *Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų kompleksas* – statant Kauno HE, bažnyčia ir varpinė (medinės) 1958–1959 m. perkeltos į naują vietą – viršutinę Nemuno terasą. Perkeltą nacionalinio reikšmingumo kompleksą sudaro Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčia, Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso varpinė, Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso Šv. Antano koplyčia, Rumšiškių Šv. arkangelo Mykolo bažnyčios pastatų komplekso kunigo Jono Žemaičio kapas.

5. Įgyvendinant rekreacijos ir turizmo plėtojimo tikslus bei didinant Rumšiškių miestelio turistinį ir rekreacinį patrauklumą sprendinių įgyvendinimo laikotarpyje numatoma:

- sezoniškumo mažinimas sukuriant pramogų centrą, kuriame turistai ir miestelio gyventojai galėtų praleisti laiką visais metų laikais (baseinas, SPA ir t.t.);
- plėtoti viešąją autoturizmo infrastruktūrą, vykdyti trasų žymėjimą;
- įrengti keleivinį lynų keltuvą per Kauno marias į Kauno rajono savivaldybės teritoriją;
- įrengti poilsiavietes, apžvalgos aikštes, privažiuojamuosius kelius ir aikšteles prie turizmo objektų bei rekreacinės zonos;
- plėtoti ir atnaujinti sportinio, pramogų, vandens ir kitų rūšių turizmo objektus;
- įrengti turizmo infrastruktūrą rekreacinėje teritorijoje (indeksas R-1s) prie Kauno marių;
- skatinti kultūrinio turizmo plėtrą, didinti turizmo paslaugų ir produktų įvairovę bei pasiūlą;
- Kauno marių pakrantėje įrengti pėsčiųjų/dviračių taką nuo Marių g. iki krašto kelio Nr. 188;

- pritaikyti rekreacijos bei turizmo poreikiams kultūros kelio maršrutą - Vidaus kelią - Šv. Jokūbo kelio žiedą numatant jo atšaką į Lietuvos etnografijos muziejų;
- plėtoti partnerystę tarp Kauno regiono savivaldybių, kurti bendrus projektus, programas ir maršrutus.

9. TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

9.1. Bendros nuostatos

1. Rumšiškių miestelio plėtra planuojama vykdyti esamų dominuojančių funkcijų tęstinumo pagrindu, numatant polifunkcinį teritorijos naudojimą, užstatytose ir užstatomose teritorijose - tankinimą, konversiją ir kompleksinį modernizavimą. Funkcinėse zonose vyraujantys teritorijos naudojimo tipai, jų sąsaja su pagrindinėmis žemės naudojimo paskirtimis bei naudojimo būdais, maksimalūs užstatymo aukščio ir aukštingumo bei tankio ir intensyvumo rodikliai yra kontekstualūs susiklosčiusiam užstatymo morfotipui ir saugomos teritorijos buferinės zonos reikalavimams.

2. Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai suskirstyti į grupes pagal konkrečios srities aktualumą ir taikomi nustatant konkrečios funkcinės zonos tvarkymo ir naudojimo reikalavimus:

- Bendrieji reikalavimai;
- Erdvinės struktūros privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai;
- Inžinerinės infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai;
- Susisiekimo infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai;
- Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai;
- Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų tvarkymo ir naudojimo reikalavimai;
- Aplinkos kokybės reikalavimai.

3. Funkcinėms zonoms, kurios patenka į Kauno marių regioninio parko teritoriją, teritorijos tvarkymo ir naudojimo tekstiniai reikalavimai nustatomi vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimais (T00088661). Funkcinės zonos atitikmuo kraštovaizdžio zonai saugomoje teritorijoje pateiktas 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ lentelės stulpelyje „Funkcinės zonos atitikmuo kraštovaizdžio zonai saugomoje teritorijoje“.

9.2. Pagrindiniai tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

I. Bendrieji reikalavimai

1.1. Bendrojo plano nagrinėjama teritorija – funkcinė zona, formuota skirtingų funkcijų pagrindu.

1.2. Bendrojo plano brėžiniuose pavaizduotos apibendrintos didesnės nei 0,5 ha teritorijos, nesusietos su konkrečiomis sklypų ribomis. Žemės sklypų ribos nėra Bendrojo plano sprendinys. Bendrasis planas nekeičia ir nenustato žemės sklypų ribų.

1.3. Rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus galimas funkcinų zonų ribų tikslinimas įvertinant duomenų transformaciją į kitą mastelį.

1.4. Prioritetinė funkcija – didžiausias konkrečios pagrindinės žemės naudojimo paskirties žemės sklypų santykinis plotas funkcinėje zonoje (ne mažesnis kaip 51 proc. funkcinės zonos ploto).

5. Esamuose žemės sklypuose veikla vykdoma pagal tų sklypų nustatytą paskirtį ir nustatytas specialiąsias žemės naudojimo sąlygas, galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, kitus veiklą reglamentuojančius teisės aktus.

6. Teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai konkretizuojami vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose (detaliuosiuose planuose) ir projektiniuose pasiūlymuose.

7. Išduodant planavimo sąlygas vietovės lygmens kompleksiniams teritorijų planavimo dokumentams nustatoma tokia planavimo darbų apimtis, kuri užtikrina planuojamos teritorijos integraciją į esamą susisiekimo ir (ar) inžinerinę, socialinę, rekreacinę infrastruktūrą.

8. Privalomieji teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai galioja teritorijoms, kurioms nėra parengtų vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų (detaliųjų planų). Rengiant naujus teritorijų planavimo dokumentus, privaloma vadovautis Bendrojo plano sprendiniais.

9. Pagal Bendrojo plano reikalavimus rengiant detaliojo teritorijų planavimo dokumentus, projektus ar schemas, būtina vadovautis naujausiomis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų, nekilnojamųjų kultūros vertybių, žemės gelmių registrų ir miškų kadastro informacija bei visais kitais apsaugą ir naudojimą reglamentuojančiais teisės aktų reikalavimais.

II. Erdvinės struktūros privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

1. Miestelio teritorija sudalinta į funkcines zonas, kurias Pagrindiniame brėžinyje pažymėtos atitinkamu indeksu ir spalva. Konkrečios funkcinės zonos indeksas pateikiamas grafinėje dalyje, o kiti teritorijų tvarkymo reikalavimai pateikiami Privalomųjų teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimų lentelėje, pateiktoje aiškinamajame rašte.

2. 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ nustatyti privalomieji teritorijos reikalavimai konkrečioms funkcinėms zonoms:

2.1. Funkcinės zonos struktūra (galimi pagrindinės žemės naudojimo paskirtys ir naudojimo būdai, teritorijos naudojimo tipai);

2.2. Didžiausi leistini užstatymo reglamentai: pastatų aukštis (aukštų skaičius), pastatų aukštis (metrai), užstatymo tankis (UT), užstatymo intensyvumas (UI);

2.3. Didžiausias leistinas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv. m;

2.4. Užstatymo tipas;

2.5. Teritorijos plėtojimo būdas;

2.7. Teritorijos įgyvendinimo prioritetas;

2.8. Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona;

2.9. Funkcinės zonos atitikmuo kraštovaizdžio zonai saugomoje teritorijoje.

4. 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ galimi žemės naudojimo būdai konkrečiose funkcinėse zonose yra nurodyti prioritetine tvarka. Prioritetinis žemės naudojimo būdas yra pirmas eilės tvarka įrašytas žemės naudojimo būdas. Prioritetinis žemės naudojimo būdas gali būti nustatomas ir keičiamas Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu.

Prioritetinė tvarka žemės naudojimo paskirčiai netaikoma.

5. Jei esamo pastato (iki Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo nekilnojamojo turto registre įregistruoto) aukščio (metrai) ir aukštų skaičiaus rodikliai yra didesni nei nurodyti 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“, laikoma, kad tokio pastato maksimalūs aukščio ir aukštų skaičiaus rodikliai yra esami.

6. Visuose esamuose pastatuose gali būti tęsiama vykdoma ūkinė veikla pagal pastato faktinę paskirtį, bet negali daryti neigiamo poveikio greta esančioms teritorijoms. Žemės sklypo pagrindinė žemės naudojimo paskirtis ir teritorijos naudojimo būdas gali būti nustatomi pagal esamų pastatų paskirtį, o keičiami į 1 PRIEDE „Teritorijos naudojimo ir tvarkymo reikalavimai“ konkrečioje funkcinėje zonoje nurodytą žemės paskirtį ir teritorijos naudojimo būdą parengus projektinius pasiūlymus pagal Teritorijų planavimo įstatymo ir Statybos įstatymo nuostatas.

7. Jei esami žemės sklypo užstatymo rodikliai (užstatymo tankis (UT), užstatymo intensyvumas (UI) ir aukštis (metrai)) yra didesni nei nurodyti 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“, rengiant pastatų rekonstravimo techninius projektus ir žemės sklypų detaliojo planavimo dokumentus galima nustatyti esamus žemės sklypo rodiklius.

8. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų užstatymo tankio rodikliai nustatomi pagal Statybos techninį reglamentą STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ 9 priedą.

9. Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų žemės sklype galima vieno vienbučio ar dvibučio gyvenamojo namo statyba.

10. Vienos mažmeninės prekybos įmonės didžiausias leistinas bendras plotas (kv.m.) konkrečioje funkcinėje zonoje neturi viršyti 1 PRIEDE „Teritorijos tvarkymo ir naudojimo reikalavimai“ nustatytų dydžių.

11. Suminis mažmeninės prekybos įmonių pastatų bendras plotas vienoje funkcinėje zonoje ir mažmeninės prekybos įmonių skaičius konkrečioje funkcinėje zonoje neribojami.

12. Specialios paskirties, kulto, inžinerinių ir technologinių įrenginių aukštis (metrai, aukštai) neribojamas.

13. Kvartalai tvarkomi atliekant kompleksinį atnaujinimą (modernizavimą), kurio metu numatoma įgyvendinti ne tik energetinį efektyvumą didinančias, bet ir kitas priemones, užtikrinančias darnų energijos šaltinių panaudojimą bei gerinant gyvenamosios aplinkos kokybę, pritaikant aplinką įvairių socialinių grupių gyventojų ir svečių poreikiams. Kitos kompleksinės atnaujinimo priemonės - viešųjų erdvių pritaikymas bendruomenės poreikiams, apšvietimo tinklų, šilumos tinklų, gatvių atkarpų ir šaligatvių, lietaus nuotekų tinklų, socialinės infrastruktūros atnaujinimas, sporto aikštynų sutvarkymas, apželdinimas ir mažosios architektūros įrengimas.

14. Miškų ir miškingų teritorijų ir bendro naudojimo erdvių ir želdynų funkcinėse zonose privačių subjektų valdomi žemės sklypai naudojami pagal esamą žemės paskirtį. Pagal poreikį minėti žemės sklypai gali būti perimti savivaldybės poreikiams.

15. Funkcinėse zonose, kuriose yra įsiterpę valstybinės reikšmės miškai, veiklą juose reglamentuoja Miškų įstatymo reikalavimai.

16. Esamuose žemės ūkio paskirties žemės sklypuose, patenkančiuose į Rumšiškių miestelio teritoriją, ūkininkų ūkių sodybų kūrimas negalimas.

17. Žemės ūkio funkcinėse zonose prioritetas teikiamas kaimo turizmo plėtrai.

18. Žemės ūkio žemės sklypuose, patenkančiuose į Rumšiškių miestelio priemiestinę teritoriją, funkcinėse zonose galima gyvenamosios ir negyvenamosios paskirties pastatų statyba kuriant ūkininko sodybas tik sodybos reikmėms. Žemės ūkio ūkinė veikla galima, išskyrus kitos (fermų) paskirties pastatų – pastatų galvijams, gyvuliams, paukščiams auginti (kiaulidės, karvidės, arklidės, veršidės, paukštidės ir kita), kitos (ūkio) paskirties pastatų – žemės ūkiui tvarkyti skirti pastatai (svirnai, angarai, garažai ir kita), kitos (šiltnamių) paskirties pastatų – augalams auginti skirti pastatai (šiltnamiai, oranžerijos, žiemos sodai ir kita) statybą.

19. Kapinių teritorijose galimas kolumbariumų įrengimas.

III. Inžinerinės infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

1. Inžinerinių tinklų ir įrenginių apsaugos zonos bei veiklos nustatomos vadovaujantis atitinkamais Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (Nr. XIII-2166), punktais.

2. Atstumai nuo aukštos įtampos oro linijų iki planuojamų statinių, įrenginių ir tiesinių ar jų elementų nustatomi vadovaujantis Energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintomis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėmis.

3. Į planuojamą teritoriją patenkančių esamų skirstomųjų dujotiekių ir elektros tinklų apsaugos zonos vadovautis LR Elektros energetikos įstatymu, Elektros linijų apsaugos ir Gamtinių dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklėmis, vykdyti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo reikalavimus, bei vadovautis kitais teisės aktais.

4. Įgyvendinant plano sprendinius išlaikyti vertikalius ir horizontalius atstumus nuo veikiančių elektros ir gamtinių dujų skirstomųjų tinklų pagal (LR Energetikos ministro 2010-03-29 įsakymas Nr. 1-93 Dėl elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo, LR Energetikos ministro 2012-11-23 įsakymas Nr. 1-228 Dėl dujų skirstomųjų dujotiekių apsaugos taisyklių patvirtinimo).

5. Vadovautis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (Nr. XIII-2166), VI skyriaus, vienuoliktojo skirsnio „Požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos ir jose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos“ reikalavimais.

6. Inžineriniai statiniai kelių apsaugos zonos gali būti įrengiami tik tokiu atveju, jei tai atitinka Įstatyme nurodyto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. 3-353 patvirtinto tvarkos aprašo reikalavimus.

7. Projektuojant vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūrą šalia valstybinės reikšmės kelių būtina vadovautis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, Kelių techniniu reglamentu KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrosiomis taisyklėmis BT ITK 09, Automobilių kelių standartizuotų dangų konstrukcijų projektavimo taisyklėmis KPT SDK 19.

8. Numatyta inžinerinės infrastruktūros plėtra nėra susieta su konkrečia sklypo vieta, gatvės ir/ar kelio puse. Inžinerinė infrastruktūra (inžineriniai tinklai) turi būti planuojami už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kuriuos valdo, naudoja ir jais disponuoja AB Lietuvos automobilių kelių direkcija) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius ar nustatant servitutus).

9. Bendrajame plane pažymėti inžinerinės infrastruktūros koridoriai gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus arba inžinerinės infrastruktūros vystymo specialiuosius planus.

10. Kaišiadorių rajono savivaldybėje nutiesti magistralinio dujotiekio vamzdynai ir teritorijos, esančios po 200 m į abi puses nuo šių vamzdynų bei besitęsiančios per visą jų ilgį ir 200 m nuo kraštinio vamzdžio taško, yra priskiriami pirmai vietovės klasei. Magistralinio dujotiekio vietovės klasių teritorijose yra taikomi atitinkami užstatymo normatyvai, nurodyti Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 17 p.: didžiausias leistinas pastatų, skirtų žmonėms būti, skaičius vietovės klasės vienetė (ne daugiau kaip 3 aukštai, įskaitant pastogę/mansardą), didžiausias leistinas pastatų aukštų skaičius (ne daugiau kaip 3 aukštai) ir mažiausias leistinas atstumas nuo magistralinio dujotiekio vamzdžio iki viešam žmonių susibūrimui skirtų statinių ir įrenginių (90 m). Negavus magistralinio dujotiekio savininko rašytinio pritarimo, vietovės klasių teritorijose yra draudžiama formuoti naujus ar pertvarkyti esamus žemės sklypus, nustatyti ar keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir / ar būdą, planuoti teritorijas, projektuoti ir statyti bet kokius naujus statinius ar įrengti naujus įrenginius, juos rekonstruoti bei vykdyti kitą veiklą (veiksmus), nurodytą (-us) Magistralinio dujotiekio įrengimo ir plėtros taisyklių 18, 19 p. ir LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 34 str. Teritorijose, kuriose yra pasiekti atitinkamoje magistralinio dujotiekio vietovės klasėje taikomi užstatymo normatyvai ir pageidaujama vykdyti veikla (veiksmai) būtų galima (-i) tik rekonstravus magistralinio dujotiekio vamzdyną į aukštesnę vietovės klasę, šis vamzdynas gali būti rekonstruojamas suinteresuoto asmens (iniciatoriaus) prašymu,

jeigu pagal sutartį su magistralinius dujotiekius eksploatuojančia įmone suinteresuotas asmuo užtikrins išankstinį visų su magistralinio dujotiekio rekonstravimu susijusių išlaidų apmokėjimą.

11. Užstatytų ir užstatomų funkcinų zonų teritorijose galimas tik į pastatus integruotų saulės šviesos energijos elektrinių įrengimas. Išimties sąlygomis ir savivaldybės energetinių poreikių tenkinimo tikslais, visų tipų (integruotų ir antžeminių) neribotos galios saulės šviesos energijos elektrinių statyba galima vandenvietės, nuotekų valymo įrenginių teritorijose bei pramonės ir sandėliavimo funkcinėse zonose. Antžeminėmis elektrinėms užimamas plotas neturi viršyti 50 proc. konkretaus žemės sklypo ploto.

IV. Susisiekimo infrastruktūros vystymo privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

1. Visi objektai (planuojami keliai, dviračių, pėsčiųjų takai, inžineriniai tinklai, želdynai ir t.t.) bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių (gyvenamosiose teritorijose sutampančių su gatvėmis, kurias valdo, naudoja ir jomis disponuoja Kelių direkcija) juostų ribų (esant poreikiui šalia valstybinės reikšmės kelių numatant inžinerinių komunikacijų koridorius).

2. Valstybinės reikšmės keliams, vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 17 ir 18 straipsniais, taikyti kelių apsaugos zonas. Vadovaujantis Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 19 straipsnio nuostatomis, pastatai, kurie nesusiję su kelių transporto priemonių ir eismo dalyvių aptarnavimu, valstybinės reikšmės kelių apsaugos zonose galėtų būti planuojami tik tokiu atveju, jei tai atitiktų Įstatyme nurodytos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro tvarkos, patvirtintos 2021-07-20 įsakymu Nr. 3-353 „Dėl pritarimo projektui ar numatomi veiksmai kelių apsaugos zonose tvarkos aprašo patvirtinimo“, aprašo kriterijus.

3. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, kategorijos nustatomos vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymu Nr. D1-533, 4 lentelė ir Kelių direkcijos direktoriaus 2019-10 29 įsakymu Nr. V-166 „Dėl gatvių kategorijų nustatymo ir kelių ruožų priskyrimo gatvių kategorijoms patvirtinimo“.

4. 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingų inžinerinių statinių ir atsinaujinančių išteklių energijos objektų išdėstymą planuoti ne mažesniu atstumu nuo valstybinės reikšmės kelių pylimų padų ar kelių griovių išorinių kraštų (jeigu šių elementų nėra, – nuo kelių juostų ribų) nei bendras jų konstrukcijos aukštis, bet ne arčiau kaip 30 metrų nuo magistralinių ir krašto kelių briaunų ir ne arčiau kaip 20 metrų nuo rajoninių kelių briaunų;

5. Planuojamos susisiekimo infrastruktūros (vietinės reikšmės kelių ir (ar) gatvių tinklo) sujungimas su valstybinės reikšmės kelių tinklu, atliekamas vadovaujantis kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ reikalavimais, o valstybinės reikšmės kelių ruožuose, pažymėtuose nurodomaisiais kelio ženklais Nr. 550 „Gyvenvietės pradžia“ ir Nr. 551 „Gyvenvietės pabaiga“ – vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“, išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa. Dėl eismo saugos reikalavimų sankryžų (tarp jų ir nuovažų) kiekis valstybinės reikšmės keliuose yra griežtai ribojamas (dažnai jų kiekis ir taip yra per didelis), planuojant įrengti nuovažas į šalia valstybinės reikšmės kelių esančias teritorijas ar objektus, turi būti įvertintos pavienių nuovažų valstybinės reikšmės keliuose apjungimo (panaikinimo) galimybės.

6. Įgyvendinat bendrojo plano sprendinius būtina įvertinti, kad naujos jungtys su valstybinės reikšmės keliais galimos tik išlaikant reglamentuojamus atstumus tarp sankryžų ir nuovažų valstybinės reikšmės keliuose ir gatvėse, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsos. Neišlaikant reglamentuojamų atstumų, bendrajame plane numatytoje inžinerinės infrastruktūros zonose ir inžinerinės infrastruktūros koridorių zonose (kurios ribojasi su valstybinės reikšmės keliais) įrengiamos susisiekimo komunikacijos

turi būti formuojamos kaip akligatviai neplanuojant naujų nuovažų nuo valstybinės reikšmės kelių arba įrengiamos dubliuojančios gatvės kitų funkcinių zonų sąskaita.

7. Įgyvendinat plano sprendinius užtikrinti, kad nebūtų apsunkintos valstybinės reikšmės kelių plėtros galimybės ir priežiūros sąlygos, užstojamoms eismo reguliavimo priemonėms, mažinamas matomumas ties sankryžomis ir nuovažomis, formuojamos kliūtys, mažinančios eismo saugą;

8. Bendrajame plane pažymėti pėsčiųjų/dviračių takai nėra susisieti su konkrečia sklypo vieta, gatvės ir/ar kelio puse. Dviračių takai bei jų komunikacijos turi būti planuojami tik už valstybinės reikšmės kelių juostos ribų. Įgyvendinant Kaišiadorių rajono savivaldybės dviračių takų plėtros specialiojo plano sprendinius turi būti įvertintas poreikis žemės paėmimui visuomenės poreikiams;

9. Bendrasis planas nedetalizuoja susisiektimo ir inžinerinių sistemų techninių sprendinių. Numačius kitokius techninius sprendinius nei pažymėta Bendrajame plane jie gali būti tikslinami rengiant vietovės lygmens kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą, žemės sklypų formavimo ir (ar) pertvarkymo projektą ar koreguojant kompleksinį teritorijų planavimo dokumentą statinio projekto rengimo metu.

10. Elektromobilių įkrovimo aikštelių statyba galima visose funkcinėse zonose, kuriose galimas komercinės paskirties teritorijų naudojimo būdas.

11. Bendrojo plano sprendiniuose nepavaizduotų pagalbinių (kvartalinių) gatvių įrengimui ribojimų nėra, jos įrengiamos pagal poreikį. Pagalbinių (kvartalinių) gatvių raudonųjų linijų parametrai nustatomi vadovaujantis statybos techniniu reglamentu STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ ir galiojančiais detaliesiais planais.

12. Veikla teritorijose, kurios patenka į Kauno oro uosto apsaugos zoną, vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 16 str. reikalavimais bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-05-29 nutarimo Nr. 625 "Dėl Aviacijai galinčių kliudyti statinių statybos, rekonstravimo, įrenginių įrengimo ir želdinių sodinimo (įveisimo) derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir įgaliojimų suteikimo" reikalavimais.

V. Gamtinės aplinkos privalomieji tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

1. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos ir pakrančių apsaugos juostos nustatomos detaliojo teritorijų planavimo dokumentuose, techniniuose projektuose, žemėtvarkos planavimo dokumentuose vadovaujantis Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu LR aplinkos ministro 2001-11-07 įsakymu Nr.540 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymo Nr.D1-293 redakcija) bei Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu.

2. Bendrojo plano keitimu identifikuotos gamtinio karkaso ribos gali būti detalizuojamos rengiant detaliojo teritorijų planavimo dokumentus. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant teritorijų planavimo, specialiojo planavimo ir techninius projektus.

3. Statinių statybą gamtinio karkaso teritorijose reglamentuoja Saugomų teritorijų įstatymas, Gamtinio karkaso nuostatai, patvirtinti LR aplinkos ministro 2007-02-14 įsakymu Nr. D1-96 „Dėl gamtinio karkaso nuostatų patvirtinimo“ ir kiti susiję teisės aktai. Patvirtintomis gamtinio karkaso ribomis ir teisės aktų nustatytas veiklos apribojimais privaloma vadovautis rengiant teritorijų planavimo, specialiojo planavimo ir techninius projektus.

4. Vadovaujantis Miškų įstatymo 11 straipsnio 1 dalimi, miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis galimas tik šio straipsnio nustatytais išimtiniais atvejais. Miško žemės pavertimas kitomis naudmenomis vykdomas vadovaujantis Miškų įstatymo nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis

naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašu, patvirtintu LRV 2011-09-28 nutarimu Nr. 1131.

5. Miško žemėje galima aptarnavimui, pažinimui bei rekreacinių funkcijų užtikrinimui reikalingų statinių (išskyrus pastatus) statyba, numatyta teritorijų planavimo dokumentuose ar vidinės miškotvarkos projektuose.

6. Vadovaujantis Želdynų įstatymu, esamų kitos pagrindinės žemės naudojimo paskirties atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdo ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdo žemės sklypų, kurie iki Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo yra registruoti nekilnojamojo turto registre, nustatytas ir registruotas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas ir bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybių bendrojo naudojimo) teritorijos naudojimo būdas į kitus naudojimo būdus nekeičiamas. Ši nuostata taip pat galioja žemės sklypams, kuriems bus nustatytas atskirųjų želdynų teritorijos naudojimo būdas po Rumšiškių miestelio teritorijos bendrojo plano keitimo patvirtinimo.

7. Rengiant vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus ir techninius projektus priklausomųjų želdynų plotai nustatomi laikantis LR želdynų įstatymu ir LR aplinkos ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. D1-151 redakcijoje „Dėl viešųjų atskirųjų želdynų plotų normų ir priklausomųjų želdynų plotų normų apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų.

8. Plėtra teritorijose, kurios patenka į potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapius³⁰, privaloma vadovautis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 103 ir 104 straipsnių nuostatų reikalavimais. Teritorijose, kurios patenka į užliejamas teritorijas, ūkinė veikla gali būti vykdoma tik įrengus priemones nuo užliejimo, įvertinant poveikį saugomoms teritorijoms bei kitoms gamtinėms vertybėms.

9. Saugoma teritorija – *Kauno marių regioninis parkas* tvarkomas vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano (patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-624), Kauno marių regioninio parko nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 490 „Dėl regioninių parkų nuostatų patvirtinimo“ (nauja redakcija nuo 2023-07-20) bei kitų teisės aktų, reglamentuojančių veiklą saugomose teritorijose reikalavimais.

10. Įgyvendinant Rumšiškių miestelio bendrojo plano keitimo sprendinius (rengiant žemesnio lygmens specialiojo planavimo ir kompleksinius teritorijų planavimo dokumentus) vertinti sprendinių poveikį saugomoms rūšims, registruotoms Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos saugomų rūšių informacinėje sistemoje (SRIS), Europos bendrijos svarbos natūralioms buveinėms, natūralioms pievoms ir ganykloms, numatyti poveikio išvengimo ir/ar sumažinimo priemonės.

11. Statyba šlaituose, kurių polinkis didesnis kaip 15 proc. negalima. Statyba negalima 25 m atstumu nuo šlaito viršutinės ir apatinės briaunos. Rekonstruojant esamus pastatus ir statinius minėti statybos ir aukščio reikalavimai netaikomi.

12. Vadovaujantis Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano sprendiniais (VII skyrius) Rumšiškių buferinės apsaugos zonoje, siekiant išsaugoti reprezentacinę erdvę Lietuvos liaudies buities muziejaus prieigose, draudžiama statyti statinius, aukštesnius kaip 9 metrai.

³⁰ potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapiai Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose skelbiami Aplinkos apsaugos agentūros interneto svetainėje.

13. Ypač saugomo šalies vizualinio estetinio potencialo arealo – *Nemuno klonis ties Kauno mariomis* dalyje taikyti vizualinės apsaugos reikalavimus: riboti negyvenamųjų pastatų užstatymo plotą žemės sklype. Konkrečiame žemės sklype pastatais užstatytas plotas negali viršyti 500 kv. m., o tūris – 5000 kub. m.

14. Vertingiausių šalies kraštovaizdžio panoramų apžvalgos taško - *Lietuvos etnografijos muziejaus apžvalgos bokštas* aplinkoje turi būti užtikrinama apsauga nuo vizualinės taršos. Planuojant veiklą, susijusią su aukštų statinių statyba turi būti vertinamas planuojamos ūkinės veiklos poveikis iš taško matomo vaizdo kokybei, vadovaujantis poveikio aplinkai vertinimo įstatymo bei Poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo nuostatomis.

VI. Nekilnojamojo kultūros paveldo teritorijų tvarkymo ir naudojimo reikalavimai

1. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama kultūros paveldo specialiaisiais planais, tipiniais ir individualiais reglamentais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

2. Kultūros paveldo objektų teritorijose ir jų apsaugos zonose, įrašytose į Kultūros vertybių registrą, yra taikomi Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 59 ir 60 str. reikalavimai.

VII. Aplinkos kokybės reikalavimai

1. Numatoma veikla neturi daryti neigiamo poveikio greta esančioms ir numatomoms vandens ūkio, gyvenamosioms, visuomeninėms, rekreacinėms, bendro naudojimo teritorijoms, žmonių sveikatai.

2. Taikomi sanitarinių apsaugos zonų reikalavimai. Sanitarinės apsaugos zona – aplink stacionarų taršos šaltinį arba kelis šaltinius esanti teritorija, kurioje dėl galimo neigiamo planuojamos ar vykdomos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai galioja Specialiųjų žemės naudojimo įstatymu nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Sanitarinių apsaugos zonų keitimas (sumažinimas) galimas atlikus Poveikio visuomenės sveikatai vertinimą.

3. Bendroju atveju sanitarinės apsaugos zonos turi tilpti žemės sklypo, kuriame vykdoma ar planuojama ūkinė veikla. Jei veikiantiems objektams sanitarinės apsaugos zonos nėra įregistruotos, jos privalo tilpti žemės sklypo ribose.

4. Nustačius, kad žemės sklype buvo vykdoma ūkinė veikla, kuriai reikalingas taršos leidimas, turi būti atliktas grunto, dirvožemio geoekologinis tyrimas vadovaujantis Cheminėmis medžiagomis užterštų teritorijų tvarkymo aplinkos apsaugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 230.

5. Paslaugų funkcinėse zonose negalima nauja pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla ir neplečiama esama pramonės ir sandėliavimo ūkinė veikla.

6. Funkcinėse zonose, kurios patenka į vandenvietės apsaugos zonas, ūkinei veiklai taikomos specialiosios sąlygos, kurias nustato Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo VI skyriaus 11 skirsnio 106 straipsnio reikalavimai.

7. Naujų kapinių eksploatavimui nustatoma 100 metrų pločio sanitarinė apsaugos zona vadovaujantis Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 52 str. ir 3 priedo 2 lentelės 2 p. reikalavimais.

8. Funkcinėse zonose, kurios patenka į naujų kapinių sanitarinę apsaugos zoną, ūkinė veikla turi atitikti Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 53 str. reikalavimus.

1 PRIEDAS

PRIVALOMIEJI TERITORIJOS TVARKYMO IR NAUDOJIMO REIKALAVIMAI

Funkcinės zonos indeksas	Funkcinės zonos pavadinimas	Teritorijos naudojimo tipas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi naudojimo būdai	Didžiausi leistini užstatymo reglamentai (taikomi naujai statybai)				Didžiausias leistinas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv.m.	Užstatymo tipas	Teritorijos plėtojimo būdas	Teritorijos įgyvendinimo prioritetas	Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona	Funkcinės zonos atitinkamo kraštovaizdžio zonos saugomoje teritorijoje
					Pastatų aukštis, aukštų sk.	Pastatų aukštis, m	Užstatymo tankis (UT)	Užstatymo intensyvumas (UI)						
I. URBANIZUOTOS IR URBANIZUOJAMOS TERITORIJOS														
UŽSTATYTOS IR UŽSTATOMOS TERITORIJOS														
CP-1	Pagrindinio centro zona	Mišri centro teritorija; Mišri gyvenamoji teritorija; Paslaugų teritorija; Socialinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius; Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija; Aikštė.	Kita	Komerčinės paskirties objektų teritorijos; Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos; Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos; Bendro naudojimo teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.	4	16	60	1,6	500	kt	mod	1	1	
CP-2					3	14	60	1,4	500	kt	mod	1	1	
GV-1	Vidutinio užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	Mišri gyvenamoji teritorija; Paslaugų teritorija; Socialinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius; Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija.	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos; Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos; Komerčinės paskirties objektų teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.	3	12	40	0,8	100	su	stat	1	1	
GV-2					3	12	40	0,8	500	su vb lp	konv nauj	1	1	
GM-1	Mažo užstatymo intensyvumo gyvenamoji zona	Mišri gyvenamoji teritorija; Vienbučių ir dvibučių namų statybai; Paslaugų teritorija; Socialinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius; Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija.	Kita	Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių; Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos; Komerčinės paskirties objektų teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.	3	12	40	0,4	100	su	stat konv	2	2	
GM-2					2	10	40	0,4	100	su	stat; nauj	1, 2	1, 2	
GM-2s		Vienbučių ir dvibučių namų statybai	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos.	Galioja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)								Gyvenamosios ir visuomeninės paskirties kraštovaizdžio atnaujinamojo tvarkymo kratovaizdžio tvarkymo zona (G _{Er})	
GM-3		Vienbučių ir dvibučių namų statybai; Paslaugų teritorija; Socialinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius; Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija.	Kita	Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų pastatų teritorijos; Komerčinės paskirties objektų teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.	2	9	40	0,4	0	su	nauj	1, 2	1, 2	Galioja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano buferinės zonos reikalavimai (T00088661)
GM-4					3	12	40	0,8	100	su; lp	nauj	2	2	
SK-1	Specializuotų kompleksų zona	Socialinės infrastruktūros teritorija; Specializuotų kompleksų teritorija; Paslaugų teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius.	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos; Komerčinės paskirties objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.	2	10	60	1,2	0	ap	nauj	2	2	
SK-2					2	10	60	1,2	0	ap	nauj	2	2	
SK-3		Socialinės infrastruktūros teritorija; Specializuotų kompleksų teritorija; Paslaugų teritorija;	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos; Daugiabučių gyvenamųjų pastatų ir bendrabučių teritorijos (socialinėms reikmėms);	3	12	60	1,2	0	ap	nauj	2	2	
SK-4					3	12	60	1,2	0	ap	nauj	2	2	

Funkcinės zonos indeksas	Funkcinės zonos pavadinimas	Teritorijos naudojimo tipas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi naudojimo būdai	Didžiausi leistini užstatymo reglamentai (taikomi naujai statybai)				Didžiausias leistinas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv.m.	Užstatymo tipas	Teritorijos plėtojimo būdas	Teritorijos įgyvendinimo prioritetas	Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona	Funkcinės zonos atitinkamo kraštovaizdžio zonai saugomoje teritorijoje
					Pastatų aukštis, aukštų sk.	Pastatų aukštis, m	Užstatymo tankis (UT)	Užstatymo intensyvumas (UI)						
		Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius.		Komercinės paskirties objektų teritorijos; Rekreacinės teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.										
SK-5s		Specializuotų kompleksų teritorija	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)								Lietuvos etnografijos muziejus Edukacinės paskirties žemės urbanizuotos aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona (NTu)	
SK-6s		Specializuotų kompleksų teritorija	Kita	Visuomeninės paskirties teritorijos	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)								Edukacinės paskirties žemės subnatūralios (neurbanizuotos) aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona (NTn)	
K-1	Paslaugų zona	Paslaugų teritorija; Specializuotų kompleksų teritorija; Inžinerinės infrastruktūros teritorija; Inžinerinės infrastruktūros koridorius; Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija.	Kita	Komercinės paskirties objektų teritorijos; Visuomeninės paskirties teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos.	4	16	60	1,8	5000	lp	nauj	2	2	
K-2					4	14	60	1,6	3000	lp	konv	1	1	
K-3					2	12	60	1,4	2000	lp	nauj	1	1	
K-4					2	12	60	1,4	2000	lp	nauj	1	1	
K-5					2	10	60	1,2	100	lp	stat	2	2	
K-6					2	12	60	1,4	2000	lp	nauj	2	2	
K-7					2	12	60	1,2	500	lp	konv	1	1	
II-1	Inžinerinės infrastruktūros zona	Inžinerinės infrastruktūros teritorija	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos	1	6	20	0,2	0	kt	stat	2	2	
NEUŽSTATYTOS IR NEUŽSTATOMOS TERITORIJOS														
TK-1	Inžinerinės infrastruktūros koridorių zona	Inžinerinės infrastruktūros koridorius	Kita	Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos	0	0	0	0	0	kt	kt	2	2	
TK-2s					Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)								Komunikacinės-inžinerinės paskirties žemės ekstensyviai technogenizuotos aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona (NTn)	
BZ-1	Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (intensyviai naudojamų želdynų zona)	Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija;	Kita	Atskirųjų želdynų teritorijos Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	0	0	0	0	0	kt	konv stat nauj	1, 2	0	
BZ-2	Bendro naudojimo erdvių, atskirųjų želdynų zona (ekstensyviai naudojamų želdynų zona)	Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	Kita	Atskirųjų želdynų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos	0	0	0	0	0	kt	konv stat	2	0	
BZ-3	Bendro	Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija	Kita	Bendro naudojimo teritorijos	0	0	0	0	0	kt	stat nauj	2	0	Esamos ir planuojamos kapinės

Funkcinės zonos indeksas	Funkcinės zonos pavadinimas	Teritorijos naudojimo tipas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi naudojimo būdai	Didžiausi leistini užstatymo reglamentai (taikomi naujai statybai)				Didžiausias leistinas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv.m.	Užstatymo tipas	Teritorijos plėtojimo būdas	Teritorijos įgyvendinimo prioritetas	Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona	Funkcinės zonos atitinkamo kraštovaizdžio zoni saugomoje teritorijoje
					Pastatų aukštis, aukštų sk.	Pastatų aukštis, m	Užstatymo tankis (UT)	Užstatymo intensyvumas (UI)						
BZ-3s	naudojimo erdvių	Bendro naudojimo erdvių, želdynų teritorija			Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Esamų kapinių dalis saugomoje teritorijoje
BZ-4		Aikštė			0	0	0	0	0	kt	mod	1	1	Rekonstruojama aikštė
R-1s	Kita specifinė zona (rekreacinė zona)	-	Kita	Rekreacinės teritorijos; Atskirųjų želdynų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijos; Susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijos.	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Rekreacinės paskirties žemės subnatūralios (neurbanizuotos) rekreacinės aplinkos kraštovaizdžio tvarkymo zona (NRn)
S-1	Kita specifinė zona (atliekų saugojimo)	-	Kita	Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo (sąvartynai) teritorijos	0	0	0	0	0	kt	stat	2	2	Stambiagabaryčių atliekų aikštelė
II. NEURBANIZUOJAMOS TERITORIJOS														
C-1s	Konservacinės teritorijos zona	-	Konservacinės paskirties	Kultūros paveldo objektų žemės sklypai	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Konservacinės paskirties reguliuojamos apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona (KOr)
M-1	Miškų ir miškingų teritorijų zona (miesto miškai)	Miškai ir miškingos teritorijos	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai	0	0	0	0	0	-	-	2	0	
M-1	Miškų ir miškingų teritorijų zona (miško įveisimas)			Apsauginių miškų sklypai	0	0	0	0	0	0	-	-	2	0
M-2s	Miškų ir miškingų teritorijų zona	Miškai ir miškingos teritorijos	Miškų ūkio	Rekreacinių miškų sklypai Ekosistemų apsaugos miškų sklypai Apsauginių miškų sklypai	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Ekosistemų apsaugos kraštovaizdžio tvarkymo zona (MEk); Rekreacinių miškų kraštovaizdžio zona (MRe), Apsauginių miškų kraštovaizdžio tvarkymo zona (MAs), bendro ūkininkavimo miškų kraštovaizdžio tvarkymo zona (MAb)
Z-1	Žemės ūkio teritorijų zona	Žemės ūkio teritorijos	Žemės ūkio	Rekreacinio naudojimo žemės ūkio sklypai; Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai	2	10	40	0,4	0	su	Stat; nauj	2	0	
Z-2s		Rekreacinio naudojimo žemės ūkio teritorija		Kiti žemės ūkio paskirties žemės sklypai	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Ekosistemas išsaugančio (konservacinio) ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona (ŽEk), Specializuoto apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona (ŽAs), Bendro apsauginio ūkininkavimo kraštovaizdžio tvarkymo zona (ŽAb)
V-1s	Vandenių zona	Vandens	Vandens ūkio	Rekreaciniai vandens telkiniai; Bendro naudojimo vandens telkiniai.	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Rekreacinių vandenių intensyvaus rekreacinio pritaikymo kraštovaizdžio tvarkymo zona (VRi)
V-2s				Bendro naudojimo vandens telkiniai.	Galiauja Kauno marių regioninio parko tvarkymo plano reikalavimai (T00088661)									Bendro naudojimo (bendrosios apsaugos) vandenių ekstensyvaus apsauginio ūkininkavimo vandenių

Funkcinės zonos indeksas	Funkcinės zonos pavadinimas	Teritorijos naudojimo tipas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi naudojimo būdai	Didžiausi leistini užstatymo reglamentai (taikomi naujai statybai)				Didžiausias leistinas vieno mažmeninės prekybos objekto bendras plotas, kv.m.	Užstatymo tipas	Teritorijos plėtojimo būdas	Teritorijos įgyvendinimo prioritetas	Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona	Funkcinės zonos atitkmuo kraštovaizdžio zoni saugomoje teritorijoje
					Pastatų aukštis, aukštų sk.	Pastatų aukštis, m	Užstatymo tankis (UT)	Užstatymo intensyvumas (UI)						
														kraštovaizdžio tvarkymo zona (VAe)
VV	Kita zona (Vandenvietės zona)	Vandenvietė	Kita	Naudingųjų iškasenų teritorija	2	8	10	0,1	0	kt	stat	2	2	

SUTRUMPINIMŲ PAAIŠKINIMAS

UŽSTATYMO TIPAS

su	Sodybinis užstatymas
vb	Vienbutis blokuotas užstatymas
pr	Perimetris užstatymas
lp	Laisvo planavimo užstatymas
ap	Atskirai stovintys pastatai (pavienis užstatymas)
kt	Kitas

TERITORIJOS PLĖTOJIMO BŪDAS

saug	Saugojimas
mod	Modernizavimas (atgaivinimas, humanizavimas, atnaujinimas)
konv	Konversija (pertvarkymas)
nauj	Nauja plėtra
stat	Be esminių pokyčių (status quo)
kt	Kiti

IGYVENDINIMO PRIORITETA

1	Prioritetinė plėtros teritorija
2	Neprioritetinė plėtros teritorija

INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS ĮMOKOS TARIFAI:

1	Pirmas tarifas
2	Antras tarifas